

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 26 (235)

TORONTO, Ontario, 1954 m. liepos (July) mėn. 1 d.

Kaina 10¢

The Lights of Homeland

Lithuanian Weekly

Published by the
Lithuanian R.C. Cultural Society
of CanadaAuthorized as Second Class Mail
Post Office Department Ottawa

SAVAITRASTIS

Leidžia
Kanados Lietuvių Katalikų
Kultūros Draugija

941 Dundas St. W., Toronto

Anksčiau ir dabar

MINTYS KANADOS LIETUVIŲ KATALIKŲ KONGRESĄ PASITINKANT

Su pirmaisiais ateiviais lietuviais atkilo Kanadon ir jų dvasios turtas — tikėjimas ir savoji kultūra. Dažniausia ekonominių sąlygų verčiami, lietuviai kėlėsi užjūrui su menka manta, apytušte kišene, bet pilna širdimi. Tai, kas tėvynėje buvo įdiegta, kas buvo brangiausia — atkeliavo kartu su ateiviais, ištroškusi šviesesnės ateities.

Reikėjo betgi atsineštinį turtą išsaugoti. Nebuvo rūpėsio, kaip išsaugoti medžiaginį turtą, nes jie pradėjo buvo dar tokie menki. Visiems rūpėjo galimai greičiau ir daugiau jų sutaupyti, uždirbti ir įsitvirtinti.

Didesni rūpėsiai gulė ant pirmųjų ateivių — kaip išsaugoti dvasios turtus. Jei doleris po dolerio buvo galima laimėti paskirai dirbant, tai dvasinių turtų srityje pasirodė tai neįmanoma. Yra pasakyta — vae soli: vargas vienam! Bet ypač vargas vienam, kai reikia grumtis už savo dvasinius turtus svetimųjų jūroje. Vienas čia nieko nepadarysi — pralaimėjimas tikras ir greitas. Dvasiniai turtai gali būti išsaugoti tikrai susibūrus draugėn. Tiksliai tada, kai lietuviškos širdys, gaivamos veno tikėjimo, tų pačių pagrindinių idealų, plaka tuo pačiu ritmu, yra galima išsaugoti dvasinės vertybės.

Kanados lietuviams katalikams, atsidūrusiems šitokioj būklėj, ir teko burtis ir pirmiausia gelbėti tai, kas buvo pavojuje. Aplinka buvo svetima, nepalanki. Netgi kanadiečiai katalikai tada dar nekreipė pakankamai dėmesio savo naujiems broliams — jie atrodė jiems tokie svetimi. Dėl tokios jų laikysenos (ir kitų priežasčių) nevienas mūsų ateivis katalikas prarado savo atsineštas tradicines vertybes ir nuėjo tarnauti raudoniesiems dievams. Šiandien, žvelgiant atgal, skaudu yra tai konstatuoti, bet teisybė, kad ir karti, lieka teisybė. Užtat neteisinga būtų kaltinti vien atkritusius brolius, mėtyti juos akmenimis. Daugiausia tai be blogos valios paklydusieji broliai (neminint išimčių). Jų netenka niekinti, bet kviešti bendron kovon ir visiems pasimokyti iš praeities klaidų.

Šiandien, Dievui dėkui, yra kitaip. Ne tik kanadiečiai katalikai, bet ir kitų tikybų, teikia žymiai daugiau dėmesio naujiems ateiviams. Nebereikia ieškoti daugiau dievų, nebent užkietėjusiems jų garbintojams.

Šiandien yra ypač tuo geriau, kad lietuviai katalikai Kanadoje, nebėra visuos kampuos išblaskyti lapai, kuriuos gali mėtyti ir mažiausias vėjelis. Jau pirmieji katalikų pionieriai Kanadoje buvo aiškiai supratę sūfektinio dvasinių vertybių išsaugojimo reikala. Jie būrėsi į organizacijas, parapijas ir pan. Kur tik gyveno didesnis būrys tautiečių, kilo bažnyčios, mokyklos, kūrėsi lietuviškos šeimos. Pirmoji parapija įsisteigė Montrealy šv. Kazimiero vardu, antroji Toronte — šv. Jono Krikštytojo. Jos atliko savo vaidmenį, kaip mokojo ir galejo. Pirmieji jų statytojai nutiesė kelius ateinančioms kartoms, kurių uždavinys yra ne tik išlaikyti, kas padaryta, bet ir atnaujinti tai, kas atgyventa, patobulinti ir prisitaikyti naujoms sąlygoms.

Pustelėjus naujai ateivių bangai, ėmė dygti ir naujos parapijos — Hamiltone, Montrealy, Winnipege, Toronte. Be jų yra visa eilė mažesnių lietuvių kolonijų, kurių katalikus aptarnauja visa eilė kunigų — kapelionų. Kunigų Vienybė, turinti apie 30 narių, budi, kad Kanados liet. katalikai, kur jie bebūtų, neliktų be lietuvių kunigo.

Atėjo į talką ir seserys vienuolės. Tai naujas reiškinys Kanados liet. katalikų gyvenime. Jau turime Nekalto Prasidėjimo seseris (Toronte ir Montrealy) ir seseris Kotryniškes (Toronte). Jų veikla jaunosios kartos auklėjime yra ypač svarbi. Juo daugiau bus seserų vienuolių šioj srity, juo daugiau išgelbėsime jaunosios kartos lietuvių. Linkėtina, kad šia linkme jų veikla plėstųsi.

Turime šiandieną savąją spaudą, pagausėjusias organizacijas, visą eilę išmokslintų žmonių, kurių taip trūko pirmiesiems ateiviams.

Visa tai teikia pagrįstą vilčių ir ateičiai. Vis dėlto negalime sakyti, kad pavojai yra praėję. Jų buvo ir visuomet bus. Užmigtas ant laurų visuomet yra sunykimo pradžia. Ir liet. katalikams Kanadoje, dabar turintiems, palyginti, stipresnius pečius, atsiveria nauji barai. Jiems tad ir teks skirti visas jėgas. Vykstančios ideologinės-politinės pasaulio grumtynės reikalauja budėti. Mūsų įnašas Lietuvos Laisvės kovoje, drauge su visa tauta, turi būti pilnas.

Pr. G.

Nutrūko P. Afrikos — Indijos santykiai

Indijos vyriausybė pranešė nutraukianti diplomatinis santykius su Pietų Afrika nuo liepos 1 d. Šių dviejų kraštų kvičias prasidėjo 1946 m., kai P. Afrika priėmė įstatymą, draudžiantį indų kilmės piliečiams turėti ar įsigyti nuosavybių daugelyje Natal prov. sričių. Indija tuojau reagavo, atšaukdamas prekybos sutartį su P. Afrika ir savo augščiau komisarą, kurio įstaiga betgi nebuvo uždaryta. Dabargi, pa-

sak Indijos notos, P. Afrikos Malinau vyriausybė nesutinkanti toliau laikyti jokio indų atstovo, ir todėl Nehru vyriausybė esanti priversta nutraukti paskutinį tiesioginį ryšį su P. Afrika. Pastaroji Indijoj neturėjo jokio diplomatinio atstovo. Kadangi abu kraštai yra Britų Bendruomenės (Commonwealth) nariai, tolimieji santykiai galės būti palaikomi per abiejų kraštų augšt. komisarus Londone.

IŠIRO ATOMINĖ KONFERENCIJA

Londone, po 20 posėdžių, iširo atominio nusiginklavimo konferencija, kurioje dalyvavo: Kanada, JAV, Britanija, Prancūzija ir Soviet. Rusija. Pagal vakariečių pateiktą planą, dalyvaujančios valstybės turėtų atsisakyti atominių hidrogeninių ginklų ir sumažinti įprastinių ginklų, kaip lėktuvai, tankai ir pan., bet palaipsniui ir tarpt. kontrolėje. Sovietai šį planą atmetė ir siūlė, kad būtų atsisakyta visų atominių ginklų iš karto ir be jokių sąlygų. Vakariečiai gi sutiko atsisakyti tokių ginklų, išskyrus atvejį, kai jie bus puolami. Išsižadėti atominių ginklų be jokių sąlygų, be visuotinės ir efektyvios kontrolės, vakariečiams reikėtų atsisuoti komunistinio

bloko malonei ir jo žymiai skaitlingesnei sausumos armijai. Šiuo metu gi atominiai ir hidrogeniniai ginklai yra vakariečių stiprybė, kurios privengia sovietai. Jei vakariečių planas būtų buvęs priimtas, jis būtų buvęs patenkinamas pasaulinei nusiginklavimo konferencijai. Šio rūpėsio išvengta, nes rusų atstovas konferencijoj J. A. Malik, griežtai priešinosi nuo pat konferencijos pradžios ir netgi nesimė studijuoti plano detalių.

— Londonas. — Lenkijoje visuomenėje pasireiškęs nepasitenkinimui dėl Zaleskio atsiskyrimo skirti savo įpėdiniui gen. Sosnkovski, prezidentas norėjo paskirti gen. Anders, bet tas nesutiko.

1 9 5 4 MARIJOS METAI

Pažaislio Dievo Motina Marija

"Dievo Numyletoji, išgirst mūsų širdžių šauksmą šiais Tavo garbei skirtais metais"

— Pijus XII.

**Dievo Motinos Garbei — Tėvynės Išlaisvinimui, Lietuvos Kan-
kinių atminimui — Gyvųjų Stiprybei, Tylinės Bažnyčios Iš-
augštinimui — Laisvųjų ryžto atnaujinimui, Pavergtųjų kančių
iškėlimui, Lietuvos Laisvei besiaukojančių padėsimui — ren-
kasi Kanados lietuviai katalikai į pirmąjį savo kongresą lie-
pos 3-4 d. Toronte ir Hamiltone.**

LIETUVOS ATSTOVO REIKALAI VOKIETIJOJE

Ryšium su Lietuvos atstovu Bonnoje artimos mūsų Atstovybei prie Šventojo Sosto sferos yra paskleidusios įvairių žinių. Kad nebūtų klaidinama visuomenė, ELTA deda šį pranešimą:

VLIKo raginama, URT pakartotinai įsitikino Auswärtiges Amte, jog ten niekas nėra nei prisistatęs, nei kas nors naujai priimtas Lietuvos reikalams atstovauti. Turint tai galvoje ir vykdant atitinkamą VLIKo nutarimą, nuodugnai šį reikalą apšvaršius VLIKo, VLIKo Pirmininkas paskyrė Delegatą su teise atstovauti Lietuvos Respublikai. Paskyrimas yra buvęs atitinkamu būdu ir kelių įteiktas anksčiau tuo reikalu suėjus ir reikalinga kontaktą. Delegato paskyrimas yra buvęs atliktas VLIKo Pirmininko po to, kada visos jo pastangos akirti Lietu- vos Atstovus sutartinai buvo atmetos. Paskirtasis Delegatas prisistatė atitinkamoms įstaigoms ir eina jam pavestas pareigas.

Teko patirti, kad, prisidengiant institucijomis, kurių jokie Lietuvos įstatymai nenumato, paskutiniu metu yra pareikštas protestas Vokiečių Užsienio Reikalų Ministerijoje Bonnoje prieš Delegato paskyrimą. Esamomis sąlygomis tai labai žalinga ir

Lietuvos prestižui, ir Lietuvos laisvinimo reikalui. Kiekvienam aišku, kad mūsų atstovavimo su- tvarkymas Bonnoje yra svarbus visam lietuviškam reikalui. Todėl kiekvieną sekmingai pradėto darbo trukdymą tenka tik apgailestauti.

VLIKas, būdamas vyriausia- sis politinis organas ir atstovau- damas lietuvių tautos valiai vi- same pasaulyje, turi ne tik teisę, bet ir pareigą daryti viską, kas yra naudinga ir reikalinga Lie- tuvos išlaisvinimui, neišskiriant ir Lietuvos Atstovų skyrimo ten, kur VLIKas nutars.

Nepaisant pasireiškusių kėslų trukdyti paskirtojo Delegato darbą, URT pasilieka prie savo užsibrėžto tikslo — palaipsniui priversti prie normalių diploma- tinių santykių su Vokietija.

(URT)

KĄ VEIKIA MIN. LOZORAITIS?

Lietuvos Diplomatinis Šešas S. Lozoraitis birželio 14 d. atvažiavo į Berną ir čia išbuvo iki bir- želio 18 d. Būdamas Berne be- kitų dalykų aptarė su Pasitūn- tybės patarėju Dr. A. Geručiu klausimus, susijusius su jam pa- vestąja misija rūpintis Lietuvos reikalais Bonnoje ir suintensy- vinti tenai kontaktus.

LDS S. Lozoraitis pavedė pa-

siuntinybės patarėjui Dr. A. Ge- ručiui rūpintis, šalia misijos Va- karų Vokietijoje, ypač spaudos ir diplomatinės dokumentacijos teikimo reikalais. Prie Berne Dr. Geručio seniau įsteigto ir veda- mo Bibliografinio Archyvo su- daromas specialinis skyrius, ku- ris apims dokumentaciją, reika- lingą Lietuvos išlaisvinimo bylai vesti.

Paskutiniu laiku spaudoje ir visuomenėje buvo paskleistos klaidinančios žinios dėl Lietuvos užsienio pasų išdavėjimo Va- karų Vokietijoje. LDS praneša suinteresuotiems asmenims, kad Lietuvos užsienio pasai Vakarų Vokietijoje gyvenantiems Lietu- vos piliečiams išdavėjami ir pratešinėjami ligišioline tvarka šių Lietuvos Respublikos įstai- gų: pasiuntinybės prie Šventojo Sosto, pasiuntinybės Londone ir konsulato Čikagoje. (Ofic. pranešimas).

Savaitės įvykiai

Visų dėmesys nukrypo į Baltuosius Rūmus, kur susitiko Eisen- homeris ir Churchillis, apsupti užs. reik. ministerių ir eilės patarė- jų. Tai svarbiausias susitikimas nuo karo pabaigos, kuris primena Roosevelt - Churchillio susitikimus. Kiek galima spręsti iš atsa- kingų politikų pareiškimų, pirmoji eilė buvo svarstomos Europos problemos, nes nuo jų priklauso visos kitos. Svarbu buvo nusista- tyti, kaip ilgai Vakarai gali laukti Prancūzijos įstojimo į EGB ir, antra, kokių būdu apginkluoti Vokietiją, jei Prancūzija galutinai atsisakytų įeiti į EGB. Manoma,

kad pastaruoju atveju būtų su- daryta atskira sutartis JAV - D. Britanijos su Vokietija kaip su- verenine valstybe. Tuo tarpu Europoje diplomatai dar disku- tuoja Vokietijos apginklavimą EGB rėmuose. Nemažiau dėme- sio kreipta ir Azijai, kurios pro- leomomis spręsti Edenas atsive- žė vad. pietryčių Azijos Lokarno planą. Pagal jį, visi tos srities kraštai turi sueiti į sąjungą ir pasižadėti neardyti taikos; komunistinis blokas, be to, gali su- laryti atskirą sąjungą ginti kom. Indokimijos daliai, o vakariečiai vėl atskirą — ginti nekomunisti- zui Indokimijos sričiai. Ta dvigu- ba sąjunga turėtų būti remiama r karine pagėga. JAV turėjo stambių abejonių dėl šio plano. Jos norėtų veikti skubiau, bet Britai yra linkę laukti Zenevos konferencijos vaisių. Sakoma, kad Eisenhoweris sutiko su jų nuomone — pietryčių Azijos laisumo sprendimo neskubinti.

Skraidymai dėl Indokimijos

Kai Churchillis su Edenu pa- siskelbė skristi Amerikon, pasi- skelbė gyventi A. kitur. Cou-En- Lai parodė truputį nuolaidumo. Edenas bandė dar juo pasinau- loti, norėdamas pasiekti bent- ai, kad raudonieji atitrauktų sa- vo kariuomenę iš Laos ir Kom- oodijos, kaip to reikalauja Pran- cūzija. Amerikiečiai laikėsi rez- ervuotai, nujausdami, kad tai veda į Azijos Muencheną. Men- des-France, Prancūzijos min. pirm., nors ir sakėsi iškąs gar- bingos taikos, pasuko nuolaidų kryptimi: atsižadėti šiaur. Viet- namo su Raudonosios upės delta- r už tai gauti neutralizuotas Kambodiją su Laos. Tokių nuo- laidų vedamas min. pirm. buvo nuskrūdes į Šveicarijos sostinę Berną, kur susitiko su Cou-En- Lai. Paskelbtam komunikate iktai pareikšta vilties, kad Ze- nevos konferencija padarysianti pažangos. Cou-En-Lai netrukus šskrido pas Indijos Nehru, su kuriuo tarėsi Azijos problemo- nis. (Pažymėtina, kad Cou-En- Lai buvo nuykęs pagerbti Gan- di palaikų. Prie paminklo jis nu-

Komunizmas, o ne bananai

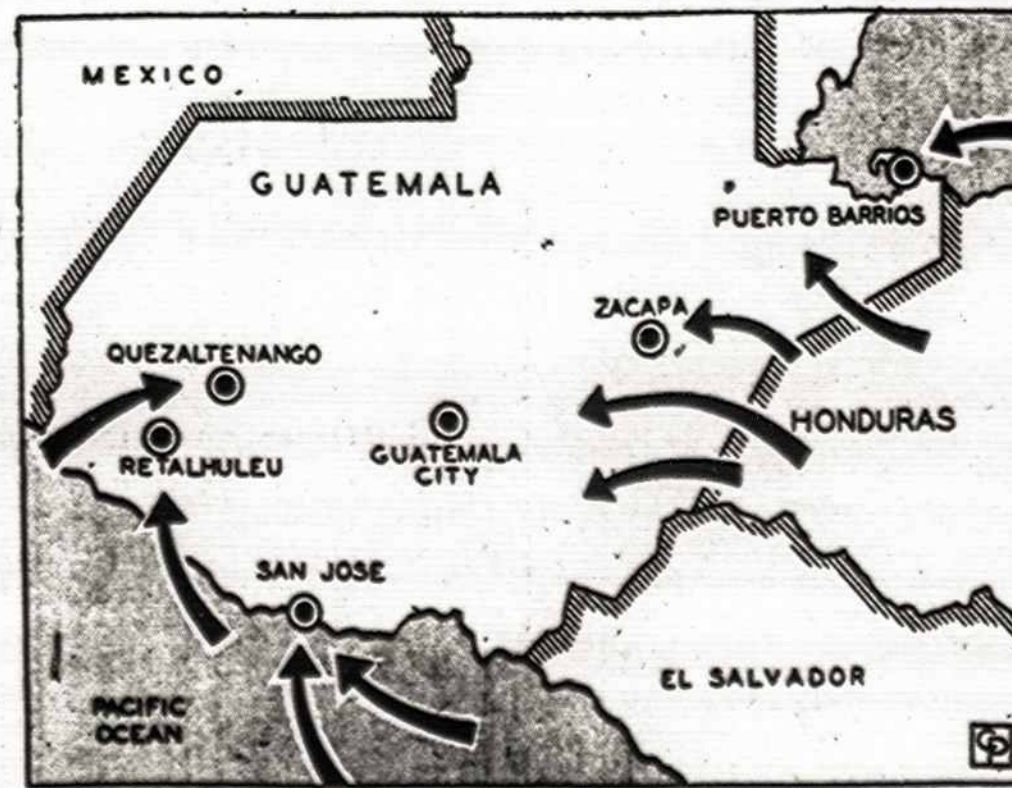
Antras neramumų židinys Gva- temala, kur sukilimas tebeina. Pulk. Castillo Armas paskelbė sudaręs laikinę vyriausybę Chi- quimula mieste (8.848 gyv.) ir ragina kariuomenę sumti pre- zidentą Arbenzą. Sekmadienio vakare iš sostinės paskelbta, kad prez. Arbenz atsistatydino ir valdžią pavedė kariuomenės va- dui pulk. Diaz, kuris pažadėjo tęsti kovą. Dar prieš atsistatyi- nimą prezidentas leido tarptau- tinei komisijai atvykti Gvate- malon tirti padėtį. Pulk. Ar- mas išlaisvinimo armija, turinti apie 2000 (vyriausybė — 3000), artėja prie sostinės. Atsišauki- muose kviečia visus sukilti prieš prokomunistinę vyriausybę, nes "laisvės aušra jau švinta"; jo šū- kis: "Dievas ir garbė". Kai JAV buvo prikišama, kad sukilimo tikrieji tikslai neturi nieko bend- ro su komunizmu, Dulles atkir- to: "Amerikai rūpi ne Gvatemal- os bananai, o komunizmas. Jei- gu ji duotų po aukso gabalą už kiekvieną bananą, tikroji proble- ma vistiek būtų komunizmo pli- timas". Oficialiai komunistai Gvatemalos parlamente teturi vos kelius atstovus, bet tikrovė- je Darbo partija yra komunistų rankose. Ji buvo suorganizuota su prancūzų komunistų specia- listu Louis Saillant. Komunistai ir čia pasinaudojo socialinės san- tvarkos negerovėmis: krašte, kur yra apie 3 mil. gyventojų, pusė žemės priklauso 22 savininkams, kita pusė — 301.132 varganiems ūkininkams.

Pertvarkoma Kanados kariuomenė

Krašto apsaugos ministeris Claxton pranešė parlamentui, kad jau sudaryti planai pertvarkyti atsarginę kariuomenę. Ji vadins- si milicija, kuri savo organizacija skirsis nuo reguliarios kariuo- menės. Kaip žinoma, Kanados vyriausybė yra pažadėjusi karo at- veju skubiai perimesti vieną diviziją Europon. Kadangi Kanadoj nėra privalomos karo tarnybos, vyriausybė imasi priemonių su- stiprinti krašto gynybą milici- jos forma. Kr. apsaugos ministe- rio pareiškimu, tokios milicijos uždavinys yra bent iš dalies ap- mokyti vyrus, kurie galimo karo atveju būtų tinkami gynybai. Sumazinę vienetų skaičius bus sargintinas, bet sumoderninus apmokymą bei ginklus, tikimasi netgi didesnio jų pajėgumo.

Pertvarkymas paliečia vyr. va- dovybę — štabą ir visą dalinių santvarką. Numatyti motorizuoti daliniai, nauji pastatai apmo- kymui ir tt. Bus priimami jau- nuoliai, kurie turės išeiti tam tikrus kursus. Jie gaus atlygini- mą kaip milicijos nariai jau po dviejų savaitių bandymo. Papil- domas atlyginimas bus mokamas tiems, kurie dalyvaus metinėje stovykloje ir bus lankę bent 75% savo grupės apmokymo pamokų per šešius mėn. Taip pat bus duodamos uniformos. Valstybi- niai mokesčiai bus atskaitomi iš milicininkų algų, jei jie neįro- dys, kad visos jų netto pajamos yra žemiau minimumo, neapde- damo mokesčiai.

— Berlynas. — Čia buvo mini- mos metinės birželio 17 d. sukilimo prieš sovietus. Ties rotušė (vak. srityje) buvo susirinkusi didelė minia vokiečių, į kuriuos prabilo Franz Bluecher, vak. Vo- kietijos vicekancleris, ir Erich Ollenhauer, socialdemokratų va- das. Jie kreipėsi į rytinės srities komunistus, ragindami duoti laisvę kraštui. Rytinės srities ko- munistai bandė drumsti tvarką, bet vakariečiai juos apkėlė.

Gvatemala, kur sukilėliai įvairiais keliais veržiasi sostinės link. Jie pasiuntė ultimatumą vyriausybei.

Tėviškės Žiburiai

THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Dr. A. Sapoka ir Dr. Pr. Goidamavičius
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Prenumerata Kanadoje ir JAV metams \$4.00, pusmečiui \$2.50
Kitur: metams \$4.50, pusmečiui \$2.50
Įmokėjė nemažiau \$10 laikomi garbės prenumeratoriais
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada. Tel.: EM. 3-4265

KAPITALISTAI IR DARBININKAI

Kapitalizmas ir komunizmas turi panašumą. Ir vienas ir kitas stengiasi išnaudoti darbininkus. Tik komunizmas darbininkų išnaudojimą kur kas pralenkia kapitalizmu.

Kapitalistiniame pasaulyje eina nuolatinė kova darbininkų su kapitalistais. Darbininkai nori išsikvoti geresnės darbo sąlygas ir geresnį atlyginimą. Kapitalistai gi stengiasi darbininką laikyti žemame gyvenimo lygyje, kad jis būtų kapitalistams palankus, kaip alkanas šunelis šeimininkui. Tai daugiau tikty komunistinei sistemai, nes komunistai žmogų ir supranta, kaip tam tikros rūšies gyvuli. Kapitalistai gi turėtų suprasti, kad darbininkas taip pat yra žmogus.

Darbininkai, prie savo nedidelio atlyginimo, uždriba kapitalistams didelių pelnus, kurių dalelę norėtų gauti ir jie patys. Bet, kai darbininkai paprasčiausiu būdu atlyginimą, kapitalistai patato akis. To pasekoje dažnai įvyksta streikai. Kad pasmerktų ir pažemint darbininkų pastangas, kapitalistai paleidžia šukį — komunistinį judėjimą. Kai komunistai prezidentas per valandą gauna 85 dolerius, tai viskas tvarkoje, o kai darbininkai nori gauti ketelį centų daugiau — komunistinis judėjimas. Tiesa. Komunistai tokiais momentais pasinaudoja, bet negalima darbininkų pastangas išsikvoti sau geresnį atlyginimą pavadinti komunistiniu judėjimu, jei tarp darbininkų komunistų yra tik 5-8%.

Reikia pasakyti, kad kapitalis-

tai savo gobšumu patys ūgdą komunizmą. Atseit, patys išsiugnia pabaisą ant savo galvos. Tą pabaisą jie spėjo išsiuginti tokiu, kad ji užima pusę pasaulio. Darbininkų pastangos kovoje už buvį vadinamos komunistiniu judėjimu, o kai kapitalistai su vienuolika bilijonų ir daugiau remė komunistų centrą — Maskvą, tai to komunistinio judėjimo niekas nematė ir nemato. Niekas neskaityt ir neskaityto komunistinio judėjimo, kai kapitalistai priima oficialius komunistų atstovus iš Maskvos, su jais pasikrato rankomis, pabaliavoja prie gausiai apkrauto stalo ir t.t.

Dar keičia. Darbininkai tai kovo metu kovoja su kapitalistais, o karo metu tie patys darbininkai turi eiti į karo lauką ir kovoti už kapitalistų fabrikus, kasyklas ir kitą turą. Galėtų kovoti patys kapitalistai, ypač tie, kurie tuos karus parengė. Deja, taip nėra. Ar kovojo kapitalistai Korojeje prieš komunistinę Kiniją, kurie tą Kiniją atidavė komunistams? Ne. Tenai kovojo darbininkai. Kinijos parduotėjai sėdėjo namie ir žarstė iš visų pusių gautus pinigus. Darbininkų kovą už būvį pavadinti komunistiniu judėjimu yra per daug neteisinga. Blogai kai matomi krislai, o nematomi rasta. Taip jau gyvenime yra. Lietuviška patarlė sako: "Didžiųjų vagių nekušina, mažuosius karsto".

J. Vildūnas.

Kabinkimės kur galime

Jau kuris laikas lietuvišką visuomenę vėl erzina iš Romos skleidžiamai gandai bei "demonstravimai" apie pasikėlimą VLIKo atstovo prie Bonnos vyriausybės.

Faktas yra paprastas, be jokių neaiškumų ir komplikacijų: VLIKas paskyrė savo atstovą, Vokietijos vyriausybę jį priėmė. Atrodo, kiekvienas lietuvis turėtų tuo tik džiaugtis. Bet p. Lozoraitis, kaip diplomatinės tarnybos šefas užsiritino ir pradėjo keistą to žygio ir apskritai VLIKo diskreditavimo akciją.

Pirmiausia buvo paskleisti gandai, kad esą, k. Elta išgarsinusi, Vokietijai užsienį r. ministerijos oficialus biuletenis demantavęs. Netrukus po to p. Lozoraitis rado reikalingą paskelbti savo "pranešimą", kuriame pasisako prieš atstovo paskyrimą. Lietuvos atstovybė nesanti atgaivinta. VLIKas tuo reikalu parašęs Vokietijai vyriausybei laišką, bet negavęs jokio atsakymo. Jis — p. L. — apgailestaujęs, kad esą padaryta veiksmų, kurie "yra nesuderinami su Lietuvos prestižu" ir galį apsunskinti atstovybės atgaivinimą. Lietuvos atstovavimas prie svetimų valstybių, o taip pat konsularinė globa, priklausanči tik Lietuvos diplomatinėi tarnybai. Bonnoje kontaktams su Vokietijos vyriausybe palaikyti esą pasikratę pasiuntinybės patarėjas Dr. A. Gerutis.

Šis pareiškimas rodo, kad p. Lozoraitis pasisako prieš atstovo paskyrimą, o posakis apie diplomatinės ir konsularinės tarnybos rodo, kad ginčijama teisė kam nors tais reikalais rūpintis be esamo aparato arba p. L. skirty naujų pareigūnų. Beabejo, tai atsiliepiama i žinią iš VLIKo, kad Bonnoje netrukus bus suorganizuota lietuviška įstaiga konsularinio pobūdžio reikalams atlikti.

Kaukuri lietuviška spauda, ypač "Dirva" šoko įrodinėti, kad, švelniai tariant, visa tai apgailestinas nesuipratimas, kurį reikia

kuo skubiau atitaisyti. Esą, tai netiksli ir net žeminą VLIKą, kaip "lietuvių tautos politinės valios reikėją", kai jo atstovas Vokietijai vyriausybės esąs traktuojamas kaip Vokietijoje esančių lietuvių organizacijos atstovas.

Pasiskaicičius tokių išvadžių, žmogus gali už galvos tversti. Ir taip kalba žmonės, kurie skelbiasi stovį Lietuvos interesus sargyboje!

Panagrinėkime gi trumpai puoliančiųjų tezes.

Dėl p. Lozoraitio teigimo, kad VLIKas i savo raštą diplomatinės atstovybės atkūrimo reikalu negavęs jokio atsakymo, Vokietijos Tarybos pirmininkas K. Zalkauskas per Eltos atstovą JAV paskelbė, kad VLIKas niekad tokio rašto nėra rašęs, tad ir atsakymo negalėjo gauti. Tad iš kur p. L. tai ištraukė ir kokias sumetimais tai skelbia? Ar tai daroma išneinant iš Lietuvos interesus ar tai tik vaisingas asmeniškų ambicijų, noras priešintis viskam, kas ne jo padaryta? Ponas ministeris, beabejo, atsakyty, kad jis tai daras tik saugodamas Lietuvos reikalus (nors savo protestu rašte kalba apie "prestižą"). Mums gi visiškai aišku, kad nei kiek nesvarbu, kas ką gera padaro Lietuvos bylai bei jos naudai. Mes labai gerai žinome, kad, jeigu VLIKas visur būtų laukęs pono ministerio, iki šiol nebūtų nieko padaryta.

Šiandien nelaukas "prestižo sargyboje budėti", bet reikia veikti, reikia dirbti. Dirbti visiems, kur kas ką gali, kur kam kokios galimybės pasitaiko. Kai gera Lietuvai padaryti. Mes visi turime kilti i kiekvieną galimybę, kiekvieną progą, turime kilti, kaip erkės, kad niekas nepajęgtų atplėsti.

Nieko nepasiekęs Vokietijos vyriausybėje, p. L. norėtų, kad ir VLIKas nebūtų ten nieko pasiekęs. Bet juk tai nusikalstamas prieš savo kraštą, taip elgtis — jei ne aš, tegul niekas nieko nepasiekia. To jau per daug. Lietuviškoji visuomenė tai beabejo išsidėmė.

Pasirodo, kad atsiranda net tokių ponačių, kurie jau grasina, kad Lietuvos diplomatai nepripažins VLIKo atstovo Bonnoje pasų, jei jie ten būsią pradėti išdavinti. Įtūžimas net taip toli nuveda. Tokiems ponačiams nerūpi, kad pripažįsta lietuviškos įstaigos dokumentą svetimos valstybės įstaigos. Girdi, mūsų atstovybės nepripažins. Viešpatie, ir tokie sakosi stovį laisvės kovos fronte...

Teigiama, kad VLIKo atstovas neturįs teisinio pagrindo, tad negalįs nieko veikti ir tokio nereikia.

Kad p. L. jo nereikia, visiškai aišku. Bet kad jo labai reikia Lietuvai ir jos laisvės bylai, taip pat visiškai aišku. Juk mes gyvename nenormalius laikus, tai iš kur atsirast normalios atstovybės. Juk net faktiškai egzistuojančios valstybės dažnai dėl įvairių priežasčių neturi normalių atstovybių. Tai ar jos nesistengia

savo reikalus tvarkyti per pakaitalus? Gali sau p. L. kažin ką sapnuoti apie prestižą, tai nieko nepadės. P. L. nei pats nepajėgia atgauti atstovo padėties Italijoje, tai ar daug gali būti vilčių, kad jam pasisektų to pasiekti kitose valstybėse? O turėti Lietuvos atstovus būtų labai naudinga visur. Tad tenka VLIKą tik sveikinti, kad jis pagaliau ryžosi ir, metęs tampymą su p. L., atstovą paskyrė. Tai didelis dalykas. Ir visiškai nesvarbu, kokiu titulu tas atstovas yra priimtas.

Vokietijos vyriausybė nesiryzta atgaivinti diplomatinę atstovybę, kaip tai prašė p. Lozoraitis ir buvęs atstovas p. Skirpa, nes atstovybės atgaivinimas turėtų išaukšti kitas išvadas, saistancias V. Vokietijos politiką. Jos vyriausybė tam nesiryzta, ir tai suprantama. Bet mums džiugu, kad ji visdėlto priėmė faktinį atstovą, kuris gali padaryti lygiai tiek pat, kaip ir formalus atstovas. Ir iš mūsų praktikos mes matome, kad atstovo veikla bei jos sekmumumas nepriklausu nuo jo juridinės padėties. Juk pav. Paryžiuje oficialios Lietuvos atstovybės nėra. Ją uždarė Petaino vyriausybė ir nei viena velesnė vyriausybė jos oficialiai neatgaivino. O tačiau kas šiandien galėtų teigti, kad Paryžiuje mes savo atstovo neturime! Juk tai geriausiai veikianti ir daugiausiai nuveikianti mūsų atstovybė. Nebuvimas juridinio pagrindo darbų nesulaiko.

Mes dabar vargiai begalime tikėtis, kad Lietuvos atstovybės greitai būtų atgaivinamos. Tai gali įvykti tik prie tam tikrų tarptautinės politikos posūkių. Tad nusikalstamas būtų neišnaudoti galimybių skirti betkokio titulu atstovą. Dar didesnis nusikalstamas tam priešintis.

O ką p. L. pasakytų, jei VLIKas nuspręstų paskirti savo atstovą prie Italijos vyriausybės? Juk labai galimas dalykas, kad ir Italijos vyriausybė atstovybės atgaivinti nesirys, tačiau "egzistuojančią" gal ir priimtų. P. L. beabejo šauktų, tačiau mes linkėtume VLIKui neapleisti ir šito fronto — patyrinėti galimybes ir jei pasirodytų jog tai galima, savo atstovą skirti lygiai kaip ir i Madridą, kur, tiesą sakant, Lietuvos atstovas jau senai būtų buvęs, jei nebūtų pasipriešinęs tas pats p. Lozoraitis.

VLIKas ir dėl atstovo Bonnoje ilgai tampėsi su p. L. Dėl to atstovo paskyrimas buvo uždelstas net apie pusę metų. VLIKas vis tikėjosi galėsįs susitikti ir bereikalavo to vieno vieništelio dalyko, kad p. L. nors pasitartų su juo dėl kandidato. Sutiko net, kad atstovas būtų skiriamas vieno p. L. parašu. Visos nuolaidos negelbėjo — p. L. nesutiko net pasitarti dėl kandidato. Tada VLIKas pasiryžo veikti vienas. Ir labai gerai, kad pasiryžo. Iš viso jau senai laikas mesti tas amžinas derybas dėl tuščio p. L. ambicijų ir susikoncentruoti i pozityvų darbą. Tegul p. L. lieka sau su visais savo aktais ir ambicijom tolimesnei neveiklai... A. Stelmokas.

Tautinio solidarumo mokestis

Ar reikalingas yra solidarumo mokestis? Klausimas atrodo neįmanomas. Geriau būtų paklausti ar reikalingas solidarumas — bendra lietuviška veikla? Tie klausimai nenoromis iškyla stebint tautiečių abejingumą mokestio mokėjimo atžvilgiu. Dar daugiau tenka susimąstyti, kad rodos rimtas žmogus, net per radiją drįsta mesti lietuviškai visuomenei žodžius, paneigiančius solidarumo mokestio reikalingumą (Toronto, birželio 20 d. 8 val. 30 min. rytą liet. radijo pusvalandis). Tokius žodžius išgirsti iš ne eilinio piliečio labai liūdna. Reikia rimtai daleisti, kad ne vien tie du doleriai, bet lietuviškas solidarumas statomas ant kortos. Reikia pastebėti, kad tas pats kalbėtojas paleido eilę žodelių ir dėl 10% nuo gryno pelno iš parengimų, kurį organizacijų atstovai laisvu noru nutarė mokėti lietuvių švietimo reikalams ir tą nutarimą savo pėitame susirinkime vėl patvirtino. Priaugiančio jaunimo lietuviškas švietimas yra toks reikalingas, dėl kurio niekados nebuvo ir nebus padaryta per daug ir dėl to niekas iki šiol nesuabejojo. Pats kalbėtojas pergeit pamiršo, kad ir jo paties daktaratas yra įsigytas, berods, už lietuvių visuomenės pinigų.

Naujieji Kanados lietuviai, atblokti čia karo audros ir didelės tautos nelaimės, turėtų būti vieningi, tiek dėl pastangų padėti savo kenciančiai tėvynei, tiek dėl savo pačių tautinės gyvybės išlaikymo. Tokia, o ne kitokia mintis yra padėta Kanados Liet. B-nės pagrindas. Bendruomenės nariu yra kiekvienas lietuvis, kuris nekenkia savo tėvynei (yra ir tokių) ir nėra priešingas jos išlaisvinimui. Tautinis solidarumas mok. yra kiekvieno sąmoningo lietuvių kaip ir įrodymas, kad jis b-nei priklauso, ja remia, o nėra jos dezertyras ir dar nenuėjo svetimiesiems tarnauti. Tas mokestis yra taip

mažas (\$2 per metus), kad mažesnis negali būti. Lietuvišką visuomenę dera kartą paklausti: ar mes norime atsakyti nuo lietuviškų reikalų atstovavimo kitataučių tarpe? lietuvių bylos bint tautiečių abejingumą mokestio mokėjimo atžvilgiu. Dar daugiau tenka susimąstyti, kad rodos rimtas žmogus, net per radiją drįsta mesti lietuviškai visuomenei žodžius, paneigiančius solidarumo mokestio reikalingumą (Toronto, birželio 20 d. 8 val. 30 min. rytą liet. radijo pusvalandis). Tokius žodžius išgirsti iš ne eilinio piliečio labai liūdna. Reikia rimtai daleisti, kad ne vien tie du doleriai, bet lietuviškas solidarumas statomas ant kortos. Reikia pastebėti, kad tas pats kalbėtojas paleido eilę žodelių ir dėl 10% nuo gryno pelno iš parengimų, kurį organizacijų atstovai laisvu noru nutarė mokėti lietuvių švietimo reikalams ir tą nutarimą savo pėitame susirinkime vėl patvirtino. Priaugiančio jaunimo lietuviškas švietimas yra toks reikalingas, dėl kurio niekados nebuvo ir nebus padaryta per daug ir dėl to niekas iki šiol nesuabejojo. Pats kalbėtojas pergeit pamiršo, kad ir jo paties daktaratas yra įsigytas, berods, už lietuvių visuomenės pinigų.

Neįtikėtina, kad atsirastų bent vienas tikras lietuvis, kuris neišgiamai atsakytų i augščiau pamintus klausimus. Tuo pačiu nekyla abejonės, kad solidarumo mokestis yra kiekvieno tikro lietuvių pareiga. Organizuojant Kanados Liet. B-nę buvo padarytas drąsus žygis, kad solidarumo mokestio pareigos atlikimas buvo paliktas laisvam lietuvių apsisprendimui. Nieko negalima policijos pagalba priversti vadintis lietuviu, o ne kitu kuo, taip pat negali būti nei anstolio, kuris išreiklaulų solidarumo mokestį per prievartą. Tik viena reikia išsidėmėti, kad mokestis nemokėtojas savo lietuviškumą pastato i labai abejotina padėty, nes jis atsisada savo tautos ir protėvių kalbos už pigią kainą — net ne 30 sidabrinių, o tik už 2 dol.

St. Šk.

Turtingoje nepasotins nė įvairiausiomis gėrybėmis apkrauti stalai, vargšui ir trupiniai numalšina alkį. Nepagalėkime bent trupinių mūsų varguoliams Vokietijoje.

Dažytojas - dekoratorius

K. ABROMAITIS

sąžiningai atlieka visus darbus.

Tel. JU. 7044.

Toronto

Kodėl aš tikiu i Dievą?

A. J. Cronin yra garsus anglų rašytojas, konvertitas. Kaikuriuos jo knygos yra išverstos ir i lietuvių kalbą.

A. J. CRONIN

davo ir; daugumoje savo veiksmų. Retai kada prabėgdavo savaitę, kuri nepaliudydavo šito visa persunkusio pasitikėjimo Dievu.

Niekados nepamiršiu to įvykio, kai sprogimas kasykloje užgriovė 14 angliakasių. Penkias dienas jie išbuvo po žeme. Visas kaimas tuo tarpu meldėsi. Kai gelsbotojai artinosi, kirsdami sau kelią po žeme, giliai iš po žemių jie išgirdo silpną giesmės melodiją. Tai buvo "Dievas mūsų prieglauda ir tvirtybė". Šituo būdu užgriauti vyrai buvo pasirinkę palaikyti savo drąsą. Ir kai jie buvo išnešti, silpnai, tačiau nesužaloti, minia, susirinkusi kasyklų kieme, perėmė tą giesmę, kuri, giedama tūkstančių balsų, dabar linksmai aidėjo siaurame slėnyje. Kai aš su išgelbėtais žmonėmis išlipau i paviršių, šitas galingas garas mane pagavo lyg potvynio banga. Tai buvo žodžiais neišreiškiamas tikėjimo demonstracija.

Po metų aš persikėliau i kitą darbo vietą Monmouthshire. Tai buvo maža ir atsilikusi vietovė, be pritaiktų medicinai įrengimų. Didesnė dalis mano darbo buvo atliekama kartu su apylinkės gailiausia serseimi. Ji buvo paprasta moteris, gana stambios figūros ir raukšlių išvagotu veidu. Tačiau jos pilkoje, aiškioje akyse buvo pastovus atvirumas, kuris nušviendavo jos labai paprastus bruožus.

Apie 20 metų ji viena buvo slaugiusi šią apylinkę. Jos darbas buvo sunkus, 10 mylių aplinkui, niekad nesibaigianti darbo diena. Aš stebėjau jos ištvermingumą, kantrybę ir linksnumą. Jos charakterio pagrindinis bruožas, atrodo, buvo jos pilnutinis savęs pamiršimas, pasiaukojimas. Visados ji rasdavo paguodos žodį, niekados nebūdavo tiek nuvargusi, kad neatstiktų šaukiamo naktį svarbiu reikalu.

Jos atlyginimas buvo visiškai nepakankamas ir kartą vėlai vakare, po ypatingai įtempto darbo, mums drauge geriant arbatą, aš išdrįsau įsiterpti:

— Sesele, — tariau aš, — kodėl Jūs nereikalaujate didesnio atlyginimo? Jūs turėtumėte gauti bent vieną svarą daugiau i savaitę. Dievą, Jūs to verta.

Sekė trumpa tylą. Ji šypsojosi, bet jos žvilgsnis buvo toks stiprus, kad sukurtė mane.

— Daktare, — ji atsakė, — jei Dievas tai žino, mano daugiau nieko ir nereikia.

Aš supratau, kad jos visa būtis, tarnyboje ir pasiukojime buvo nuolatinis jos tikėjimo i Dievą liudijimas. Ir čia pajutau

jos gyvenimo gilią vertę ir savojo palyginamą tuštumą.

Katastrofa kasyklose, paprastos slaugės atsitiktinė pastaba mane perkėlė iš skelptinio pelkių i tvirtą tikėjimo augtumą!

Kalbu čia labai paprastai apie tikėjimą i Dievą, apie dalyką, kuris šiuo laiku labiau nei bet kada ankščiau istorijoje, nusilepino didesnio dėmesio. Pusę pasaulio, pajungta ateistinės ideologijos, veda nepermaldujamą, žiaurią kovą prieš religiją. Ir Tėvėro sąvoka. Tuo tarpu mes, antroji pusė, daugumoje esame tokie apatiški savo laikysena Dievo atžvilgiu, tokie negyvi tikrajam būties, egzistencijos supratimui, kad visiškai nepaisome dabar grasančių bausių pavojų mūsų dvasios gyvenimui.

Dievo negalima įrodyti matematinėmis lygtimis. Tačiau stebdami fizinį pasaulį, kuris toks paslaptingas ir nuostabus, tvarkingas ir komplikotas, kurio platumas ir didingumas sukelia baimę, mes negalėsime išvengti pirminio Kūrėjo idėjos. Kas tylią vasaros naktį drįs pažvelgti i begalybėje spindinčių žvaigždžių milijonus, nebūdamas giliausiai įsitikinęs, jog šis kosmas, šis tvarkingas pasaulis, atsirado ne dėka ko tai daugiau, nei aklas atsitiktinumas? O mūsų pačių žemės rutulys, skriedamas apskaičiuotu ritmu erdvės platybėmis, atskleidžiamas metų laikus savo reguliariu judėjimu, tikriausiai yra daugiau nei beprasmiškas materijos sviedinys, netyticia atitrūkęs nuo saulės!

Jei Jums patinka, atmeskite kaip paprastą vaizduotės padarą biblinį Dievo atvaizdavimą kuriantį pasaulį savo pacio rankomis per šešias dienas. Priimkite evoliucijos teoriją bei jos natūralių priežasčių mokslišką doktriną. Ir vis tiek prieš jus lieka ta pati paslaptis, pati pirminė ir pagrindinė: niekas negali atsirasti iš nieko.

Prieš keletą metų Londone aš suorganizavau dirbančių berniukų klubą i kurį vieną kartą pakviečiau žymų zoologą su paskaista. Man tačiau sukėlė susirūpinimo jo pasirinktos paskaitos tema: "Mūsų pasaulio pradžia". Neslėpdamas savo ateistinių pažiūrų, mano kolega pasakojo, kaip prieš tūkstančius metų priešistorinių jūrų bangų dūžiai i žemės kevalą fiziškai — chemiškai reakcijos keliu pagamino pulsuojančias putas iš kurių vėliau išsivystė (tačiau kaip — jis nepaminėjo) pirmosios primityvios gyvybės formos, protoplazminė celė. Pabaigus paskaitą (Nukelta i 8 psl.)

VIETA VASAROJIMUI

RAINBOWS END,
Lake Shore Beach, Lake Simcoe, pusė mylios nuo Keswick, Ont.
Puiki vieta maudymuisi ir žvejojimui. Išnuomojami kambariai su virtuve.
Informacijų kreiptis pas Linartus, 376 Crawford St., Toronto, tel. LL. 5990.

Vasarvietė atostogoms.

Atostogaudami savaitgaliais atsilankykite i "MERCURY LODGE" prie Simcoe ežero. Randasi gražioji vietoj, i mylia i šiaurę nuo Keswick, Ont.,
109 Orchard Beach.
Telef. Roches Point 184 M.
Savininkas Pr. Krilavičius.

A. S. NORRINGTON REAL ESTATE

1177 BLOOR STREET WEST - TORONTO - TEL. LL. 3102
(tarp Dufferin ir Lansdowne)

Torpininkaujame pordavime i pirkime įvairių nekilnojamy nuosavybių ne tik Toronto mieste ir priemiesių rajonuose, bet ir visoj Ontario provincijoje.

\$3.000 įmokėti — Bloor - Brock, 6 kambarių, plytinis namas, moderni virtuvė, 2 garažai, geras parkinys.
\$4.000 įmokėti — Bloor - Symington, 6 kambarių mūrinis namas su krautuve, 4 garažai, praga galvojančioms apie prekybą, nebrangiai parduodamas.
\$4.500 įmokėti — Bloor - Indian Rd., 8 kambarių, gerų plytų namas, vidus gražiai užlaikytas, jokių morgančių nėra.
\$5.000 įmokėti — Bloor - Runnymede, 7 kamb., gražus plytinis namas, dideli kambariai, gražus sodelis, garažas, reta praga.
\$6.000 įmokėti — Bloor - Quebec, 9 kambarių, gerų plytų namas, išilginių koridorių sistema, 2 virtuvės, 2 vonios, garažas, vertas dėmesio.
\$7.000 įmokėti — Parkdale, 12 didelių kambarių, mūrinis triplexas, 3 virtuvės, 3 vonios, didelės pajamos, pigiai parduodamas.
\$8.000 įmokėti — St. Clair - Westmount, 10 didelių kambarių, gerų plytų namas, prysakys tosyty akmenu, 2 virtuvės, 2 vonios, vandens - alyvos šildymas, 2 garažai, polyginti nebrangus tame rajone.

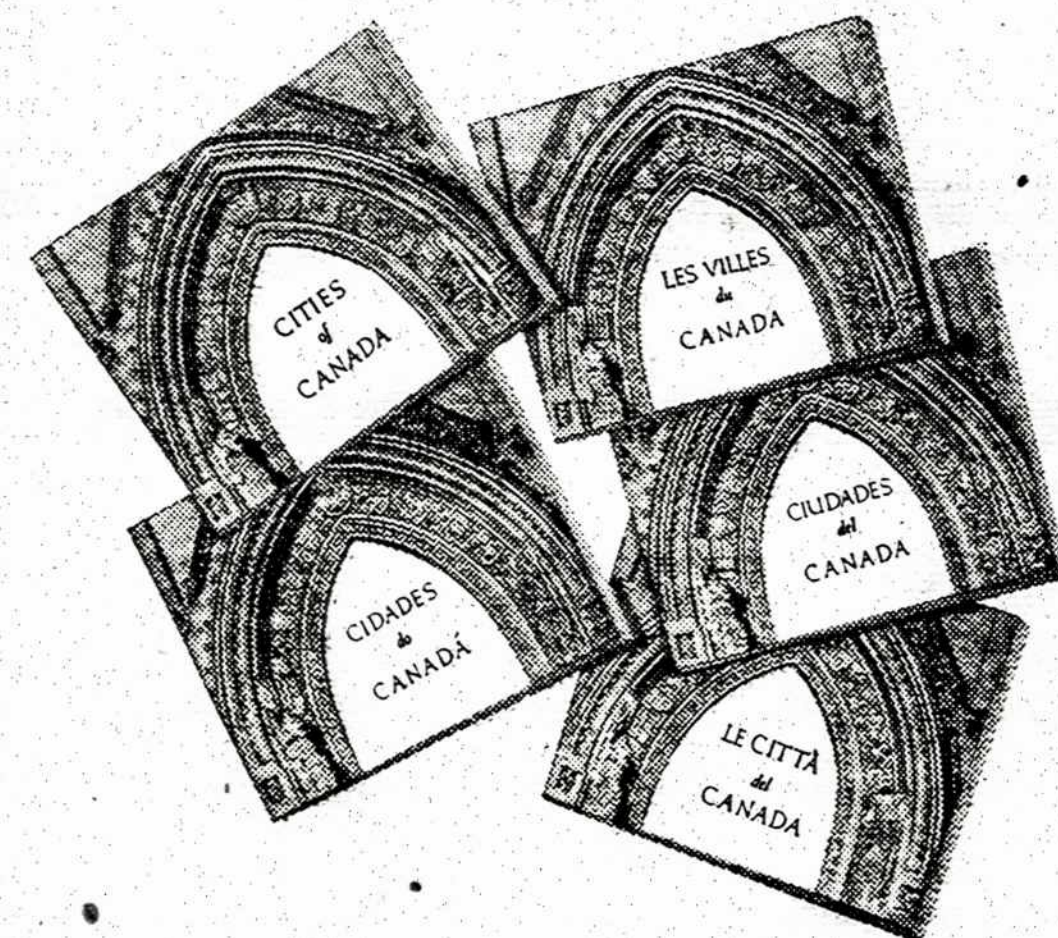
TURIME DAUG KRAUTUVIŲ!

Kodėl ne gausime naujų pasiūlymų, todėl patariame paskambinti ir pranešti ko k. koto pirkti, arba ką turite parduoti, kuriame rajone ir už kokią kainą.

Tiesiogiai potarnaus ir sandėrio reikalus sutvarkys

Ap. Sakevičius - Sakus

Jsteigos telefonas LL. 3102, namų telefonas LL. 0636

Pasas draugystėn

Norėdamas parodyti kitų valstybių žmonėms kaip atrodo Kanados miestai, The House of Seagram paprasė žinomus Kanados dailininkus nupiešti paveikslų iš 22 didžiausių Kanados miestų. Daugiau kaip prieš metus Seagramo kolekcijos paveiksiai buvo pasiųsti Pietų Amerikon, o vėliau European surasti naujų draugų Kanadai ir parodyti šiems žmonėms mūsų gyvenimo būdą ir kaip mūsų kraštas atrodo. Seagramo paveiksiai labai puikiai atliko savo uždavinį. Daugiau 200.000 žmonių pamatė parodos išstatytus paveikslius šiuose miestuose: San Juan, Havana, Mexico City, Caracas, Rio de Janeiro, Sao Paulo, Buenos Aires, Montevideo, Rome, London, Paris, Geneva, Stockholm, Hague ir Madrid. Šių paveikslių ir jų aiškinimų dėka daugybė svetimų kraštų gyventojų dabar žino daugiau apie Kanadą ir jos laisvąjį gyvenimą. Dabar šie paveiksiai sugrąžinti Kanadon ir greit bus parodyti mūsų miestuose nuo vandenyno iki vandenyno

The House of Seagram

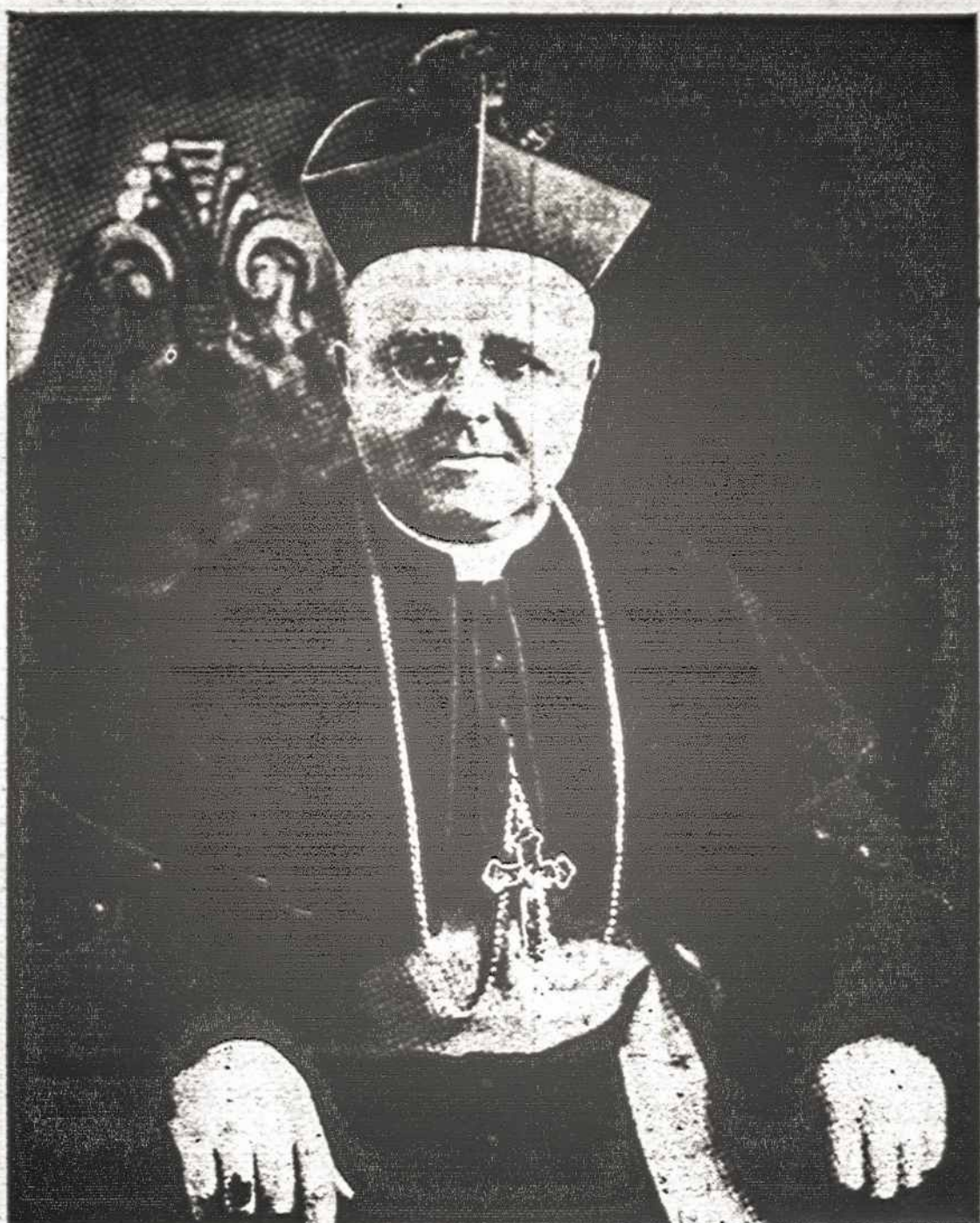
Žinoma...

PUIKESNIO

SKONIO!

Orange Crush

Jo Eminencija Kardinolas James C. McGuigan, Toronto Arkivyskupas, Vyriausias Kongreso Globėjas. Jo katedroje prasideda Kongresas susikauptimo valanda.

LSB VYRIAUSIASIS SKAUTININKAS SKAUTAMS IR VADOVAMS

Broliai skautai! Atėjusi vasara mums vėl atnešė gražiausių dovanų. Jomis yra mūsų skautiškos stovyklos ir iškylos. Vėl išskelsime trispalvę ir svetimas padanges, vėl skambės lietuviška malda ir daina svetimuose šiluose!

Brolijos skiltims, valtimis, būreliams ir draugovėms linkiu išlaikyti tą gyvumą, kuriuo spinduliavome rudens, žiemos ir pavasario mėnesiais. Tik gyvi dalykai ką nors reiškia, o gyvas vienetas yra tas, kuris ištisus metus dirba ir žaidžia tinkama skautiška dvasia. Prieš akis stovyklos — mūsų skautiškųjų metų darbo viršūnė. Į ją kopkime visi, nes tikras skautas yra tik tas, kuris mažiausiai 2 savaites metuose praleidžia baltjojoje palapinėje. Skautiška stovykla, atmintinė, nėra vasarą, bet darbo, žaidimų, įvairiausių staigmenų ir jaunatviško džiaugsmo pasireiškimų pynė skautybės dvasinių pagrindų fono. Ne veltui genialius skautybės įkūrėjas ir vienas iš didžiausių šio šimtmečio pedagogų Lordas R. Baden-Powel padarė gyvenimą po atviru dangumi vienu iš svarbiausių mūsų praktiškos auklėjimo sistemos pagrindų. Berniukus juk žavi romantiški nuotykių, savarankų veikimas ir varžybos, kurių apšiai rasiame skautiškoje stovykloje.

Iki pasimatymo prie liepsnojantių laužų!

Broliai vadovai! Jums vėl teks išvežti ant savo pečių sunkiausią stovyklų organizavimo našą. Per 35 metus Lietuvos jaunimas džiaugėsi vasaros stovyklomis, stiprėjo ir augo Gimtajam Kraštui tik jūsų sumanumo, nagingumo ir pasiaukojimo dėka. Pasakutinis Sąjungos dešimtmėtis iš jūsų pareikalavo ypatingo kietumo ir aukos. Bet mūsų kelio galo dar nematyti ir Tautos gyvenimo metas reikalauja dar didesnio jėgų įtempimo ir ištvermės. Stovyklos yra jūsų didžioji proga padaryti savo įnašą į kovą už mūsų Tautos dvasinę gyvybę. Šių metų, Sąjungos 36-ųjų, stovyklose atkreipkite ypatingą dėmesį į liutuanistinius dalykus. Jūsų budrios akys pastebės ir metų patirtis padės nuspręsti, kas darytina gydymui tą žaidimų, kurias yra padariusi šių dienų aplinka mūsų jaunimo lietuviškoje sąmonėje. Parvežkite iš stovyklų skautus geresniais lietuvišais, kilnesniais žmonėmis, turinčiais, nagingesniais, daugiau pasiaukojančiais. Sėkmės!

Šiuo mes pradėdami mūsų lietuviškos dainos varžybas visame pasaulyje. Prašau visus vienetus į jas kaip galint skaitlingiau įsijungti. Šiuo šūliu atgaivinsime lietuvišką dainą savo skiltyse ir draugovėse, įdiegsime jaunųjų mūsų prosenėlių pilies kuruose užliejotoms ugnims, ženklams, kad kas nepaprastu įvykę, kad laikas rinktis būrin, žinią patikrinti, pasitarti. Sakysim, kad ir šiuo a. a. Vydūno mirtimi. Gerai, kad Simonatis spejes palaidoti velionį, rado reikalo pabrūkinti laisvą ir oro paštu atsiųsti į šį lietuvių gyvenimo, veiklos, nusiteikimų, įvykių. Ir šioje tvarkoje vargu ar galima būtų ką pakeisti, bet visu rimtumu šliejasi kiek kitoks informacinis

MŪSŲ INFORMACIJOS REIKALAI NESITAISO

Daugelyje laikraščių įvairūs autoriai jau ne kartą yra metę kritišką, bet dažnu atveju teisybės žodi lietuviškosios informacijos klausimu. Atrodo, kad dėdamos pastangos vis dėlto nėra visiškai pakankamos ir tame sektoriuje, visoje kovoje dėl Lietuvos išlaisvinimo, dar daug kas urėtų būti papildoma, taisoma. Reikia tikėtis, kad vadovaujančieji ras reikalo rimtą padėti geriau pasvarstyti, trūkumus pašalinti. Suprantama, tos visos pastabos liestų daugiau lietuviškosios informacijos — propagandos sektorių užsieniečių informacijai, bet lygia greta turime panašią problemą, kurią gal galima būtų pavadinti mūsų vidaus informacijos — žinių tarnybos reikalu.

Nei vienu laiku lietuviai nebuvo taip išsimėtę po platųjį pasaulį, kaip šiomis, vadinamomis pokario dienomis. Visi žemynai, tolimiausieji pasaulio užkampai, kaip Naujoji Gvinėja ar N. Zelandija, ir tai palpina mažesnius ar didesnius tautiečių junginius. Tarpusavys ryšis, paprastai palaikomas laisvais, dažniausiai, suprantama, oro paštu. Čia, regis jau nieko nepakeisi. Tautiečiai prenumuoja laikraščius, tie, be abejoj, keliauja ištisus mėnesius, jei turi pasiekti tolimas vietas ir ateina pasenę, bet dar pakankamai aktualūs, bent kiek juose randama žinių iš lietuvių gyvenimo, veiklos, nusiteikimų, įvykių. Ir šioje tvarkoje vargu ar galima būtų ką pakeisti, bet visu rimtumu šliejasi kiek kitoks informacinis

reikalas, kuris, kaip tuoj pat atsivertė, yra visiškai nesutvarkytas.

Štai, mirus Vydūniui, apie šio didžiojo mažlietuvio ir Tautos Mąstytojo netekimą sužinota tik į antrą savaitę (turima galvoje šioji Atlanto pusė), neseniai Sveicarijoje mirė prof. Ereto žmona, ir apie jos mirtį tepraeina tik po gero laikotarpio. Žinia, kitas tarsi, kad jei jau mintis, tai koks skirtumas ar lietuvių sužinoti tą pačią ar sekantį dieną ar po mėnesio. Ne, ne visai tas pats. Šiuo atveju, buvo pavyzdžiui duotos dvi žymios Lietuvos mylėtojų mirtys, bet, kas žino, ar šiomis taip kritiškoms valandomis, kada visas pasaulis pergyvena didžiulę krizę, kada bet kurios rūšies žinios visą laiką skrieja eterio bangomis aplink visą žemės rutulį, mes, lietuviai, tarsi užmiršę, kad gyvename hidroatominėje gadynėje, sau ramiausiai priimame pasenusias bet ganėtinais aktualias mūsų vidaus gyvenimo žinias. Metodas, kuris gal tik prilygtų mūsų prosenėlių pilies kuruose užliejotoms ugnims, ženklams, kad kas nepaprastu įvykę, kad laikas rinktis būrin, žinią patikrinti, pasitarti. Sakysim, kad ir šiuo a. a. Vydūno mirtimi. Gerai, kad Simonatis spejes palaidoti velionį, rado reikalo pabrūkinti laisvą ir oro paštu atsiųsti į šį lietuvių gyvenimo, veiklos, nusiteikimų, įvykių. Ir šioje tvarkoje vargu ar galima būtų ką pakeisti, bet visu rimtumu šliejasi kiek kitoks informacinis

bočių šešėlių" autoriaus jau nėra gyvųjų gretose. Aiškiai matėme, kad nei Vokietijos vadovaujantioms lietuviams įstaigoms neatėjo mintis, kad šiais laikais toks nebrangus ir patogus (artimiausias telefono aparatas) žinių siuntimo būdas telegrafu, tiek mažai pastangų pareikalautų, o svarbi žinia dar tą pačią dieną pasiektų šioje Atlanto pusėje gyvenančiuosius. Nėra kas tuo rūpintis. Tad ir kyla didi mintis, kad reikia susirūpinti ne tik politinė, bet ir grynai mūsų vidaus informacijos sritimi. Pagaliau, ar ne tas pats JAV ar Kanadoje? Vienu ar kitu atveju, padaromas koks demaršas, gaudami pasikalbėjimai, pasimatymai su žymiais politikais, gražiai reprezentuojamas Lietuvos reikalas, bet mūsų spaudoje apie tai žinios pasirodo visada gerokai pavėluotos. Čia turėtų talkon ateiti netik telegrafas, bet ir telefonas.

Visa svarstant, reikėtų manyti, kad kol nebus vieno centrinio informacinės tarnybos junginio (LAIC, atrodo, kol kas dar kitomis sritimis rūpinasi), kol nėra kas paskiria atstovus bet kurioje pasaulio vietoje, kur tik gyvena lietuviai, tol mūsų vidaus informacija visada bus atsilikusi ir pasenusi. Yra sakoma, kad dažnu atveju, kad ir vertinga, bet pasenusi informacija nustoja savo tiesioginės vertės. Ar lietuvių atžvilgiu tas negalioja?...

A. S.

— Praha. — Krušėvas, vienas iš 3 Maskvos didžiųjų, dalyvavo Čekoslovakijos komunistų partijos suvažiavime Prahoje, kur pareiškė: jei "kapitalistai" pradėtų trečią pasaulinį karą, šis "baigtųsi jų pralaimėjimu".

Jo Ekselencija Vyskupas Dr. Vincentas Brizgys, kuris sako pamokslą kongreso dalyviams Toronto katedroje ir sekantį dieną laiko pontifikalines Mišias Hamiltone

KAS TIE ORANŽISTAI (Orangemen)?

Oranžistų kilmės ieškant reikia persikelti į Anglijos karaliaus Jokūbo II (1685-89) laikus. Jokūbas II buvo labai uolus katalikas, kurį kai kurie istorikai vadina net religiniu entuziastu. Aišku, kad protestantiškajai Anglijai toks karalius visiškai nepatiko, juo labiau, kad Jokūbas II žūt-būt užsispyrė atstatyti katalikybę. Protestantus valdinkus atleidinėjo iš atsakingų vietų jų vieton pstatydamas katalikus, o tuos, kurie atsisakė davo vykdyti jo reformas, baus-

davo kalėjimu ar ištėmimu. Daugelis pripažįsta, kad jam trūko takto ir sveikos nuovokos. Protestantai, negalėdami susikalbėti su savo karaliumi, nutarė nuverti jį nuo sosto įėga. Tuo tikslu jie pasikviečia kuni-gaiktį William iš Orange, kuris su 500 laivų, talpinančiais 14.000 vyrų, palieka Olandijos krantus ir 1688 m. lapkričio 5 d. išsikelia Anglijoje prie Torbay, pranešdamas iš anksto, kad atvyksta ginti piliečių teises. Kunigaikštis William iš Orange buvo vedęs karaliaus Jokūbo II dukterį Mariją, gimusią iš pirmosios jo protestantės žmonos. Tokiu būdu jis jautėsi turįs teisę į Anglijos karūną. Jokūbui II nieko daugiau nelieko kaip tik pasiduoti likimui ir užleisti sostą. Oranžistai todėl ir veda savo kilmę nuo William III ir Marijos II (1689-1702) laikų, kada Anglijos protestantams pasisekė paimti karūną ir savo rankas.

Pati oranžistų organizacija sukurta arių protestantų, kurie autė didelę neapykantą katalikams. Kai kurie laiko tąją organizaciją grynai politiška ir pronasoniška. Jų pasiskirstymas

ložėmis 1795 m. aiškiai kalba už masonizmą, nors jie savo veiklos per daug nereklamuoja ir savo tikslus pridengia kilniais šūkais. Labiausiai švenčiamos ir minimos datos — liepos 1 d. ir 12 d., kada jie prie Boyne ir Aughrim laimėjo mūšius prieš katalikus. Tai metinės šventės, kurių metu ruošiami paradai su orange flowers (apselsių šakomis) ir visų iškilmių pabaigoje sudeginamas "Popiežius", kaip neapykantos ženklas katalikų bažnyčiai. Toji oranžistų neapykanta reiškiasi įvairiausiomis formomis, pav. kad ir taip vadinami tostai — kelia taures ir šaukia: "Už garbingą, pamaldų ir nemirtingos atminties karalių William, kuris išgelbėjo mus nuo popiežiaus vergystės, niekšiško, skaitstvarinių pinigų ir medinių kurpių!"

Oranžistai žinomi ir Kanadoje kaip užkietėję ir užsispyrę protestantai. Jų veikla reiškiasi čia klubų formoje. Katalikai į tą organizaciją nepriimami, bet jų susikompromitavimas visuomet užregistruojamas. Atsiminkime, kad katalikų vienybė ir gražus gyvenimas yra geriausias atsakymas į visokiausius užmetimus ir priekaištus.

V. Sk.

Pranešimas Katalikų Kongreso reikalui

Šis pirmasis Kanados lietuvių katalikų kongresas, vykstaš liepos 3-4 d.d. Toronte ir Hamiltone, yra ne vienos organizacijos ar parapijos, bet visų šiame krašte gyvenančių lietuvių katalikų kongresas. Todėl visi lietuviai katalikai be jokio skirtumo ir kviečiami jame dalyvauti.

Šio Kongreso rengėjai — Kanadoje veikiančios lietuvių katalikų parapijos, kapelionijos, katal. organizacijų padaliniai — yra įsipareigoję visą darbą ir aukas skirti pagrindiniam šio kongreso tikslui — šventiesiems Marijos metams paminėti, už kenciančią Tėvynę pasimelsti. Todėl KVC Valdyba, kaip rengėjų valios vykdytoja, prašo visų šiame kongrese dalyvaujančių padalinių ir atskirų asmenų neišleisti iš akių pagrindinio kongreso tikslo. Ką darome, darome Dievo garbei ir Tėvynės išlaisvinimui.

Ypatinai mes raginame skaitlingai šitame kongrese dalyvauti ir aktyviai prisidėti prie jo pravedimo skautus ir kitas katalikiškas organizacijas: ateitininkus, kat. moteris, brolius.

Kongreso pradžia liepos 3 d. 6 val. v. Šv. Mykolo katedroje Toronte. Šv. valandos programa bus dalinama prie įėjimo į katedrą. Punktualiai susirinkti.

Vykimą iš Toronto į Hamiltoną liepos 4 d. rytą organizuoja abiejų parapijų vadovybės betarpiai. Pirmasis autobusas išeis nuo Šv. Jono Kr. bažnyčios 8 v., antras 9 val. Nuo Prisikėlimo parapijos pamaldų vietos — 9 val. Prisikėlimo parapijos telefonas KE. 0621, Šv. Jono Kr. EM. 4-7646.

Susirinkimo vieta Hamiltone prie Aušros Vartų bažnyčios, 58 Dundurn St. N. Čia bus nurodoma vietos automobiliams pasistatyti. Nuo 8 val. r. Aušros Vartų par. salėje vieša informacija ir pirmosios pagalbos punktas.

Procesija nuo Aušros Vartų bažnyčios į Hamiltono katedrą vyks šia tvarka: kryžius ir asista, anglų, tautos ir popiežiaus vėliavos bei asista, Marijos simboliai, vaikučiai, Šv. Dievo Motinos stovykla, vyskupai ir prelatai, skautų vėliava ir skautai, ateitininkų vėliava ir asista, kat. moterų vėliava ir asista. Visi procesijos dalyviai sustoja į penkias kolonas, simbolizuojant penkias rožančių dalis. Kiekvienos kolonos priešaky nešamas anglų kalba šūkis. Kiekviena kolona kunigo vadovaujama kalba supolingosios dalies rožančių. Nė vieno stebėtojo! Visi kat. lietuviai stoji į tvarkingą procesiją. Procesija pradeda eiti II. 30 m. Procesija formuojama nuo 10 v. Nevėluoti. Pamaldos katedroje 12 val.

Minėjimas - akademija 4 val. Westdale Hall: trumpas atidarymo žodis, garbės prezidiumo kvietimas, vėliavų įnešimas (tautos, anglų, popiežiaus, skautų, ateitininkų, kat. moterų), malda už Tėvynę (gieda "Varpo" choras, vedamas muz. St. Gailevičiaus), darbo prezidiumo kvietimas, VLIKo pirm. prel. Mykolo Krupavičiaus kalba, sveikinimai, meninė dalis. Ją atlieka "Varpo" choras, vad. muziko St. Gailevičiaus. Uždarymas: Marija, Marija, Tautos Himnas.

Bendra malda už tylinčią Bažnyčią ir kenciančios mūsų brolius, seseris tegu mus visus jungia ir uždegą kovoje už Dievą ir Tėvynę. Kanados Liet. Katalikų Veikimo Centro Valdyba.

AMBICIJŲ MAKALYNĖ TEBESITĖSIA

MŪSŲ KORESPONDENTO
EUROPOJE

Paskutiniu metu tam tikra spauda ir vėl plūptelėjo pamazgu kibira VLIKo ir jo vadų adresu. Tai ne naujiena — tik šį kartą VLIKas vėl puolamas ne tik nepagrįstai, bet ir ypač pikta. Ir puolamas už tai, dėl ko jam seniau prikišdavo, būtent — kad niekas jo nepripažįsta, su juo nesiskaito etc. O kai pradeda skaityti — tai ne tik daroma kuo griežčiausiai smerktinų žygių jam diskredituoti, bet dar jis mėginamas apšaukti kaltu už tai, kad veikia — kai tuo tarpu kiti giriamieji daugiau stengiasi Lietuvą "vaduoti" ir Lietuvos reikalus ginti tostais, titulais ar rėkimu... Tiek to — tenka pasidžiaugti, kad dirbama, ir tai dirbama, nors ir su trūkumais, nors ir su klaidomis, bet sąžiningai, kiek sąlygos, ištekliai ir pajėgos leidžia.

Kiek tokie priekaištai verti iš esmės, netenka nie aiškinti — tai kiekvienas atidesnis pats mato. Štai pav. į vadistinę liniją pasi-nešusios spaudos buvo skelbiama, kad dabartinė pirmininkų kelionė į JAV turinti tiek prasmės, kad pateisintų VT pirmininko K. Zalkausko kelionę į JAV jo ir žmonos pasams prailginti. Tačiau dabar, kai abu pirmininkai atliko tiek reikšmingų žygių, kai buvo sušaukta veiksmų konferencija ir pirmininkai buvo priimti JAV viceprezidento Nixono, JAV atstovų rūmų pirmininko, įtakingų senatorių ir su valstybės sekretoriaus pavado-tojų Europos reikalams nuodugniai svarstė svarbius Lietuvos

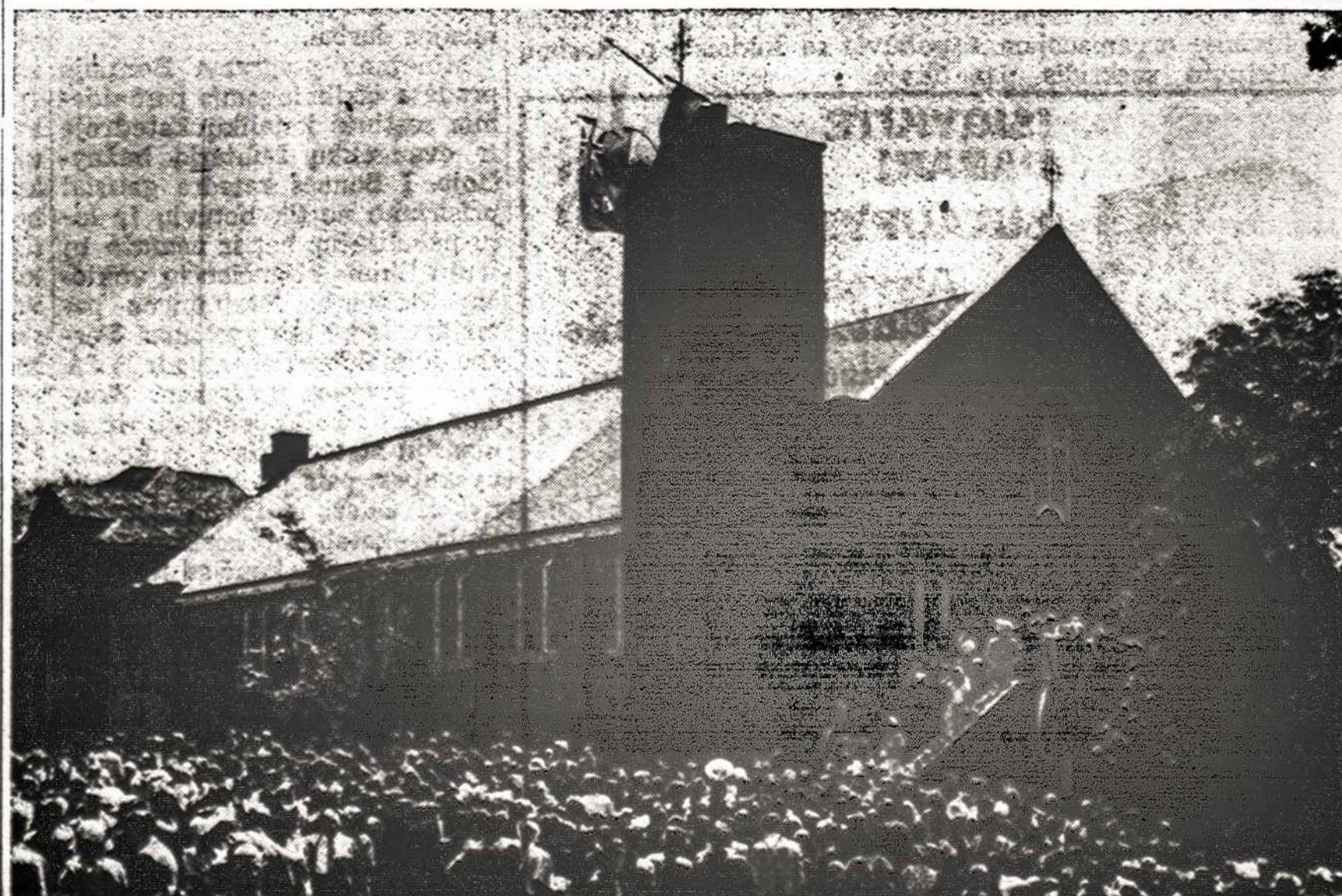
laisvinimo reikalus, tur būt, iš gėdos jau ir ji nieko neberašys daugiau taip pikta!...

Arba vėl: paskelbė oficiali vokiečių telegramų agentūra DPA, ir tai pažymėdama, jog jai atsi-klausus užsienio reikalų ministerijoje, buvo tos pranešta, kad praktikoje tiek ji, tiek fed. vidaus reikalų ministerijos tebe-laiko Lietuvą, Latviją ir Estiją tebeegzistuojančiomis tarptautinė teisine prasme ir toliau, be to, apie 15 vokiečių laikraščių žinia apie VLIKo atstovo paskyrimą ir priėmimą prie Vokiečių federalinės vyriausybės, tai tuoj vėl vienas iš tos partinės spaudos organų paleido stambų šmeižtą — girdi, tos žinios, lyg žydų turguje alasą keliant, buvusios "išplatintos" ar pasiūstos vokiečių laikraščiams "Dr. P. Karvelio pastangomis"... Nekalbant jau apie tai, kad nerandome jokių tokių dalykų skelbiant, lyg Dr. P. Karvelis būtų toks galingas ir galėtų su vokiečių spauda daryti ką norėdamas, jei jau nieko negali padaryti su sava, jei to ir norėtų, — tenka tik vėl iškelti tai, kaip nesiskaitoma su priemonėmis nepatinkamam žmogui suniekininti.

Tačiau esama ir tokių dalykų, dėl kurių gal ir neverta numoti ranka. Štai kad ir dėl VLIKo "personalinės atrankos"... Tikrai keistai atrodo tam tikrojo spaudoj VLIKo puolimas, kad jįn priimami tarnauti žmonės ne

pagal kvalifikacijas, tik "pagal plauką". Iš tikro kyla klausimas, ar kita kūr įstaiga (o ypač "še-fa" ir puolėjų) parodytu tiek tolerancijos, kiek šiuo atveju parodo VLIKas. Juk ar ne tik dauti" per svetimą ambasadą iš Rogiaus VLIKE esama žmonių kaip tik tu partijų ar jų simpatikų, kurios kaip tik VLIKą visokiais būdais pešioja... Dar daugiau: kai kurie iš VLIKo žmonių važinėja į Sveicariją ir kitur, kur, susitikę su vadistinės spaudos propagandininkais, tarsi tas būtų pats geriausias būdas "atstovauti Lietuvos interesams", kaip tik aptarinėja planus, kaip bendromis jėgomis VLIKą "nu-rungti"... Ir už tai puolami ne jie, bet paskiau VLIKas... Nors tas, nabagas, rodosi, tik tam ir samdo kuo daugiausia tokių žmonių, kad paskiau būtų kas ji puola... vaizdžiau tarius, kad jame būtų kuo daugiausia personalo, kuris tiesioginiai ar netiesioginiai norėtų jį susmukdyti... vaizduodami, jog iš to bus nauda tėvynėi Lietuvai ar Lietuvos valstybei... Jei jau taip yra, tai kyla klausimas, ar tokia VLIKo politika nereviduotina, jei jau nesilaikoma paprasčiausiu lietuvišku priežodžiu išreikštos tiesos: "negeras tas paukštis, kuris savo lizdą teršia", nekalbant jau apie visokius pažadus dirbti gera valia ir laikyti minimalinę tarnybinių paslaptį...

Man pačiam atsilankius į minėjamą Bonnoje, buvo įdomu patirti, rasi, šiuose visuose tokiuo-nukelta į 7 psl.)

Lietuvių Aušros Vartų parapijos bažnyčia Hamiltone, nuo kurios prasidės kongreso procesija.

Ar skaitote "Tėviškės Žiburius"? Dabar pats laikas užsisakyti pusei metų. Dar galima gauti priedą - romaną "Užgesęs sniegas". Kaina pusei metų su priedu tik \$3.50, be priedo - \$2.50.

Pavergtoje tėvynėje

Cvirkos 45-ųjų gimimo metinių proga Vilniaus radijas paskelbė, kad jo raštų išleista 2,5 ml. egzempliorių. Kaune rengiamas jo vardo muziejus.

Bolševikai stengiasi subolševikinti net ir Zigmą Gaidamavičių — Gėlę, jauną poetą, kurio balandžio pabaigoje buvo atšvesta 60 m. gimimo sukaktis. Jis mirė vos sulaukęs 18 metų, ir bolševikai po 36 metų nuo jo mirties išleido jo eilėraščių rinkinį, prikišdami, kad "to neįstengė padaryti buržuazija".

Dramos teatras atnaujino B. Dauguviečio pjesės "Zaldokyne" pastatymą. Šiaulių dramos teatras užplanavo duoti Čechovo "Dėdę Vanią" ir J. Aviziaus "Baltuosius gluosnius", sudarytus pagal jo apysaką "Palikimas". Klaipėdos teatras pjesę iš kolūkinio gyvenimo "Lazbės" ir V. Minko satyrinį spektaklį "Nenurodant pavardžių". Sekspyro pjesę "Dvyliktoji naktis" ir gudų dramaturgo Kravijos pjesę "Kas juokiasi paskutinis". Panevėžio teatras ruošiasi pastatyti čekišką I. Tylos pasaką "Muzikantas iš Strakonico". Kauno Jaun. Žiūrovo teatras — "Nuos-

tabų berniuką" pagal Ryso pjesę ir Bulgakovo išscenizuotą pjesę "Don Kichotas". Kauno muzikinės dramos teatras — Tolstojaus pjesę "Gyvas lavonas".

Vilniuje neseniai išaugo "vienas iš puošniausių pastatų — keleivinių lėktuvų stotis". Vilniaus radijas giriasi įvairiais pastatų esamais patogumais: puiški apšildymu, restoranu ir poilsio kambariais. Tai esąs vienas gražiausių pastatų visoje okupu. Lietuvoje. Tačiau Lietuvos gyventojams besiklausant tų pasigyrimų, nei šilta, nei šalta. Puošniųjų keleiviams skirtų stoties pastatų eiliniai lietuviai nepasinaudos. Lėktuvais ten gali naudotis tik partijos ar jos valdžios žmonės.

Lietuvoje birželio 30 d. bus pilnas saulės užtemimas. Geriausiai jį bus matomas Suvalkijoje. Šio reto įvykio stebėti į Seinus susirenka kaimyninių "brolių respublikų" atstovai. Laisvųjų kraštų astronomai saulės užtemimo stebėti vyksta į Švediją, kur bus matoma, kaip mėnulis uždengia saulės didžiąją dalį.

Ottawa, Ont.

Birželio trėminių minėjimas pradėtas sekmadienį, birželio 13 d., iškilmingomis pamaldomis Our Lady Perpetual Help parapijos bažnyčioje. Šv. Mišias atnavo kun. dr. V. Skilandžiūnas. Pritaikinta pamokslą angliškai sakė parapijos klebonas generalinis vikaras Monsinoras O'Neil. Ta tema pamokslas buvo sakomas per visas tą dieną įvykusias pamaldas. Tuo būdu visa parapija, kurioj vikaru yra lietuvis kunigas dr. V. S. sužinojo tą dieną apie Lietuvą, josios kančias ir apie Pabaltijį bendrai.

Sekmadienio vakare YMCA salėje įvyko iškilmingas aktas ir instrumentinės muzikos koncertas. Rengėjai — Baltijos Tautų komitetas. Akto metu buvo priimtas atsisveikimas — rezoliucija į Kanados visuomenę šėšiu etninę grupių vardu. Šiais metais trėminius minint pabaltiečiams talkino čekų, lenkų ir ukrainiečių grupės. Iš lietuvių pusės akto metu žodį tarė A. Paškevičius.

EDMONTON, Alta.

Vysk. V. Brizgio atsilankymas Edmontone. Vietos ir apylinkių lietuviai turės džiaugsmo ir laimės liepos 18 d. turėti savo tarpe šį brangų ir augstą svetį. Vyskupą lydės jėzuitas kun. Kulbis ir vienas tėvas marjonas.

Sekmadienį liepos 18 d. 11 val. ryto Liet. Namuose Vyskupo sutikimas. Iškilmingos pamaldos su J.E. Vyskupo pamokslu. Po pamaldų svečių priėmimas lietuvių salėje — bendri pietūs, kalbos ir liet. choro koncertas.

Maloniai prašome moterų atnešti pietums valgių bei indų. Vyrai mokės po \$1 gerimams ir kitoms išlaidoms padengti.

Liet. parapijos bažnytinis komitetas, kuris svečių priėmimą organizuoja, maloniai kviečia visus lietuvius dalyvauti pirmojo lietuvių vyskupo apsilankymo iškilmes.

Piknikas ir "Barn dance" pas pietines Albertos lietuvių. Toliau keliaus mas skiria nuo Calgary, Lethbridge, Brooks, Drumheller ir kitų piet. Albertos lietuvių. Kad būtų patogiau bent kartą jiems susitikti su Edmontono lietuviais, organizuojamas didelis lietuvių sąskridis p.p.

Sapkauskų ūkyje, prie Olds miestelio, Calgary Highway, liepos 25 dieną.

Maloniai prašome visų apylinkių lietuvių suvažiuoti sekmadienio rytą į Olds bažnyčią, kur 12 val. bus lietuviškos pamaldos. Po pamaldų vyksime į Sapkauskų ūkį (važiuoti pusę mylios ir vakarus Sundre keliu ir 4 mylias) į šaurę iki "Big White Barn", kuri mus jaukia priiglaus net ir blogo oro atveju.

Būsime dėkingi, jei moterys sumažins bufeto išlaidas atveždamos užkandžių. Dėl gerimų patartina nesirūpinti.

Paskutinis "atsipagiriojimo" piknikas Wildwoode. Visi prisimename linksmą pernykštį pikniką pas Wildwoode lietuvių, kai diena atrodė pertrumpą ir niekas namo važiuoti nenorėjo... Tada pažadėjome wildwoodeiškų aplankyti sekančią vasarą. Išlaikykite žodį! Rugpjūčio 1 d. visi į Wildwoode!

Sekmadienio rytą 11 val. lietuviškos pamaldos Wildwoode bažnyčioje. Po pamaldų linksmas pobūvis su šokiais p.p. Rasimų ūkyje.

ISIGYKITE DABAR! SUTAPYSITE \$\$\$

Alyvos krosnys sumažintomis kainomis

SPECIALUS PASIŪLYMAS LIETUVIAMS:

* FAIRBANKS-MORSE
* FESS
* GILBARCO
* AERO

Anksčiau Dabar
\$395.00 \$315.00

* TERRY
* CHATKO
* TORRIDHEAT

Anksčiau Dabar
\$365.00 \$300.00

• Iškaitant pilną instaliaciją su kontrolės įtaisais ir 200 galionų alyvos tanku, • Garantuojama 1 metams, • Alyvos sutartis su Imperial Oil, Rogers, Fueloil Ltd. ir kt. kompanijomis, • Mažos įmokėjimas ir išimokėti per 2 metus.

TAIP PAT IRENGIAME: naujas krosnis, ventiliaciją ir vandens šildymo įrengimus.

GARNEY & COMPANY

(Latvių kompanija, dirbanti virš 18 metų Toronte)

15 BARTON AVE., Toronto. - Telefonas ME. 2554

HAMILTON, Ont

Šv. Povilo liuterionių bažnyčioje, Gore ir Hughson gt. kampe, liepos 4 d. 1 val. p.p., lietuvių pamaldos. Kun. dr. M. Kavolis.

TFH sk. v-ba mokslo metų baigimo proga birželio 19 d. atžymėjo geriausius šeštadienines vysk. M. Valanciaus vardo liet. mokyklos mokinius, dovanodama jiems po vertingą lietuvišką knygą su atitinkamais įrašais.

Knygos įteiktos šiems mokiniams, geriausiai baigusiems mokslo metus arba nępraleidusiems nė vienos pamokos.

V skyriaus — Pusdešrytei Matildai, baigusiai pirmąją; Mačiui, baigusiai pirmąją; Eismontaiti Aldonai — antrąją ir Gurgždytei Nijolei — trečiąją.

IV skyriaus — Sopytei Laimai, baigusiai pirmąją; Eismontaiti Aldonai — antrąją ir Gurgždytei Nijolei — trečiąją.

Nepraleidusiems pamokų — IV skyriaus — Breichmanui Gediminui, Sopytei Laimai ir Gurgždytei Nijolei.

Iš viso TF viet. sk. v-ba pakyre 9 knygas \$35.50 vertės. Valdybos vardu knygas įteikė Vincas Urbaitis.

Siems ir kitų skyrių geriausiems mokiniams savo ruožtu knygas įteikė b-nės v-ba. Mokyklos mokytojai pagerbti kukliomis piniginėmis sumomis, ku-

riais paskyrė parapijos klebonas kun. dr. J. Tadarauškas, viso 100 dolerių.

Yra dar keletas šeimų, kurių vaikai nelankė šios mokyklos.

Vasario 16 gimnazijos rūmams birželio 23 d. pasiūsta \$738,25.

Sis aukų vajus, pradėtas kovo 15 d. ir baigtas birželio 20 d. turėjo charakteringų momentų, skirtingų nuo vajų, vykdytų anksčiau kitiems geriams tikslams. Iš viso aukojo 308 tautiečiai, tad žymiai mažesnis, negu kitais panašiais atvejais, skaičius, bet užtat aukos vidurkis \$2,40, ko dar nebuvo pasiekta nė vienoje ankstyvesnėje rinkliavoje.

Aukojo: \$25 — 1; \$20 — 1; \$15 — 2; \$14,75 — 1; \$10 — 4; \$6 — 1; \$5 — 38; \$4 — 3; \$3 — 12; \$2 — 119; \$1,50 — 1; \$1 — 125. Stambiausias auktojas — Vasario 16 gimn. remti komisijos pirm. J. Mikšys — \$25, tokiu būdu praėjusiam "T2" numerį praneštas Andrius Petkevičius, paaukojęs \$20, galutiniais daviniais, atsistojos antroje vietoje.

Be abejo, pagal materialinį pajėgumą, prie šio vajaus savo auka dar galėjo prisidėti mažiaušiai 200 tautiečių. Manykime, kad ateity ir likusieji nepraeis, lyg mirusieji šešėliai, pro mūsų svarbius tautinius reikalus, bet

pakeis savo nuomones pozityvia kryptimi.

Vienas dalykas pastebėtas, kad tie tautiečiai, kurie yra "kieti" visoms aukoms, daugiausia "alaso" kelia, o tas triukšmas reikalingas juk tam, kad nustelbtų lietuvišką sąžinę, kuri dar kiekviena "as" gilumoje yra gyva. Ir už vis didžiausias vargas, kad labai sunku tokius tautiečius palenkti į gerąją pusę.

Kalbant apie šią rinkliavą bendrai — reikia pastebėti jos didelį pasisekimą, o paminint sąmoningą kryptimi nusiteikusių lietuvių — palinkėti jiems neapleisti ir atėty aktyviųjų eiles, o gal prie progos pabandyti pakalbinti į savąją pusę ir savo draugus atsalėlius.

Jau yra užsisakiusių vietas vasaroti pas A. Simkevičių Glen Echo Lodge Lake Muskoka TF Hamiltono skyriuje. Kaip anksčiau skelbta, tie tautiečiai, kurie rezervuoja šioje vasarvietėje vietas, prisideda prie TF lėšų telkimo, nes 10% nuo bruto pajamų A. Simkevičius paskyrė Tautos Fondui.

Informacijų kreiptis pas St. Bakšį, tel. JA. 9-4662 nuo 5 iki 6 v.v. kasdien arba raštu 38 Stanley Ave., Hamilton, Ont.

Sk. St.

Baisiojo birželio minėjimas Winnipege birželio 13 d., sekmadienį. Pabaltiečių eiseną iš šv. Povilo kolegijos kiemo nuvyko prie užuovės paminklo. Eisenai vadovavo Pabaltiečių Federacijos Wpg. skyr. pirm. — estas. Prie paminklo buvo padėtas vainikas. Kalbą pasakė p. F. L. Ernst, vienas iš žinomų Winnipegio biznierių.

"Varge privalome būti solidarūs"

PLATUS BIRŽELIO MENESIO IŠVEŽIMŲ MINĖJIMAS BONNOJE

Minėjimą Bonnoje suorganizavo Tarptautinio Komiteto Krikščioniškajai Kultūrai Ginti vokiečių sekcija. Jai talkininkavo Baltų Taryba. Visas minėjimas buvo graži pabaltiečių vieningumo demonstracija. Kaip minėjimą pareiškė Vokietijos parlamento atstovas dr. Gerstenmaieris, kuris yra federalinio parlamento užsienio politikos komisijos pirmininkas, visi mes "varge privalome būti solidarūs". Visi pavergtųjų tautų atstovai drauge su vokiečiais demonstravo savo nepalaužiamą pasiryžimą siekti laisvės Lietuvos, Latvijos, Estijos ir kitoms pavergtosioms tautoms. Tada pasiryžimą išreiškė Bonnoje, tiek ir kitur per minėjimus stiprino JAV prezidento pareikšti žodžiai ir sėkmingai įvykdė JAV Kongreso sudarytosios Kersteno komisijos darbai.

Minėjimo programa Bonnoje pradėta iškilmingomis pamaldomis sostinės katalikų katedroje ir evangelikų Luhterio bažnyčioje. Į Bonnos katedrą gausiai prisirinko ne tik lietuvių ir kitų pabaltiečių, bet ir nemaža tų tautų likimą atjauniančių vokiečių tikinčiųjų. Iškilmingas pamaldas laikė arkivyskupas Ferche. Pamaldose dalyvavo ir iš JA V-bių atvykęs prof. kan. Končius, be to, baltų centrinių organizacijų atstovai. Savo pamokslė vyksupas, pats būdamas tremtinys iš Silezijos, iškėlė lietuvių tautos — katalikų prisirimą prie tikėjimo ir jos kančias Sovietų priepaudoje. Vyskupas išreiškė įsitikinimą, kad lietuvių ir kitoms Pabaltijo tautoms turės atėiti laisvės valanda, nes tos tautos yra jos nusipelnusios. Evangelikų bažnyčioje savo pamokslė paskutinysis Latvijos arkivyskupas prof. dr. Grinbergs iškėlė reikalą išsaugoti tvirtas širdis. Nors dabartis tamsi, o ateitis neaiški, tačiau, išlaikę meilę savo tėvynei, mes turime turėti tvirtą viltį, kad tamsos pradras mūsų tėvynėje tamsės išnykti.

Tos pačios dienos, popietėje įvyko susirinkimas Pabaltijo Valstybių Bičiulių D-jai įsteigti. Lietuvių ir kitų Pabaltijo tautų

draugų ir spaudos atstovų susirinko apie 50. Atidarys susirinkimą dr. Rupert atkreipė dėmesį į tai, kad Pabaltijo bičiulių draugijų esama kitur (pvz. Prancūzijoje), tačiau jos labai pasigenda Vokietijoje, kuri jų yra artimiausias kaimynas. Pabaltijo tautų ir vokiečių draugystę tenka skatinti, o tokios draugijos tikslas būtų leisti atitinkamo turinio knygas, spauda, atlikti tyrimo darbus ir kt. Baltų Tarybos vardu kalbėjęs jos atstovas taip pat kėlė reikalą greičiau įgyvendinti tokios draugijos mintį. Min. Selteris estei vardu pabrėžė, kad jau atėjus laikas su teikti steigiamai draugijai tinkama formą, o min. dr. Karvelis ta proga nurodė ir pabaltiečių dekingumą vokiečiams už karo metu suteiktą globą. Susirinkime pasisakė, kad net apie negrų vokiečių tautoje kartais daugiau žinoma, kaip apie savo kaimynus (prof. Lösch). Tad draugija reikalinga steigti ir jos uždaviniai turėtų pirmoje eilėje reikštis kultūrinėje srityje. Nei partijos, nei religiniai įsitikinimai neturėtų būti kliūtis suburti visus tokios bičiulių draugijos veiklai. Pritaręs kalbėjusių mintims, susirinkimas sutiko su Baltų Tarybos ir vokiečių organizacijų atstovų komisijos sudarymu. Jos uždavinys bus parengti draugių statusą ir vėliau ją įregistruoti.

Tose pačiose patalpose įvyko ir spaudos konferencija. Jos metu nušviesta dabartinė padėtis pavergtoje Pabaltijo tautoje, išskeltas Sovietų smurtas ir sutarčių laužymas ir atkreiptas dėmesys įlaisvijo pasaulio, ypačiai JAV, dedamas pastangas demaskuoti sovietinius tautų grobimo ir naikimo metodus. Dr. Karvelis priminė JAV valstybės sekretoriaus Dulles žodžius, jog Pabaltijo tautų patyrimas turis būti įspėjimas visam laisvajam pasauliui. Toliau dr. Karvelis iškėlė Kersteno komisijos tyrinėjimo darbų reikšmę ir paskaitė Kersteno iš Vašingtono prisiųstą sveikinimą. Atkreiptas dėmesys į nuosirdžius Free Europe prezidento Shepardsono sveiki-

nimo žodžius, prisiųstus minėjimo Bonnoje proga. Toliau spaudos atstovams buvo priminta Sovietų įvykdyti sutarčių laužymo faktai. Su tokia valstybe, kuri savo iškilmingai pasirašytų sutarčių pažeidimu yra parodžiusi savo moralinį bankrotą, negalima leisti ir jokių sutarčių pasirašymus. O Pabaltijo kraštų likimas glaudžiai siejasi su viso laisvo pasaulio likimu. Sis vėl negali tylėti, kai Pabaltijo erdvėje ir kitose užimtos srityse siaučia komunistinė sauvėlė ir teisės bei teisingumo pažeidimas.

Min. R. Liepinis, spaudai papasakojo apie dabartinę padėtį Latvijoje.

Po pareiškimų buvo atsakoma ir spaudos atstovų paklausimus. Susirinkusieji žurnalistas konferencijos proga VLIKo Informacijos Tarybos pastangomis buvo aprūpinti Eltos specialiai parengtais vokiečių k. pranešimais — studijomis apie padėtį Lietuvoje, Bažnyčios persekiojimą, genocidą, Kersteno komisijos įstegimą ir jos ligišlinius darbus. Kitą dieną po spaudos konferencijos apie birželio m. 15 d. parasė Bonnos dienraščiai "Bonner Rundschau" ir "General Anzeiger".

Pagrindinė minėjimo dalis — iškilmingas aktas ir koncertinė dalis — įvyko Bonnos piliečių sąjungos iškilnių salėje 19 val. Prisirinko gausiai ne tik Pabaltijo tautų atstovų, bet taip pat visa eilė Vokietijos federalinio parlamento atstovų, dvasininkų, nemaža ir gražaus jaunimo. Garbės svečių tarpe buvo Vokietijos fed. parlamento užsienio komisijos pirmininkas dr. Gerstenmaieris, paskutinysis Latvijos arkivyskupas prof. dr. Grinbergs, iš JAV atvykęs BALFo pirm. prof. kan. Končius, Free Europe Vokietijoje atstovas Mr. W. Griffith, Baltų Tarybos Vokietijoje nariai ministeriai dr. P. Karvelis, K. Selteris, R. Liepinis, būsęs spaudos bei Amerikos Balso ir Free Europe atstovų, kurie užrašė į juostas ir netrukus perdavė eterio bangomis į pasaulį reikšmingesnes spaudos konferencijos (Nukelta į 7 psl.)

Lietuviai pasaulyje

JA VALSTYBES

Liet. delegacija, kurioje dalyvavo VLIKo pirm. M. Krupavičius, ALT V. Tarybos nariai L. Šimutis, Dr. Grigaitis, M. Vaidyla, min. Zadeikis, Illinois Liet. Prekybos rūmų pirm. A. Rudis ir LAIC direktorė Kižytė, per valst. sekretoriaus padėjėją L. Merchant įteikė J. F. Dulles A. Gaidiko paveikslą.

Lietuvių delegacija apsilankė ir pas viceprezidentą Nixon. VLIKo pirmininkui paprašius perduoti lietuvių padėką ir prezidentui, Nixon tuojau pat paskambino prez. Eisenhoweriui telefonu.

VLIKo pirm. prel. Krupavičius Bostone aplankė arkivyskupą Cushing ir Massachusetts gubernatorių.

Vilniaus Krašto Lietuvių S-ga įteikė memorandumą, prašydama priimti į VLIKą Vilniaus kr. atstovą. Raštas pasirašytas VK LS valdybos pirmininko ir sekretoriaus.

L. Krikšč. Demokratų jubiliejinio suvažiavimo išrinktoji valdyba pasiskirstė pareigomis: Pr. Vanauskas pirm., A. Gražiūnas sekr., Dr. Vl. Viliamas išdin.

Lietuvių Dieną Chicagoje numatoma suruošti liepos 25 d.

Lietuvių Diena Clevelande ruošiamą LB liepos 4 d. Bus plati programa, kurią atliks jaunimas: taut. šokiai, akordeonistų muzika, žaidimai ir t.t.

Kan. Meškauskas švenčia 40 metų kunigystės jubiliejų.

Ald. Slepetytės baletu studija Niujorke veikia jau 2 metus.

Niujorke, State Island prie Laisvės Statulos, liepos 1 d. 12 val. įvyksta Sovietų pavergtųjų kraštų tremtinių laisvės manifestacija.

VOKIETIJA

Hamburge, dėka keleto stipriau susipratusių lietuvių ir kun. B. Suginto, kuris suorganizavo Chicago lietuvių tarpe būrelį paremti vargo mokyklų veiklą, neseniai įsisteigė liet. vargo mokykla. Jai su dideliu pasiuntimu vadovauja Pr. Sadzius. Uoliai mokyklą lanko 17 vaikų.

Dėvintinių proga lietuvių vieningai dalyvavo visų tremtinių pamaldose ir Dievo Kūno procesijoje.

Bremene dar tebegyvena lietuvių: med. dr. Juozas Sidigas, Vladas Norgėla, Aleksandras Kaukorius, Irena Pakenyte.

Emigravo per Hamburgą Clevelandą Algirdas su žmona Irena ir JAV; per Bremeną — Barteska Kazys su šeima į Kanadą.

Wintermoor, Kr. Soltau sanatorijoje tebesigdo Vytautas Aučius.

Huntlosen, Kr. Oldenburg, sanatorijoje lietuvių: K. Sakalauskas, Seštakauskas, Br. Tumonis, Ant. Gavelis. Juos dažnai ir gamna uoliai lanko BALFo atstovas ir kun. P. Girčius.

Schwarzwalder Post išspausdino L. J. pasirašytą gražų straipsnį apie Lietuvą "Der Leidensweg des litauischen Volkes".

Vokietijoje mirė: Edmundas Kriauza, stalius, gimęs Kaune 1901. X. 23 d. mirė Kaiserslautene 1954. III. 22 d.

Med. dr. Antanas Antanaitis, gim. Mažiškės km. Griškabūdyje 1908. V. 8 d.; mirė Ricklinge 1954. VI. 15 d. nervų klinikoje.

Teišerskenė Stasė, pavyzdin-

RODNEY, Ont.

KLB RODNEY apylinkės valdyba liepos 11 d. 3 val. p.p. rengia GEGUŽINĘ

St. Zavackio farmoje. Gros gera muzika. Veiks bufetas. Vaziuoti plentu iš Rodney į West Lorne ir už pusės mylios sukti kairėn ir pirmąjį miškėli.

Rodney apylinkės v-ba.

PASAULYJE GARSIOS VOKISKOS PERLON MOTERISKOS KOJINĖS.

Lietuviškos ir vokiškos patefono pokštėlės.

DOVANOS su lietuviškais motyvais ir importuotos.

4711 vokiečių kosmetikos prekės.

WALTER KOPPEL 609 YONGE ST. TORONTO Tel. WA. 4-4596

ga motina, mirė 1954. VI. 18 d. Heidelberge.

Mirė Hamburgėje Stasė Stelmokienė-Lekavičiūtė, gim. 1903 m. Tauragėje. Palaidota Fischbecko kapinėse gegužės 10 d.

Tragiškai žuvo Kaiserslauteno daliniuose du lietuviai: Augustas Kriauza ir Alfonsas Varininkas.

PRANCŪZIJA

L'Hopital apylinkės seniūnu išrinktas M. Bežys, kuris jau seniai rūpinasi to rajono lietuviais.

Karolis Mauras kovo 23 d. palaidotas Ivry kapinėse. Jis kilęs iš Marijampolės. Jo dukrė ištėkėjusi už veter. prof. Miknevičiaus, kuris jau ketvirtį metų dirba savo specialybėje Congo Belge.

BRAZILIJA

Motinos Diena buvo paminėta su įvairia programa Vila Belos ir Mokros mokyklose, kur programą atliko mok. M. Vinkšnaitienės vedamų lietuvių kalbos pamokų lankytojai: Vila Anastazio, kur programą atliko mok. Stasio Kubiliūno liet. kalbos pamokų lankytojai ir Zelinioje — mišria portugaliskai — lietuvišką programą atliko seselį pranciškiečių mokyklų mokiniai ir Liet. Katalikų Bendruomenės choras.

Per Sao Paulo 400 m. įkūrimo sukaktį yra nusistatyta suruošti lietuvių laudies meno parodą, suorganizuoti lietuviškų dainų koncertus ir parodyti lietuvių tautinius šokius. Paroda bus ruošiamą vad. Tautų rūmuose, kuriuose lietuviams drauge su kitais pabaltiečiais yra paskirta pakankamai vietos. Programai įgyvendinti jau yra sudarytas spec. organizacinis komitetas, susidėjęs iš įvairių sekcijų, kurių kiekviena turi skirtus uždavinius. Komitetui vadovauja L. konsulas Sao Paulo mieste A. Polišaitis.

Pažymėtina, kad Brazilijos vyriausybė oficialiai pakvietė Lietuvai dalyvauti toje parodoje.

1953 m. Brazilijos pilietybę priėmė: daugiausia lenkų — 787, po jų vokiečiai, portugalai, rumunai, italai, vengrai, rusai, austrai, japonai, libaniečiai, sirai, ispanai, lietuviai — 68 ir kt.

Algirdas Petrauskas, sūnus Juozo, išlaikė konkursinius egzaminus į medicinos fakultetą Curitibaje. Paranos valst. (Brazilija). Jo tėvai prekybininkai.

AUSTRALIJA

Sydnejuje, lietuvių namų įsigijimas eina pamažu. Visam mieste gyvena apie 5.500-3.000 lietuvių, tačiau jie neparodo didelio uolumo, išgydymai namų akcijų; iš jų susidarytų apie 2000 svarų. Jei visi prisidėtų, tai būtų lengva sukelti 8000 svarų, o su tokia suma jau greitai įsigytų lietuviškų namus, kur sužiedėtų lietuvių kultūrinis gyvenimas. Noredamas pagerinti namų įsigijimą, specialus komitetas kreipėsi į Sydnejaus lietuvių, ragindamas prisidėti aukomis prie jų darbų.

Bankstovne, Lietuv. Bendruomenė nusipirko sklypą lietuvių namams statyti.

Vladas Požėla, žinomas socialdemokratų veikėjas, buvęs viadoms reik. ministeris 1926 m. M. Slezevičiaus kabinete, po perversmo visą laiką advokatavęs, balandžio 19 d. atšventė 75 m. sukaktį. Dabar jis gyvena Australijoje.

SINGER

PERTAISTYOS

NEŠIOJAMOS ELEKTRINĖS SIUVIMO MASINOS

Pilna kaina

\$19.95

Garantija

5-kiems metams

* Nauja įviesė * Naujos deng

VYTAUTAS KASTYTIS

Akmeninis dangus

(Pabaiga)

— Už dviejų valandų bus aušra, — pastebėjo Juodka, senų patarimų pakeldamas galvą į žvaigždes. — Užmiršau, kad čia žvaigždžių nebėra. Dangus be žvaigždžių... Tfu, tai nukliedėjau — kasyklose dangaus iš viso nebėra...

— Yra, tėvai, kur nebus. Argi nematai akmenų virš galvos? Akmeninis dangus ir dar gi paauskuotas. Lietuvoje turėjome aukštesnės žvaigždes, o čia visadas aukso nublizgintus...

— Aukštas gal ir nebūg, bet akmenų virš galvos man nepatinka. Vis, rodos, imsi ir užgriusi. Su akmenimis juoko nebėra...

Antanionis nieko neatsako. Nuo pat nusileidimo į kasyklas akmeninis dangus jam nedavė ramybės. Po mėlynų visatos dangumi žmogus, būdamas mažesnis už mažiausią aguonos grūdą, užmiršti savo tragišką mažumą — gal todėl, kad dangus yra toli, labai toli. Pasiklydusiu erdvėse žvilgsniu negali užčiuopti jokių dangaus ramsčių. Apsvaigę didybės nuodais diktatoriai mendo nekaltas tautas, patys sau statydami altorius ant kaukolių krūvos. Filosofai daug tomų prirašo nuostabiai didingų minčių. Lėktuvų sparnais žmogus dešimtis tūkstančių pėdų šauna į erdves. Iš mažiausio aguonos grūdą jis savo puikybės išpučia iki Egipto piramidžių. Dangus nustoja egzistencijos išpuikisio žmogaus mintyse. Jeigu dieną jame nebūtų saulės, o naktis nesuskaitomų žvaigždžių ežerų, niekas, tur būt, dangaus ir neprisimintų... Net ir poetai nedainuotų graudulingų nelaimingai įsimylėjusio raudų apie mėlyną dangų.

Akmeninis kasyklų pagrindžio dangus veikia priešingai: iš mažiausio aguonos grūdą žmogus pasidarai jokių mikroskopu neįžiurima dulkele, nes akmeninis dangus yra arti ir jis tave slepia nepasitikėjimo ir baimės skraiste... Jeigu taip vieni vieną akmenukas atitruktų tiesiai virš galvos... Taip kokių penkiolikos tonų... Kažin ar liktų bent šlapia vieta kur tu stovėjai?... Antanionis pasipurtė. Baurus tas akmeninis dangus. Šaltas. Be jokio gyvybės ženklų. Slegiantis kaip pasaulio ir krūvų surinktieji darbai...

„Visus imperialistinių polinkių diktatorių reikėtų uždaryti vienai dienai į kasyklas“ — pagalvoja Antanionis. „Tuoj jų didybė išdulkėtų“.

Juodka ir gumino bato užkulnį iškrato savo pyktutę. Atsistodamas, Sunkiai renka akmeninio dangaus grėsmėje pakrykusias mintis:

— Dangus be žvaigždžių... Tegu velniai tokią dangų!... Va, atsimeni, virš Kemionų kaimo tai būta dangaus. Būdavo išeini vakare arklį perkelti, įstebėjai žvaigždynus ir nepasijunti kaip vyžota koja į vandens balą pastatai... Ir ant tos durnos kojos nesupykdavai. Negalėdavai pykti. Žvaigždžių mirgėjimas tiesiai į širdį atsimušdavo. Ramu ir gera... Rodos, pats Ponas Dievas žiūrį ir tave iš dangaus augštybių ir pykpe rūko, o pykpes dūmai balto rūko debesimis papieviais ganosi... Argi tokią valandą gali supykėti?.. Nupiautas šienas kvepia pabarėje... Atsimeni šieno kvapą? Tai bent kvapas. Net arkliais kartais pradėdavai pavydėti... O čia, po tais negyvais akmenimis, nieko — nei žvaigždžių mirgėjimo, nei, pagaliau, ramybės širdyje. Tikras karstas. Baisu galvą pakelti, kad viršugalvio neprasiūstum... Atsimeni, stebisi jo sielos aukštaitišku lyriškumu. Sunku būtų patikėti, kad keturiasdešimt penkių metų ūkininkas galėtų tokią lyrišką sielą turėti. Iš jo lyriškų žodžių jis stengiasi išskirti nepasakytą mintį, nusišėpti Juodkos širdyje. Antanionis jaučia, kad Juodka baisu po akmeninio dangumi. Darbo metu jis keletą kartų pastebėjo susirūpinusį jo žvilgsnį, nukreiptą į akmenis klodus virš galvų. Ir Antanionis baisu. Akmuo akmeniui ir palieka — niekada nežina, kada jis gali atitrukti nuo aukso gyslomis surakinto masyvo ir griūti ant grindų... Nežina, kur, nei kada...

„Visiškai kaip fronte“ — mąsto Antanionis, nors ir nebuvo fronte. — „Niekada nei tikras dėl savo gyvybės“... Pertrauka baigta. Pirmas atsikelia Juodka.

— Gal pajudėsim? Dirbdamas akmeninį dangų užmiršti ir apie žvaigždes negalvoji...

— Tačiau Antanionis ir dirbdamas galvoja apie žvaigždes. Apie ką daugiau galvoji? Jeigu būtų Lietuvoje palikęs mergaitę, gal būtų mąstyti apie jos mėlynas ar rudas akis, o dabar tik apie žvaigždes belieka svajoti. Negalvoti negali. Nebūtumei žmogumi, neigu bent vienai valandėlei mestum galvoje. Jeigu jau reikia galvoti, geriau — apie žvaigždes, negu apie akmenis, nors ir aukso nudazytus. Akmenis skirtingai, o žvaigždės visur tos pačios: ir Lietuvoje ir Kanadoje... Kemionyse, prie mokyklos, buvo didelis ežeras. Antanionis vakarais mėgdavo pasivaikščioti jo pakrantėmis. Ir dangus ir ežeras tos pačios spalvos — mėlynas diena, juodas naktimis. Vakare dangaus žvaigždžiai atspindėdavo ežere. Kai jis suturejo valtelę išsiurdamo į ežerą viduri, atrodydavo lyg ne ežerą plaukdavo, bet dangumi irkludavo...

— Pakelk lentes! — šaukia Juodka, stovėdamas ties vagonėliu. Antanionis krūpteli ir per vieną akimirsnį iš Kemionų atsiduria Kanados kasyklų pogrindyje. Juodka išsirežęs kelia savąjį lentos galą. Už lentos baltuoja susigrūdę akmenys, siaura skylė atėję iš viršutinio koridoriaus. Antanionis griebia už lentos. Pirmą į vagonėlį ima griūti mažesnis skeveldros, paskui stenėdami ritasi didesni gabalai. Vagonėlis prisilipdo iki pusei. Akmeninė upė pasibaigia. Niekas nesirita po pakeltas lentes.

Abu nustebe pasiklauso. Akmenų negirdėti ir nematyti. Skaldos nebėra. Juodka mėgina įkišti galvą į skylę. Antanionis neleidžia:

— Nekišk galvos kur nereikia. Nežinau, kas ten su tais akmenimis pasidarė. Gal sukliuvo skylėje? Palaukim. Jeigu akmenų nebėra, ne mūsų kaltė.

Vėl abu atsėdė ant to paties balkio, kur prieš valandėlį turėjo vidurnakčio poilsį. Nėra ką veikti. Murzino kombizonos atstovas nieko daugiau neparodė — tik vagonėlį stumdyti.

Juodka kemsasi pyktutę:

— Va, tau, boba, ir pyragai — po akmeniniu dangumi akmenų neužtenka. Sakiau, kad akmeninis dangus niekam tikęs. Žinai, gal ir nebūg, kad po juo patekom — ne taip baisu bus mūmirusiam, kad ažuoliniu karste į duobę kiš. Geriau jau lietuviškas kapinių smėlis, negu akmenų kalnai. Kai grįšim į Kemionis, dvi savaitės sėdėsim kieme, neidamas į trobą, ir žiūrėsim į dangų. Dangaus ir bolševikai, tur būt, į Sibiją neišveš. Neužtekėtų sunkvežimį su enkavedistais...

— Nebijok, kad ir labai išvežti norėtų, dangaus nepasieks...

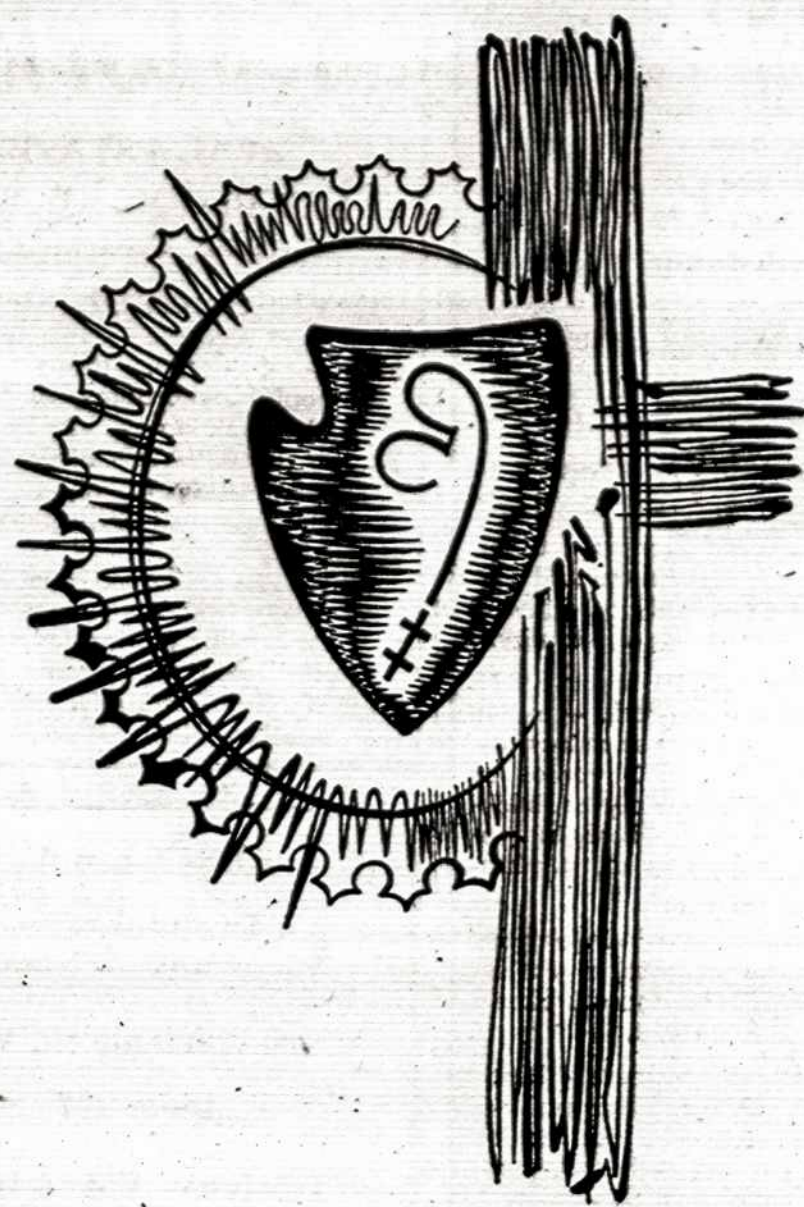
— Taigi, nagai per trumpi... O Lietuvą vis dėlto pasiekė. Visą gyvenimą, velniai, sunkios. Pavasari galvoju naują trobą pradėti statydintis. Senoji dar amžina atliks tėvo paliktą. Būčiau įdėjęs didelius langus ir ežerą pusę, kad iš kambario ir dangų galėtumei žiūrėti... Ir stiklinių gonkų būčiau neužmiršęs...

Ir vėl abu Kemionyse... Akmeninis dangus turi vieną silpnębę — neįstengia uždaryti žmogaus minčių. Nuotolis joms nieko nereikia.

Neturėdamas ką veikti, ir Antanionis užsidega cigaretę. Vėl valtelę istosi Kemionų ežero viduryje ir riešukuomis iš vandens semto dideles žvaigždes. Vanduo šiltas... Naktis giedri... Baltos vandens lėlios meiliai glaudosi prie ajarų... Vėrpėdamos šūreną nendrės... Juodka eina perkelti arklį... Brenda per tirštą rūką papieviais... Atsisukdamas žiūri į trobos žiburius ant kalno...

Isisvajuoja abu. Užmiršta, kad akmenų upė skylėje išsismė ar kažkur užkliuvo. Iš svajonių netikėtai pažadina kurtus dundėjimas — tiesiai virš galvos. Dundėjimas auga, stiprėja. Rodos, griūva kažkur...

Pirmas pašoksta Juodka. Antanionis išmeta cigaretę. Velniai žino, kas pasidarė... Akmeninis dangus brasko?... Dundėjimas ima kelti pragarišką triukšmą — tiesiai viršugalvyje. Gal jiems taip tik pasirodė? Antanionis žvilgtelį į Juodką, Juodką į Antanionį. Abiejų žvilgsniuose išgastis ir pati mintis: akmeninis (Nukelta į 8 psl.)

KANADOS LIETUVIŲ KATALIKŲ KONGRESAS TORONTO-HAMILTON

1954 MARIJOS METAI LIEPOS MĖN. 3-4 D.

Dievo Motinos Garbei — Tėvynės Išlaisvinimui

PROGRAMA

LIEPOS 3 D., Šeštadienį, TORONTE:

6 val. vak. Susikauptimo - Maldos Valanda Katedroje:

Svenčiausiojo Sakramento išstatymas,
Jo Eminencijos Kardinolo James McGuigan žodis,
Jo Ekscelecijos Vysk. Dr. Vincento Brizgijo pamokslas,
Muzikinė dalis. Išpildo Prisikėlimo parapijos choras,
vedamas sol. Vaelevo Verikačio.

LIEPOS 4 D., Sekmadienį, HAMILTONE:

10 val. Iškilminga Procesija:

Einama nuo Aušros Vartų bažnyčios į Katedrą.

12 val. Pontifikalinės šv. Mišios:

Celebruoja J.E. Vysk. Dr. Vincentas Brizgys,
Pamokslą sako Jo Prakilnybė Prelatas Pr. Juras,
Šv. Liudviko Mišias gieda Šv. Jono Krikštytojo ir Aušros
Vartų parapijos chorai, diriguojami kun. B. Pacevičiaus.

1-4 val. pietų pertrauka.

4 val. Iškilminga Akademija Marijos Garbei, Westdalle Hall

KLK Veikimo C. Valdybos pirm. p. inž. Pr. Razgačio atidarymo žodis,
Prel. M. Krupavičiaus paskaita,
Sveikinimai ir rezoliucijos,
Meninė dalis, kurią išpildo Toronto lietuvių choras "Varpas", vedamas muziko Stasio Gailevičiaus.

Iš kultūros ir knygų pasaulio

At-kų Kongresas įvyks viename iš puošniausių Čikagos viešbučių — Sherman Hotel. Šis viešbutis yra pačiame miesto centre ir jame beveik kiekvieną savaitę vyksta įvairūs suvažiavimai bei konferencijos.

At-kų kongreso šeštadienio šv. mišiose, kurios įvyks naujoje šv. Petro bažnyčioje, giedos visą bažnyčią ir du jauni solistai: D. Stankaitė ir J. Laurušonis.

Sekmadienio šv. mišių metu giedos solistė I. Motiekaitienė ir ateitininkų choras. Mišios įvyks Šv. Kryžiaus bažnyčioje.

Parodėlė iš at-kijos gyvenimo vyks lygiagrečiai su At-kų Kongresu. Parodos ruošimu rūpinasi St. Radžionis, St. Rudys ir V. Liulevičius, kuris yra Pasaulio Lietuvių Archyvo vedėjas.

At-kų Kongrese meninės programos komisijon įeina Dr. P. Kisielius — pirmininkas, kun. prof. V. Rimšelis, prof. V. Manešis ir Ald. Prapuolenytė; bankietis rengimo komisiją sudaro Dr. Z. Smilgevičius — pirmininkas, F. Manelienė ir A. Rugytė; butų ir registracijos komisiją sudaro pirmininkė E. Vilimaitė, I.

ISTARIAMA: FEIS-ELL

Reikia, kad šios lignino nosinaitės nepaprastai patogios ir minkštos — jos visuomet švelnios nosiai. Prašykite "FACE-ELLE" lignino nosinaičių.

Face-elle

Motiekaitienė, E. Daugirdienė ir B. Kizlauskienė. Atvykę dalyviai galės užsiregistruoti trijose vietose: Šv. Antano parapijos salėje, Cicero, "Draugo" redakcijoje ir Sherman Hotel. Kongreso leidinio bei dekoracijų komisiją sudaro A. Daugirdas — pirmininkas, Dr. O. Labanauskaitė ir dail. Pilipauskas, kuris taip pat yra ir kongreso ruošimo komiteto vicepirmininkas.

Gabijos metraštis jau pradėtas rinkti, tad leidykla prašo visus autorius, kurie jame nori dalyvauti, kuo greičiau prisiųsti medžiagą. Tuo tarpu metrašty dalyvauja 34 autoriai.

Leidykla "Gabija" Brooklyne, išleidžia Pulgio Andriūso knygą "Tipelis". Turinys jumoristiniai fragmentai pavaizduoti iš gyvenimo Lietuvoje.

Knygą surinko Spaudos B-vė "Žiburiai", Toronto.

V. Bielijaus paruošė angliškai lietuviškas legendas, kurios jau spausdinamos.

V. Ramono "Kryžiai" jau baigiami spausdinti.

Grafikos paroda Čikagoje uždaryta birželio 20 d.

Vytautas Palubinskas, MIC, pirmasis marijonas vienuolis iš Argentinos, birželio gale įsventintas kunigu. Jis mokėsi Romoje popiežiškam Angelicum universitete.

Simano Daukanto "Būdas" Spaudos atgavimu 50 metų suakties proga išleidžiama Simano Daukanto "Būdas senovės lietuvių, kalnėnų ir žemaičių". Knyga leidžiama fotografiniu būdu, kartojant III laidą, kuri buvo paruošta mūsų pirmojo tautinio istoriko 70 metų mirties sukakties paminėti (Sakalas, 1935). Ją redagavo J. Talmantas. Knygos gale yra pridėtas Sim. Daukanto raštų žodynėlis. Knyga turi 394 psl., Simano Daukan-

Knyga ir kaikurie kultūros istorijos klausimai

(tęsinys)

Kad Bažnyčia buvus be jokių lietuviškų tekstų, atrodo, visai neįtikima. Kokie tie parapijų kunigai bebūtų buvę, per 200 metų visdėlto jų tarpe negalėjo neatsirasti nors keleto, kurie kai ką išsivertė ar užrašė, nes juk lietuviškai mokė. Kad j kalba buvo kreipiama dėmesio, mes juk žinome ne tik iš principinio Bažnyčios nusistatymo bei nuostatų, bet ir iš pav. su pirmojo Žemaičių vyskupo Motiejaus pasakymu susijusių išlikusių dokumentų, pagaliau iš to paties ir kaikurių kitų vyskupų veiklos. Žinomas šios srities faktas kuo didesnis surinko į krūvą dr. J. Stauskas, rašydamas apie lietuvių kalbos kėlią ir Žemaičių dvasinę seminariją.

Prof. B. randa duomenų, kad 16 a. Mažosios Lietuvos liuteronys nespausdintą tikybęne literatūrą turėję. Tai buvę įvairios liturginės formulės, šventraščio ištraukos ir giesmės. Dėl šių pastarųjų pasisako, kad dalis jų būvę išverstos iš katalikų lenkų ar lotynų giesmynų arba suliturgintų. Paskiau dalis jų būvę perimtos katalikų ir kaikurių išlikę giedamos bažnyčiose net iki mūsų laikų. Man atrodo, kad visa tai tėra spėjimai, kad galima ir kitaip samprotuoti. Kad mes nežinome išlikusių lietuviškų katalikiškų rankraščių tekstų, tai dar neįrodymas, kad jų nebuvo. Juk prieš keliasdešimt metų nebuvo žinoma taip pat nei vieno tokio ir liuteroniško rašto. Bet argi tai rodo, kad jų nebuvo?

Liuteronų lietuviškos giesmės, esą, atsiradusios iš reikalo — įrodyti protestantizmo ir katalikybės skirtumą, o giesmės būvusios labiausiai liaudžiai suprantamos ir jai prieinamos. Jei prieinamos liaudžiai, tai, turbūt, prof. B. prileidžia, kad lietuviškų giesmių buvo ir prieš protestantizmą laikus. Man rodos, jų negalėjo nebūti nei Didžiojoje nei Mažojoje Lietuvoje. Liuteronys jas beabejo turėjo kaikur pataisyti. Ir pataisė. Mažojoje Lietuvoje katalikybės išnykus išnyko ir senosios formos giesmės, o Didžiojoje Lietuvoje jos galėjo išlikti tokios, kokios buvo.

Kadangi liuteronų giesmynų rengėjų didelė dalis buvo kilę iš D. Lietuvos, tai beabejo jie galėjo ten nunešti ir savo tėviškėje įprastų giesmių. Atseit, galima daryti prielaidą, kad ne katalikai arba ne vien jie skolinosi giesmes, bet ir liuteronys, kurie vėdėto buvo išaugę katalikiškose tradicijose ir labai originalūs negalėjo būti. Juk net Mažvydo giesmynio pastabose yra nurodymų į katalikų giesmes.

Teigti, kad liuteronų giesmės atsirado norint išryškinti skirtumą nuo katalikų, atrodo, nenuoseklų vien dėl to, kad katalikų bažnyčioje giedojimas visada buvo praktikuojamas, o antra dėl to, kad šis liuteronų bruo-

žas nėra specifiskai lietuviškas. Tai priklausė nuo paties Liutero palinkimo į giedojimą, kuris ir nustatė tokią savą liturgiją. Posakis, kad katalikai iki 16 a. pabaigos užrašė lietuviškai turturę vien poterius, beabejo perdidetas. Negalėjo nebūti. Kad galėjo būti, rodo ir poteriai, kurių seno rankraščinio teksto tap pat juk nėra likę, o dėl jų buvimo neabejoja net prof. B., kuris jų vertėju laiko Jogailą.

Istikrųjų šaltiniai — Jogailos mirtį paminėjęs pamokslininkas ir Dlugošius — kalba tik apie "Tėve mūsų", ne apie visus poterius. Be to, joks šaltinis nesaako, kad tai buvo pirmasis vertimas. Lietuvoje misijonieriai veikė jau nuo 13 a. Krikščio Min-daug. Nejaugi jam ir kitiems tada apkrikštytiems nebuvo pateiktas poteris ar nors "Tėve mūsų" vertimas suprantama kalba? Jau nuo Gedimino laikų žinome Lietuvoje buvus net dvi katalikų bažnyčias. Nejaugi tie misijonieriai per kokį 100 metų nebūtų parūpinę net lietuviškų poterius? Neįtikėtina. Žinoma, nėra pagrindo minėti pamokslininką laikyti melagiu. Greičiausiai šitaip buvo. Kai Krokuvoje buvo rengiamasi vykkti į Lietuvą krikščio, buvo, matyt, pasigėsta lietuviško "Tėve mūsų" vertimo. Ten be Jogailos gal ir nebuvo, kas galėtų tą atlikti, tai jis bus ir vertęs, o kunigai užsirašė, nes jis pats nemokėjo rašyti (tai jis įsakmiai rašė viename laiške Vytautui). Vadinasi Jogaila bus vertęs, bet ar jo vertimas, užrašytas lietuviškai nemokančio asmens, išgalėjo, ar buvo naujas pagamintas, ar naudojamas senas misijonierių parūpintas, greičiausiai niekas niekad neįrodys. Tik aišku, kad be poterio nebuvo apsieita ir anksčiau — kaip ir kokuviškiai krikščio tytojai be jų negalėjo apsieiti iš pirmos dienos. Greičiausia lygiagrečiai atsirado lietuviškas poteris vertimas dar Mažojoje Lietuvoje, kuri niekad nepriklausė D. Liet. Bažnyčios organizacijai. Ir čia vertimas turėjo būti daug senesnis už pirmąjį jo

išspausdinimą. Prof. B., kaip matome, laikosi tradicinės vadovėliuose senai išgalėjusios pažiūros, kad D. Lietuvoje lietuviškas katalikiškas knygas išsėauk liuteriškosios, spausdintos Karaliaučiuje, kurios "paplisdavo ir D. Lietuvoje, o katalikai neturėjo nieko prieš jas pastatyti" (160 p.).

Bet tai dar reikėtų įrodyti. Juk istikrųjų mes neturime nei vieno tiesioginio įrodymo, kad bent viena Mažojoje Lietuvoje spausdinta knyga buvo pasiekusi D. Lietuvą dar 16 a., prieš Daukšos laikus, nors reikėtų spėti, kad jų galėjo parsigabenti bent tie, kurie buvo parodę susidomėjimo lietuvišku raštu ir prie tų knygų paruošimo buvo prisidėję. Taip reikėtų spėti, nors įrodymų nėra.

Prof. K. Jablonskis yra suradęs vieno dvaro inventorių, surašytą vos pora metų po Daukšos Katekizmo pasirodymo, kuriame minima labai sudėvėta ir apiplėžiant lietuviška knyga. Prileidžiant, kad Daukšos katekizmas per trumpą laiką negalėjo atrodyti taip susenęs, galima buvo spėti, kad tai kokia nors Karaliaučiuje spausdinta lietuviška liuteronų knyga, bet juk dabar jau neabejojama, kad prieš Daukšos katekizmą buvo išleista mažiausiai dar vienas lietuviškas katekizmas — Canisijaus. Taigi, įrodymų kad tos knygos plito neturime. Ir galime labai abejoti. Juk jų tiražai buvo nedideli (pav. prūsiskųjų katekizmų spausdinta vos po 192-197 egz.) ir jos buvo brangios. Prof. B. pastebi, kad prūsiskoj katekizmo egzempliorius "tekainavo leidėjams dvi markes". Geriau būtų sakyti net dvi markes, nes aiškiams laikams tai labai daug. O perkėjęs jos, beabejo, dar daugiau kainavo. Lietuvoje ji turtingieji protestantai buvo kalvynai, ne liuteronys, kuriems šie pastarieji buvo taip pat eretikai, kaip ir katalikai, tad ir jų knygos negalėjo būti priimtoms. Juk dėl to jie vėliau ir sukūrė savo atskirą raštiją.

(Bus daugiau)

Tautinių grupių sugyvenimas

Kanadoje, kur yra tiek daug įvairių tautinių grupių, dažnai kyla klausimas jų tarpusavio sugyvenimo. Montrealio un-to psichologijos institutas drauge su Centru Žmonių Santykiams tirti emėsi iniciatyvos moksliskai studijuoti tautinių grupių sugyvenimo sąlygas bei galimybes. Daugiausia dėmesio skiriama angliu-prancūzų grupei, nors neapleidžiamos ir kitos naujųjų ateivių grupės. Darbus pradėjo 1952 m. Tėvas B. Mailhot, OP ir Monique Lussier, padėdami šešių psichologų. Šiais metais tarp tautiniam psichologų kongrese, (Montreal) T. Mailhot padarė pranešimą apie atliktus stebėjimus. Jisai suminėjo, kad tarp Montrealio tautinių grupių yra maža bendradarbiavimo. Kiekviena grupė laikosi izoliuotai, manydama, kad jos pozicijos yra pavojuje. Prancūzai pav. mano, kad jie yra silpni ekonomine srityje, angliai (Quebeco prov.) mano, jog jų ekonominis vyravimas yra grasamos žydu, o šie pastarieji bijosi tapti atpikimo ožiais, kai reikalai pablogėja.

Psichologiniai stebėjimai buvo daromi su 1000 ateivių įvairių taut. grupių, religijų, rasų. Sudarius statistinius duomenis, buvo parinkta 22 mokytojų grupė — prancūzų, anglių, žydų, katalikų, protestantų, ir kt. Jie visi rinkinoti un-te per tris savaites kasdien ir (5 valandas) nagrinėję švietimo klausimus. Pertraukų metu jie dainavo ir šoko. Nemokantiems kitų kalbų buvo įrengta moderni vertimų sistema. Diskusijos pradžioje buvo dažnai aštrios, bet pertraukų

metu vėl viskas ėjo gerai. Trečios savaitės pabaigoje buvo pastebėta, kad dalyviai ėmė labiau gerbti vieni kitų nuomones ir daugiau liesti klausimus jungiančius visas grupes. Kai jie išmokė su simpatija žiūrėti į vienas kito skirtības, sugyvenimas pasidarė visai įmanomas.

Tai tėra pirmas toks bandymas, ir todėl dar negalima padaryti toli einančių išvadų. Šiais metais Montrealio un-to psichologijos institutas organizuoja įvairių profesionalų grupę, kurioje dalyvaus skirtingų tautinių katalikų, protestantų, izraelitų. Ateityje manoma sudaryti panašią naujųjų kanadiečių grupę.

"Tai nėra bandymas suliedinti tautines grupes — pareiškė T. Mailhot, — o gero sugyvenimo ir savitarpio supratimo ieškojimas. Jei mums pavyks išversti skiriančias užtvanas mažoms grupėms, su laiku išmoksimė tai padaryti platesniu mastu ir gal net visą kraštą apimančiu".

G.

Redakcijai prisiūsta

A. Bendorius, Lietuva, kraštas, gyvenimas, kultūra, išleido "Sūduva", Liet. Tr. D-jos Illinois C. V-bai padedant, Chicago, 178 psl. Kaina nepažymėta.

J. Burksas, Teresė Neumanaitė, išleido "Sūduva", Chicago, 270 psl., kaina \$5.

Aidai, 1954 m. gegužės mėn. Nr. 5, 193-240 psl.

Eglutė, 1954 m. birželio, Nr. 6, 161-192 psl.

Mūsų Vytiš, 1954 m. liepa-rugpiūtis, Nr. 4(60), 111-142 psl.

Tautos Fondo Atstovybės Kanadoje Hamiltono skyriaus metrašts, 1951 m. gegužės 27 — 1954 m. gegužės 27 d., redag. St. Bakšys ir J. Kazlauskas, Pr. Lesevičius ir J. Trečiokas. TFA Kanadoje Hamiltono skyr. leidinys, tiražas 700, 106 psl.

Leidinyš, gaunamas TFA Hamiltono skyriui prisiusntus bet kokio dydžio aukš šiuo adresu: St. Bakšys, 38 Stanley Ave.

SPAUDOS BENDROVĖ "ŽIBURIAI"

SPAUSDINA: vizitines korteles, vokus, programas, vestuvinius ir kitokius kvietimus, laiškam bei komercinius blankus viena ar keliomis spalvomis.

LINOTIPU SURENKAMI lietuviški, angliški bei vokiški tekstai įvairių rūšių bei dydžių šriftais

Kreipitis šiuo adresu "THE LIGHTS" PRINTING & PUBLISHING CO., LTD., 941 Dundas Street West. - Toronto, Ont. - Telef. EM. 3-4265

B. SERGAUTIS

REAL ESTATE & GENERAL INSUR. BROKER
870 College St., (tarp Ossington ir Dovercourt)
Telef.: OL 6381, OL 6382, KE 7593

\$9.900 įmokėti. Quebec Ave., atskiras, mūrinis, augštos klasės namas, 8 puikūs kambariai, 2 modernios virtuvės, vandeniu-alyva šildomas, plytų garažas, didelis sodas. Skubiam parduimui. Kaina apie \$25.000.

\$2.000 įmokėti. Bloor - Shaw, atskiras, 6 kamb., mūrinis, 2 mod. virtuvės, ramioji ir gražioji vieta. Garažas. Kaina \$12.000.

\$3.000 įmokėti. Labai mažas įmokėjimas už tokį namą. Bloor - Concorde, atskiras, mūrinis, 8 dideli neperainami kamb., veranda, 2 virtuvės, 2 mod. vonios. Didelis kiemas, arti susisiek. Lengva išnuomoti kambarius. Kaina apie \$16.000.

\$3.000 įmokėti. Bloor - Hillview. A-1 skiras, nelygiu plytų, 6 kamb., 2 mod. virtuvės, dvigubas garažas, vandeniu - alyva apšild. Kaina \$14.500.

\$3.000 įmokėti. Winona Drive, mūrinis, 6 kamb., vand. - anglis apšild., be morkių. Kaina \$12.000.

\$4.500 įmokėti. Indian Grove - Bloor.

Be šių nuosavybių mes turime didelį pasirinkimą įvairių kainų, įvairių įmokėjimų ir įvairiose miesto dalyse visokių namų ir verslo namų. Tamsūs mieliai parduodami, suteikiame sąžiningai visas informacijas ir patarimus tinkamoms sąlygoms paskolų įmokėjimui, morkių užtraukimui, visokių išsprendimų.

S. Jucevičius, J. Kaškelis, P. Krilavičius

A. Marcis, B. Marius-Marijošius,
A. Peleckis

NAUJAI ATIDARYTAS SKYRIUS

B. SERGAUTIS REAL ESTATE

107 Orchard Beech, Keswick, prie Simcoe ežero,
Telefonas Roches Point 184 M.

Čia yra ypaci didelis pasirinkimas ūkių, vilų, sklypų prie ežero kranto ir apylinkė.

R. TESLIA

REAL ESTATE

Seniausia, didžiausia ir patikimiausia firma padedanti nusipirkti arba parduoti nejudomas nuosavybes; sudaranti paskolas; velti suteiktinai informaciją apie parduodamus namus, paskolas, bižius ir tt.

BIURAI:

2390 Bloor Street West, Toronto

863 Bloor Street West, Toronto

575 Queen Street East, Toronto

1294 King Street East, Hamilton

MIELI HAMILTONIEČIAI!

Perkat, parduodat namą? Turit problemų su apdraudimu?

Nepamirškite manęs!

B. KRONAS

R. TESLIA

REAL ESTATE AND INSURANCE
1294 KING ST. EAST, HAMILTON, ONTARIO
Telefonas: 9-3558

J. J. ELLIS

REAL ESTATE

1072 BLOOR STREET WEST - TORONTO - TEL. ME. 2471

Sąžiningu ir maloni patarnavimu visų tautų klientams mūsų firma yra įsigijusi gerą vardą Toronto visuomenėje ir sparčiai auga bei plečiasi, atidarydama vis naujus skyrius. Šiuo metu pas mus dirba virš 100 įvairių tautų agentų. Į dieną gauname apie 60 naujų namų parduodimui. Tai faktas, kad pas mus ir jų pasirinkimas tikrai didelis. Štai tik keletas pavyzdžių:

KING ST. - PARKDALE. \$15.900, įmokėti \$3.500-\$4.000, 8 did. kambarių, square plano, labai geras, tikro mūro namas. Vandenu - alyva šildomas, gražūs išvidus ir lauko. Vieta garažui - įvažiavimas. Namus duoda labai augštos pajamos. Skambinti P. Mališauskui, OL 6321.

NEEPAWA - RONCESVALLES AVE., \$19.900, įmokėti \$6.000. Gražus presuotu plytų mūro, 9 didelių ir nepaprastai gražių kambarių namas. Vandenu - alyva šildomas, sunkioji elektros srovė, į kainą įeina duod baldų, kilimai ir užuolaidos. Platus įvažiavimas - garažas. Skambinti P. Mališauskui, OL 6321.

INDIAN GROVE - HIGH PARK. Įmokėti \$3.500, kaina \$13.900, 6 gražių kambarių per 2 augštus, gero mūro namas. Alyva šildomas, naujos kietmedžio grindys, naujai dekoruotas iš vidaus ir lauko. Moderni didelė virtuvė - didelis, gražus kiemas, garažas. Geriausias pirkimasis! Skambinti P. Mališauskui, OL 6321.

EMERSON - BLOOR. \$14.500, įmokėti apie \$4.000, atskiras, 6 k., šurkščiu plytų namas, alyva šildomas, kietmedžio grindys, trys garažai. Skambinti P. Kerberis, ME 2471.

DELAWARE AVE. \$15.500, įmokėti apie \$4.000, atskiras, 7 kamb., mūrinis namas, kietmedžio grindys, puikus didelis kiemas, užėmimas tuojau. Skambinti P. Kerberis, ME 2471.

WESTMORELAND AVE. \$15.000, įmokėti \$4.500, 8 didelių kamb. pusiau atskiras mūrinis namas, kietmedžio grindys, kvadratinis planas, dvigubas garažas, didelis kiemas. Skambinti P. Kerberis, ME 2471.

WOODSIDE - HIGH PARK. \$21.000, labai gražus atskiras, 10 kamb., puikų plytų namas, puikus kietmedžio grindys, karštu vandeniu

alyva šildomas, trys virtuvės, rūsy galima įrengti 3-ju kambarių butą, labai didelis kiemas, geri morkiškai bei maži morkėjimai. Labai pajamingas ir tikrai puikus pirkimasis. Skambinti P. Kerberis, ME 2471.

PERTH - DUPONT. \$10.000. \$2.000 įmokėti, visai atskiras, 6 kamb. namas, 2 virtuvės, vieta garažui. Skambinti P. Grybas, ME 2471.

DUNDAS - KEELE. \$11.900, \$3.000 įmokėti. Mūrinis, 8 neperainami kambarių per 2 augštus namas, 2 virtuvės, vieta garažui, namas naujai atremontuotas ir galima tuojau užimti. Skambinti P. Grybas, ME 2471.

ST. CLAIR - DUFFERIN. \$13.900, \$4.000 įmokėti. Atskiras, labai gražių plytų, 6 kambarių bungalovas, vandenu - alyva šildomas, moderni virtuvė, dvigubas garažas, greitas užėmimas. Skambinti P. Grybas, ME 2471.

INDIAN RD. - BLOOR. \$2.500 įmokėti, pilna kaina \$13.500, 6 k., atskiras, mūrinis namas, dviejų augštų, alyva ir vandeniu šildomas, garažas su privatu įvažiavimu, vieni morkiškai balansai. Skambinti ME 2471, J. Zemaits.

INDIAN RD. - SUNNYSIDE. \$3.500 įmokėti, pilna kaina \$14.800, 6 kamb., pusiau atskiras, per du augštus, gerame stovyje, plytų namas, gražus įkainys aptvertas kiemas. Ideali vieta turistams maži vaikų. Skambinti ME 2471, J. Zemaits.

BELLWOODS-DUNDAS. \$3.000 įmokėti, pilna kaina \$14.500, 8 k., pusiau atskiras, gerame stovyje plytų namas. Visi kambariai apstatyti baldais, kurie įeina į perkamąją kainą. Morkiškai lengvi. Namus, kuris pats lengvai mokesis, įskaitant tris kambarius savininkui. Skambinti ME 2471, J. Zemaits.

Mann & Martel

REALTORS

1245 Bloor St. W. - Tel. OL 8481

Prie Lansdowne

Namų telefonai:

J. TAMULIONIS-OL 8074.

Z. UMBRAŽŪNAS-ME 0667

1. Siūlome plačiausią namų pasirinkimą visame Toronte.
2. Sudarome labai geromis sąlygomis paskolas iš bankų.

\$1.500 įmokėti. Dovercourt - Davenport, 6 k., atskiras, didelis sklypas su 3 garažais ir privatu įvažiavimu. Visa kaina tik \$9.500. Skambinti Z. Umbražūnui.

\$2.500 įmokėti. Pearson - Roncesvalles, 7 kamb., mūrinis, atskiras namas, dideli ir neperain. kamb., alyvos šildymas, puikus kiemas, vieta garažui. Skambinti J. Tamulionui.

\$3.500 įmokėti. Sunnyside. 7 labai dideli k. per 2 augštus, mūrinis, didelė, moderni virtuvė, 10 metų atvira morkiūs. Skambinti Z. Umbražūnui.

\$3.500 įmokėti. Emerson - Bloor, 8 kamb., mūrinis namas, 2 virtuvės, geri kambariai, vieta garažui. Skambinti J. Tamulionui.

\$4.500 įmokėti. St. Clarens - Bloor, 10 kamb., mūrinis namas, 3 modernios virtuvės, alyvos šildym., 2 garažai, retai praga. Skambinti J. Tamulionui.

\$4.500 įmokėti. High Park - Indian Rd. 12 k., labai geras mūras, atskiras, 4 virtuvės, 2 vonios su dušais, vandens - alyvos šildymas. 2 garažai su šoniniu įvažiavimu. Skambinti Z. Umbražūnui.

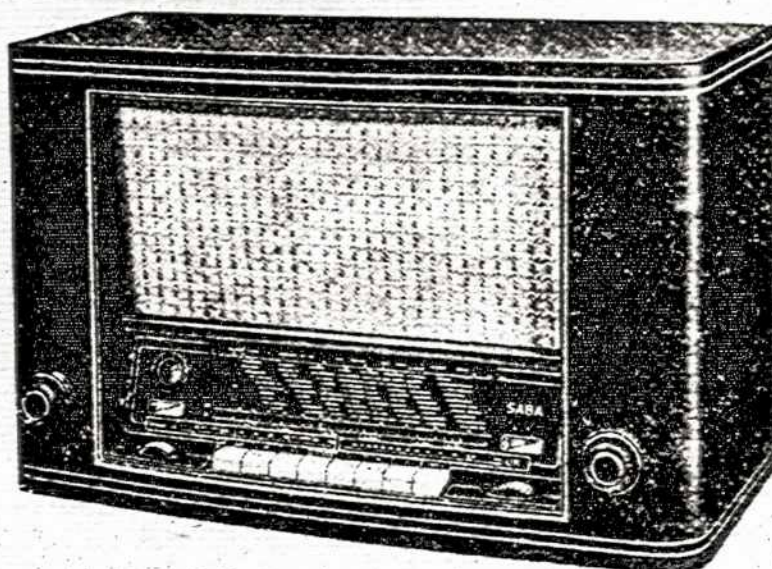
\$4.500 įmokėti. Bloor - Windermere, 7 k., mūrinis, atskiras, alyvos šildymas, 2 virtuvės, garaž. Skambinti Z. Umbražūnui.

\$5.500 įmokėti. Windermere - Bloor, 7 kamb., atskiras, mūrinis namas, labai puikus kambariai, vandens - alyvos šildymas, garažas. Geras pirkimasis. Skambinti J. Tamulionui.

DĖMESIO NAMŲ SAVININKAMS!

Per paskutinius 3 mėnesius mes pardavėme 11 lietuvių namų. Išbandę įvairiose kitose firmose, jie rado pas mus skubiausią patarnavimą, didžiausią reklamą ir gavo augščiausią kainą. Įrodymui patiekiami konkretūs faktai. Prašome įsitikinti ir leisti mums pabandyti parduoti Jūsų namą.

Pirmą kartą Kanadoje!

Pasaulyje garsūs vokiečių "54" modelio High-Fidelity AM ir FM radijai

SABA,
KOERTING,
BLAUPUNKT.

Garantuojamas viso pasaulio trumpųjų bangų priėmimas. Specialiai pagaminti Kanadai

Atvykite, pademonstruosime veltui. Garantuoti pataisymai, atliekami apmokintų mechanikų.

ATLANTIC EXPORT - IMPORT CO.

926 Dundas St. W., Toronto - EM. 4-1633

(priešais šv. Jono Krikštytojo lietuvių bažnyčią)

Taip pat pas mus yra didžiausias pasirinkimas gintaro išdirbinių ir kitų dalykų bei dovanų iš Vokietijos, Šveicarijos, Švedijos, Japonijos ir kitų kraštų.

Mes dirbame 24 valandas

THE VICTORY FLORIST

Mūsų krautuvė dvejose vietose:

749 QUEEN ST. E.
Tel. RI. 5804

576 QUEEN ST. W.
Tel. EM. 3-1618

PERKANT - PARDUODANT NAMĄ AR KITOKIĄ NUOSAVYBĘ

KREIPKITĖS Į LIETUVIŠKĄ BIURĄ

A. MINIOTA

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

1333A Dundas St. W., Toronto OL. 8443 - OL. 8444

Visais biznio reikalais mūsų agentai nemokamai suteiks informacijas lietuvių kalboj ir mieliai Jums patarnaus pirkimo - pardavimo atveju.

Mes patarnaujame teisingai, skubiai ir savo kalboje.

\$500 - \$1.500 galite gauti per mūsų biurą. Mūsų prityrę teisininkai tik už Jūsų parašą, be žirantų, jei Jums trūksta pinigų įmokėjimui perkant namą.

Mūsų šios savaitės pasiūlymai:

Įmokėti \$7.000, Baby Point rajone, 7 k., naujas, moderniai įrengtas bungalovas, garažas, priv. įvažiavimas. Kaina \$17.000. Viena skola balansui. Lengvos morkiūs.

Įmokėti \$6.000, Bloor - Evelyn rajone, 8 k., atskiras, vandeniu šildomas, labai gero mūro namas, 2 garažai, šoninis įvažiavimas.

\$3.000 įmokėti, Dovercourt Rd. - Dundas, 6 kamb., mūrinis, garažas, šoninis įvažiav. Kaina \$13.000.

\$3.000 įmokėti, Jane - Brocksides, 6 kamb., atskiras, mūrinis, garažas. Kaina \$13.000.

Įmokėti \$25.000. Prie Simcoe ežero "General Store" su modern. įrengimais, 4 metų senumo mūrinis, 8 k., moderniai įrengtu namu, garažais, dideliu sklypu. Metinė apyvarta apie \$70.800. Kaina \$45.000.

\$8.000 įmokėti, Evelyn Ave., 12 k., atsk., labai gero mūro duplexas, vandeniu šild., didelis kiemas, 2 mūro garažai, privatus įvažiavimas. Kaina \$25.000.

\$8.000 įmokėti, Rusholme Rd., 13 k. per 2 augštus, atskiras duplexas, vandeniu šildomas, 2 mūro garažai, priv. įvažiavimas. Viena skola 10 metų. Kaina \$24.000.

\$10.000 įmokėti, Glenlake - Bloor, 13 k., atskiras mūr. duplexas, vandeniu šildomas, 2 garažai, priv. įvažiavimas, labai gražus ir didelis kiemas. Viena skola balansui 15 m. Kaina \$25.000.

Bungalovai. Visi nauji, modernūs pastatai Westone. Arti susisiekimas, krautuvės ir mokykla. Įmokėjimai nuo \$3.500 iki \$5.500. Kainos nuo \$13.800 - \$15.500.

\$6-7.000 įmokėti, Mavety - Annette. 9 k., atskiras, mūrinis, kvadratinis planas, alyva šildomas namas. 2 virtuvės, privatus įvažiavimas, garažas. Pilna kaina \$19.000.

\$3.000 įmokėti, Lisgar - Dundas, 8 k., pus. atskiras, mūrinis, 2 virtuvės, garažui vieta, reikalingas vidus patalys, užėmimas tuojau pat. Pilna kaina \$13.000.

\$4.000 įmokėti, Baby Point rajone, 7 k. aštriu plytų, atskiras namas. Kvadratinis planas, mod. virtuvė, poilsio kambarys, vand. šildomas, garažas, užėmimas tuojau. Pilna kaina \$18.000.

\$8.000 įmokėti, 11 k. atskiras, centrinio plano, pajamų namas. 3 virtuvės, 2 vonios, alyva vandens šildymas, \$70 savaitin. pajamų butas ir sau. Pilna kaina \$20.000.

A. Morkis

REAL ESTATE

1077 BLOOR ST. West

(prie Dufferin)

Telefonas OL 8459

\$2.500, 6 kamb., mūrinis frontas, naujai dekoruotas, didelė virtuvė, įvažiavimas. Viso \$12.500.

\$3.000, Lansdowne - Bloor, 6 kamb., solidus mūrinis, alyvos šildymas, virtuvė, thru hall planas. Viso \$11.900.

\$4.000, Bloor - Lansdowne, 8 kamb., solidus mūrinis namas, atskiras, thru hall planas, alyvos šildymas, moderni virtuvė.

\$5.000, 8 k., mūrinis, alyvos šild., garažas. Viso \$16.300.

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.

Teisininkas -
Advokatas - Notaras

100 Adelaide St. W.

Room 107

Telefonas EM. 6-4182

Toronto

Seymour Hermant

ADVOKATAS, NOTARAS
ir tt.

Suite 410

394 Bay St., Toronto, Ont.

Telef.: EM.4-9912

Vienintelis licenzijuotas
elektros kontraktorius

J. BARAKAUSKAS
Master Electrician

Atlieka visus elektros instaliacijas bei pataisymo darbus, bet kur.

Žemiausios kainos
236 HUMBERSIDE AVE.
Telef. LY. 9947

Toronto

DĖMESIO!

Lietuvis Elektros - Radio
Technikas

ANTANAS CEPONIS

Toisau, patikrinu, prijungiu ar perstatu:

europietiškus ir vietinius radijo aparatus, patefonus, visu paskirčių automatus. Kintamos ar tiesioginės srovės motorus.

Be to, apimu namus pilnam instaliavimui ar pakeitimui srovės, duodu techniškus patarimus.

Skambinti telef. KE. 1080

44 GWYNNE AVE., TORONTO

J. KARPIS

REAL ESTATE

1609 DUNDAS ST. W. - TEL. OL. 7996, OL. 7997

Didžiausia ir patikimiausia lietuviška namų pardavimo įstaiga Toronte. Perkant ar parduodant namus pirmiausia paskambinkite mums, nes:

1. Suteikiame visas informacijas veltui,
2. Atliekame visas morkiųjų operacijas,
3. Parūpiname paskolas.

Įmokėti tik \$3.800. Vakarų Toronte ypatingai gero mūro, apie 12 m. senumo, atskiras, kvadr. planas, privatus įvažiavimas, labai didelis kiemas; vandeniu šildomas, visiškai be morkiųjų. Vieną atskira skola 10 metų.

Pilna kaina tik \$11.900. Mimico, visiškai naujas, vos vieni metų senumo, puikus bungalow, privatus įvažiavimas, garažas, didelis kiemas, kaip vasarvietė.

Įmokėti \$2.900. Dundas - Lisgar. Didelių 8 kamb. mūr. namas. Neperainami kamb., yra garažas, pilnas rūsys.

Skambinti VYT. LUNYS.

High Park rajone. \$14.900 pilna kaina, visiškai atskiras, 7 k., labai gerame stovyje, gero mūro namas. Vertos ypatingo dėmesio.

High Park rajone. \$3.500 įmokėti, 6 neperain. kamb. mūrinis, alyva šild. namas. Didelis kiemas ir vieta garažui. Skubus pardavimas.

Skambinti J. BALTAKYS.

\$4.900 įmokėti, St. John, atskiras, 8 k. mūrinis namas, garažas, 2 virtuvės.

\$55.000 įmokėti, Dovercourt Rd., 12 kamb., 4 virt., mūrinis, garažas, augstų pajamų namas.

Skambinti L. ZIGMANTAS

\$33.000 pilna kaina. Bloor - Windermere, labai geras duplexas, mūrinis, atskiras, 14 kamb. per 2 augštus, vand. - alyva šildomas, du garažai.

\$5.500 įmokėti. Parkdale, atskiras, 9 neperainami kamb. mūrinis namas, alyvos šildymas, 2 garažai.

\$3.500 įmokėti. High Parko rajone, 6 neper. kamb., pusiau atskiras, mūrinis, garažo galimybės, alyvos šildymas, tikrai geras pirkimasis.

Skambinti V. PLIOPLYS, OL. 7996

\$14.500, McKenzie, pilna kaina, o gal ir pigiau. 10 kamb. mūrinis namas su baldais, augštos pajamos.

\$4.000, Harrison Ave., įmokėti. 8 k., mūrinis, kietos grindys, švarus iš lauko ir vidaus. Kaina \$14.500.

Skambinti B. POŠIUS.

\$8.000 įmokėti, Indian Rd., atskiras, tikras 11 kamb. per 2 augštus duplexas, vand. šild., 3 mod. virtuvės, garažas. Balansui viena 10 metų skola.

\$4.500 įmokėti, Bloor - Brock, 7 k. per 2 augštus, gero mūro namas, pilna kaina \$14.500.

Skambinti B. KRAUCELIUNAS

A. W. FARLINGER

Real Estate Ltd.

587 BLOOR STREET WEST

Seniausia pirkimo - pardavimo įstaiga Toronte, turi ofisus visose miesto dalyse

Sudarome geriausiomis sąlygomis naujus morkiūs per savo morkiųjų departamentą. Sudarome sąlygas paskoloms gauti. 1000 dolerių metams kainuoja tik \$31.50.

KELETAS PAVYZDŽIŲ:

\$2.500 įmokėti. Mūrinis 6 k. per du augštus, aliejumi šildomas, garažas. \$3.000 įmokėti. Mūrinis, 7 k. per du augštus, dvi mod. virtuvės, garažas. \$3.500 įmokėti. High Park prie Pacific, M

Kalbės VLIKO pirmininkas

Hamiltono Katalikų Kongreso metu liepos 4 d. 4 val. p.p. įvyksiančiame iškilmingame posėdyje Westdalle Hall pasakys kalbą VLIKO pirmininkas prel. M. Krupavičius. Tai bus pirmas atsitikimas, kad VLIKO pirmininkas kalbės Kanadoje. Ar ta proga jis galės aplankyti dar ir kitas kurias lietuvių kolonijas Kanadoje, tuo tarpu nėra žinoma. Tad pasiklausyti VLIKO pirmininko kalbos iškilmingame posėdyje yra kviečiami visi lietuviai, net ir tie, kurie katalikų manifestacijoje dalyvauti nenorėtų. Tesujungia tad tam kartui lietuviškas reikalas...

Galimas dalykas, kad VLIKO pirmininkas turės skubėti į JAV, kur laukia reikalai, dėl kurių čia atvyko. Deja, VT pirmininkas K. Zalkauskas greičiausiai visai negalės atvykti į Kanadą, nes yra susirgęs ir negalėjo net dalyvauti Vašingtone Valstybės Departamente priėmime. Kanadiečiams tai didelis nuostolis, kurį labai apgailestautume, bet prisiminkime, kad pirmininkas čia atvyko ne kalbų skaityti ir ne su mumis pasikalbėti.

Viena VLIKO pirmininko kalba yra tikra, tad nepraleiskime progos ją išklausyti.

VLIKO Pirmininkas prel. Mykolas Krupavičius kalbės kongreso dalyviams Hamiltone

"VARGE... SOLIDARŪS"

(Atkelta iš 4 psl.)

rencijos ir iškilmingo akto akimirksnis bei kalbėjusiųjų pareiškimus.

Ižangos žodį tarė federalinio parlamento atstovas B. Guenther. Jis išskėlė dienos minėjimo pobūdį ir Pabaltijo tautų kancias komunistinėje priespaudoje. Taip pat susirinkusiems perskaitė prezidento Eisenhowerio, Atstovų Rūmų nario Ch. Kersteno ir Free Europe pirmininko Shepardsono padėrinančių žodžius.

JAV prezidentas Eisenhoweris pareiškė tvirtą įsitikinimą, kad Pabaltijo tautų laisvė bus atstatyta. Pareiškęs pasigėrėjimą jauninciu Baltų tautų pavyzdį, bekojant dėl savosios laisvės, JAV prezidentas užtikrino, kad ir toliau "mes darysime viską, kas yra galima, jog minimieji kraštai savo laisvę atgautų".

Federalinio parlamento atstovas dr. E. Gerstenmaieris, savo ilgame ir dažnai minėjimo dalyvių ovacijų pertrauktame pareiškimė išskėlė komunistinių pavergėjų klaidą ir apeliavo į laisvajai pasauli jungtis ir solidarumo bendruomenę drauge su bolševikinį jungtą, velkančiais, išvežtaisiais ir be tėvynės likūtais. Kalbėtojo nuomone, nepakanka pagarbai prisiminti laisvės ir tikėjimo kankinius. Negali būti kalbos apie pavergtųjų tautų ir jų iškamšinių vyriausybų pripažinimą. Reikia siekti, kad žmogaus teisės būtų atstatytos visu pilnumu. Šiuo požiūriu kalbėtojas pabrėžė reikalą Pabaltijo kraštų įtraukti į Žmogaus Teisių apsaugą (Žüricho konvencija). Siekiant šio tikslo, dr. Gerstenmaieris kvietė visus nugalėti bet kokią pasyvumą ar abejingumą, nes juk varge mes visi privalome būti solidarūs". Pripažindami, kad rytinės Europos tautos dabar pavergtos ir smaugiamos, tačiau visa savo esme priklauso Vakarų Europai, mes, kalbėtojo teigimu, turime pareikšti valią europinei vienijai, atsakomybei už žmogaus teises ir broliškam sugyvenimui tarp atskirų tautų. Atstovas baigė pareiškdamas įsitikinimą, kad Vakarai ne žodžiais, bet veiksmais vykdyd bendruomenės idėją. Pabaltiečių vardu kalbėjo, dr. Karvelis su K. Sedteriu, savo žodyje pareiškė gilia padėką visiems, prisidėjusiems prie šio minėjimo surengimo. Ta proga dr. Karvelis nurodė, kad taika gali remtis tik visų laisvųjų bendradarbiavimas. Šios dienos minėjimai turės giliai paveikti laisvės ištroškusius mūsų tautiečius pavergtose tėvynėse. Visus likusius krašte lietuvių, latvių ir estų stiprins jausmas, kad nei jie, nei jų kancios nėra pamirštos ir kad laisvasis pasaulis nėra linkęs iš-

duoti pavergtųjų. Savo pareiškimė dr. Karvelis dar išreiškė gilia padėką amerikiečių tautai už jos tvirtą nusistatymą Pabaltijo tautų atvilgiui. Sprendžiant iš šiandien čia pasakytų Vokiečių fed. parlamento atstovų kalbų, ir amerikiečių, ir vokiečių tautas jungia vieni ir tie patys ideologiniai pagrindai. Šitai dar labiau sustiprina mūsų pasitikėjimą ir viltį susilaukti geresnės ateities. Pabaltijo tautų galimai greitais išlaisvinimas-turėtų virsti ne tik europinės, bet ir pasaulinės politikos vieningu ir tvirtu nusistatymu.

Meninėje dalyje, kuri pasižymėjo savo augstu lygiu, pasirodė visų trijų Pabaltijo tautų menininkai. Iš Memmingeno specialiai į minėjimą atvykęs ir M. Budriūno vadovaujamas bendras "Darna" choras vykusiai atliko keturias lietuvių liaudies dainas ir Sasnausko "Užmigo žemė". Latviai ir estai minėjime pasirodė su rinktinėmis meninėmis pajėgomis. Latvių ir estų dainas ir muzikos kūrinius atliko latvių menininkai L. Sepe-Esche (soprano), plačiai žinomas čilistas prof. Atis Teichmanis ir iškilęs žviltis tenoras Naatan Poeld bei pianistė Lydia Miller. Visų menininkų ir lietuvių choro atliktą programą susirinkusiems sugėdėjo įrodė Pabaltijo tautos pasiekus augstą lygį kultūros ir meno srityje. O visai minėjimas, pirmą kartą surengtas federalinės Vokietijos sostinėje Bonnoje, buvo reikšmingas pabaltiečių ir laisvojo pasaulio pasisakymas už pavergtųjų laisvę ir ryšias ją pasiekti.

ELTA.

SENIAU PRADĖTIEJI RYŠIAI JAU DUODA VAISIŲ

Ką būtų galima pridėti prie oficialaus pranešimo apie minėjimą Bonnoje, kurį, reika tikėtis, mūsų veiksniai turėtų lietuvių visuomenei duoti. Nebent tiek, kad minėjimas, nepaisant kai kurių techninių netobulumų, kuriuos ruošiant tokius minėjimus platesniu mastu atėity reikėtų pašalinti, praėjo gerai — ir tai yra įnašas į Lietuvos bylos garbinimą. Taigi, anksčiau mūsų atitinkamų veiksmų žmonių pradėti kontaktai jau duoda ir realių vaisių. Tenka tik džiaugtis, jog Lietuvos byla domisi ne tik šiaip sau eiliniai žmonės, bet, kaip matyti iš BHE pirmininko prof. B. Oberländerio pranešimo ir ypač iš dabartinio fed. parlamento užsienio komisijos pirmininko Dr. Gerstenmaierio viešų pareiškimų,

ir patys vokiečiai stato savo interesus, jog Pabaltijo kraštai būtų išlaisvinti, nes jie, kaip ir kitos pavergtos

JAUSMINĖ AR PRISITAIKYMO POLITIKA?

Niujorko bendradarbio ALMAUS

Jeį prieš kelis mėnesius baigėsi "suirutė perspektyvoje", šiandien politinis spektras gąsdina laisvuosius lietuvius, tebetikinčius krikščionybės ir gerio, demokratijos ir laisvės pergale prieš totalitarizmą ir vergiją. O pasaulis, praėjusią savaitę, elgėsi tarytum įvyktų Nikolai Iljičiaus Lenino — Uljanovo pranašystė apie "kapitalistinio pasaulio galutinį supuvimą", "krikščionybės tariamą išsėmimą", apie reikalingumą žmonijai kitokios "maskvinės" tvarkos ir gyvenimo būdo. Spektras, rodes net anglosaksų tarpusavio nesutikimus, žadėjo dar daugelio metų įtampą, lietuviškosios išeivijos ir Lietuvos sunykimą, o blogiausiu atveju — hidroatominį, gal net kosminį, karą, — "kraują, prakaitą, ašaras ir kapus". Klaidumą stiprino tai, kad suirutėje nesimastė veidų su vadovo talentu. "Klystė, juk yra žmogiška, jei turima drąsos klaidas atitaityti". Pasaulyje ir JAV nebuvo naujų Washingtonų priminti, kad tikėjimas pergale, yra pati didžioji galybė pasaulyje, kuri sudraskytų tiranią kaip balioną. Gal šio tikėjimo reikšmę norėjo priminti Amerikos valdžiai lietuvių delegacija savaitę prieš Churchillio — Edeno posėdį, lankydama viceprezidentą ir Dulles bendradarbį Merchant, dovanodama pastariesiems Adomo Galdiko bene \$450 vertės paveikslą "Rūpintojėlis". Nei Dulles, jūo labiau prezidentas nenorėjo ar nerodė patys lietuvius priimti, nes už šitoki "išlaisvinimo" politikos iškelimą jiems būtų kliuvę nuo tritų, o Tarybų Sąjunga ką būtų pagalvojus?

Anglosaksai turėjo apsispręsti

Prieš Kalėdas, britams prašant, buvo susitarta Bermudose, kad aptartų susitikimą su Molotovu Berlyne. Du kartus Skriabinui tėske Lietuvos byla, jankiai grįžo iš ten nusivylę. Per tą laiką, britams šaukiant "kant-rybės", amerikiečiams jos vis labiau trūko. Ženevoje jie atvirai tiek susikivirčio, jog Dulles ir ten spėjęs Lietuvos bylą Skriabinui priminti, spjovė ir išvažiavo namo pasiskutę tautai ir Eisenhoweriui. 79 metų Sir Churchill šoko gelbėti padėties — kaip pyktis su sąjungininku, kurio karo aviacija padeda saugoti Britaniją nuo sovietų puolimo...? Lipdamas iš lėktuvo Vašingtone jis numojo: "kantrybės, vyručiai", lyg primindamas "prisivirėt košes, tai ir sėrbkit".

Britų prisitaikymo pozicija

Jeį kolonialinė - imperialistinė anglų tauta sugebėjo taip ilgai plaukioti paviršiuje, tai yra jos politikų sugebėjimo balansuoti bei prisitaikyti laiko ir vietos aplinkybėms rezultatas. Ar šis talentas padės įveikti nematytai klastingą ir gudrų priešą, parodys artimiausia ateitis. Karštiesiems jankių kongresmenams senis atsikirt: "O visdėlto Edeno dviejų žodžių formulė yra puiki". "To jaw-jaw always is better than to war-war" (Geriau pliupti, nei kariauti). Edenas gi baisiausiai užgavo Dulles ir visą Vašingtoną, kai po tiek patyrimo ir sovietinių klastų dar Londone atmetė Dulles Pietų Afrikos karinės sistemos idėją, siūlydamas pasirašyti su Maskvos diriguojamais satelitais "nepuolimo ir draugiskumo sutartis", panašias į Locarno 1926 m. Už šito siūlymo betgi vieninai stovėjo visa Britanija, nors ir suprasdama, kaip "The Times" Londone išsireiškė, jog Locarno tebuvo vaiduoklis, nors ir "garbingas vaiduoklis".

Parlamente šitaip Edeno pozicija buvo komentuojama: "Britai nesilenkia, nei kapituliuoja, nei pasiduoda sovietams, bet sie-

kia užtikrinti taiką per jėgą, kurią sudarytų savitarpio lojalumas ir kolektyvinis saugumas". Vašingtone, posėdžiavę sakėsi nemana, jog skirtumai tarp jų būtų taip dideli ir vis stengėsi kalbą nukreipti Europon, kur jie jau planavo Vokietijai teikti suverenumą, kai tuo tarpu Amerika kantriai laukė stebuklų Paryžiuje...

Britai sakė, jog baltieji turėtų būti be galo atsargūs su azijais ir manė, kad Nehru su Chouen-Lai, kurį "Life" magazinas kaltino galvažudystėmis, pats susitvarkysias. Britai priminė, jog amerikiečių dėka Chou ir Mao valdo dabar vieną skaitlingiausią pasaulio tautą, ir praktinė diplomatija verčia su ja skaitytis, jai pataikauti ir ją tinkamai priimti Jungtinėse Tautose. Nesvarbu, kad iki šiol kiniečiai, niekindami "britiškuosius išnaudotojus", nesiteikė į Londoną atsiųsti net savo diplomatinio atstovo. Britai, "pilni takto", nematė — jausmais jie nesivado-vauja. Ir klaidų, sakė, kartoti nenorė.

Kiniečiai esą patenkinti komunistų tvarka, kuri esanti geresnė nei Čiangkaišeko. Britai atsimena kaip 1918 m. jie rėmė caristų pabėgėlių idėjas "sunaikinti bolševizmą", jeigu tik kas nors paremtų "pinigais ir žmonėmis". Deja, viskas baigėsi visiškai komunistų pergale ir britų nekokia savijauta. Todėl jie ir mano, kad amerikiečiai, pataikaudami dabartiniais pabėgėliams, respektuodami gen. Čiang-Kaišeką ir dr. Rhee kartoją aną "klaidą". Amerikiečių idealizuotų Jungtinės Tautos esą netenka reikšmės, jei jose nedalyvauja didžiausia Azijos tauta — sakinėja britai. Girdi, šituo amerikiečių užsispyrimu naudojasi tik Maskva. Dvigubai už ją didesnė Kinija šiuo metu yra visiškai priklausoma nuo pastarosios. Britų žvalgyba žino, kad kiniečiai dėl to urzgia. Jie Ženevoje stengėsi parodyti "nepriklausomumą", ir pats Molotovas užsirašinėjęs, ka Chou sakęs. Britai norėję, kad amerikiečiai, suvaldę jausmus, kiniečiams mirteltų — prekyba bus galima, jei kiniečiai bus ateityje draugiškesni ir taikingesni. Britai žino, jog Chou užgrobė valdžią žudynėmis, ir mielai prisidėtų prie amerikiečių siūlomos pietr. Azijos karinės sąjungos, bet pirmiau reikia esą, bandyti atitraukti kiniečius nuo rusų (kaip Tito). Tuo tarpu, girdi, amerikiečių milijonierių

Priede siunčiame gautai \$306.47 sumai atskirus pakvitavimus pagal Tamstų sumų paskirstymą ir nuosirdžiai dėkojame už tokią efektyvią paramą motinoms, sergantiems mokytojams bei vargo mokykloms. Džiaugiamės,

Jo Prakilnybė prel. Pranciškus Juras, kuris sako pamokslą kongreso dalyviams per iškilmingą pamaldą Hamiltone

kongresmenų jausminiai ir dažnai išeinantys iš savo asmeniškų interesų šūkavimai kiniečių-bolševikų draugystę tik stiprina.

Dėl Indokinijos
Britai čia kaltina prancūzus, kurie neboję tautų apsisprendimo teisės ir labai išnaudoję vietinius. Dabar visos Azijos tautos esančios už Vietminh, kuris pirmoje eilėje kovojas "už savo žemės išlaisvinimą" nuo "baltųjų pavergėjų". Tiesa, Kinija padeda Indokinijai, bet ar JAV-bės nesučičia savo bombonešių ir amunicijos "baltiesiems prispaudėjams"? Britai turi skaitytis su savo Commonwealth tautomis. Ponas Dulles šaukia dabar į P. Azijos sąjungą, bet 1951 metais amerikiečiai sudarę ANZUS sąjungą ir britų juo nekvietė.

Dėl išlaisvinimo
"Privalome tikėti sugyvenimu su komunistais, nes kitaip tai (Nukelta į 8 psl.)

Dulles pasisakė prieš kolonializmą

JAV užs. r. ministeris J. F. Dulles Eisenhowerio ir Churchillio susitikimo proga pareiškė, kad dabarties JAV politika turi persiorientuoti bei peržiūrėti savo sąjungininkus. Antrasis pas. karas atnešė stambių pakeitimų, su kuriais reikia skaitytis. Pirmiausia, jįsi suardė Europos valstybių sistema, labai susilpnino Prancūziją, Vokietiją ir D. Britaniją. Pastaroji tapo nebe pajėgi išlaikyti Europą pusiausvyroje. Antra, jįsi paskatino revoliucijas Azijoje, Afrikoje ir Pietų Amerikoje, kur išliko tautiniai sąjūdžiai, kovoją prieš vakariečių kolonializmą. Trečia, tas pasaulinis karas perkėlė pasaulio galybės centrą iš Europos į JAV ir Sov. Rusiją. Ketvirta, jįsi padidino ne tik pramonės kraštų, ypač Britanijos, pažeidžiamumą, bet ir pakeitė tradicinę strategijos sąvokas.

Dėl šių priežasčių Dulles ir nori, kad Britanija ir JAV būtų

viena šeima po vienu stogu, kad viena be kitos netvarkytų svarbiųjų klausimų. Be kitko jįsi nurodė, kad 1944 m. JAV nenorėjusios, grįžimo Indokinijon. Jos siūliusios duoti daugiau laisvės šios srities tautos. Anglijai betgi prieš prezid. Rooseveltą norą leido Prancūzijai grįžti pietryčių Azijon karui besibalgiant. Pasak Dulles, JAV tam nesipriešino, nes norėjo Prancūzijos bendradarbiavimo Europoje, bet tai buvo padaryta prieš amerikiečių antikolonialines tradicijas ir jos interesus. Ateinantia dešimtmėtis kaip tik ir kelsias šios rūšies problemas, susijusias su kolonializmu, kur JAV interesai yra skirtingi nuo britiškųjų. Tai verčia JAV perkainuoti savo sąjungas.

Paspruko lietuvaite

Iš žvejų laivo per langą išsokusi priplaukė prie Danijos kranto ir paprašė pabėgėles teisių lietuvaite Stasė Rapalytė, dar vadinama ir Sokolova, matyt, buvusi išeikėjusi už rusų. Jai politinės pabėgėles teisės suteiktos.

Dien-Bien-Phu kritus nelaisvėn patekusių legionierių tarpe yra trys lietuviai: korpor. Edvardas Vidikauskas ir eil. St. Petkevičius ir Jonas Garolis. Spėjama, kad ir žuvusių tarpe yra lietuvių.

RUSAI PASOVE BELGŲ LĖKTUVĄ

Belgų transportinis lėktuvas "Dakota", skridęs iš Londono į Belgradą, buvo užkluptas rusų MIG 15 naikintuvu ties Austrijos - Vengrijos-Jugoslavijos siena ir pašautas. Nukrito įsai Graz - Thalerhofe. Vienas igulos narių žuvo, kiti du sužeisti. Belgijos užs. reikalų ministerija įtekė protestą Maskvai, reikalaujama nubausti naikintuvo pilotą ir atlygti visus nuostolius.

Manoma, kad lėktuvas gabeną į Belgradą svarbius dokumentus, ir todėl sovietai bandė jį pasigauti. Jugoslavų žinių agentūra skelbia, kad Dakota gabenusi ne slapтус dokumentus, o paršus. Tikslai kyla klausimas, kodėl jugoslavų lėktuvas YAT netrukus atsirado netoli nukritusios "Dakotos" ir skubiai perėmęs ryšulius nuskrido į Belgradą?

SPORTAS

Kanados lengvosios atletikos pirmenybės

Praėjusių penktadienį ir šeštadienį Toronte buvo pravestos Rytinės Kanados lengv. atletikos pirmenybės, kurios kartu buvo ir kontrolinės rungtinės artėjantioms Britų Imperijos Žaidynėms, kurios prasidės liepos mėn. pabaigoje Vancouveryje. Be daugelio dalyvių iš visos rytinės Kanados, šiose pirmenybėse buvo apšiai svėčius iš Amerikos ir net iš tolimosios Australijos ir, žinoma, jie daugiausiai ir skynė laurus. Mums tos pirmenybės gal tuo yra įdomios, kad jose dalyvavo ir keli lietuviai — tai kelios mergaitės iš Lithuanian Sports Assoc. Clevelande ir torontietis Supronas. Iš clevelandiečių geriausiai pasizymėjo Jasper, kuri 100 jardų bėgime finale laimėjo 4-tą vietą. Šikšniūtė, kuriai šis nuotolis buvo per ilgas, iškrito iš varžybų anksčiau. Supronas ieties metime laimėjo 4-tą vietą pasekme 164'3" (50,05 m).

Labai sveikintinas lietuvių sportininkų pasirodymas kanadiečių tarpe ypatingai lengvojoje atletikoje. Laukta ir daugiau lengvaatletų pasirodant, prišimenant, kad jau nebetoli ir IV Šiaurės Amerikos Lietuvių Žaidynės. Iš viso būtų įdomu sužinoti ar klubai ir pavieniai lengvaatletai jau pradėjo ruoštis šioms žaidynėms? A. S.

Lauko tenisas

Sporto klubas "Vytytis" šiam vasaros sezonui yra gavęs Compbell parke dvi lauko teniso aikštes. Jomis leista naudotis antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 iki 9 val. vak. Besidomintieji lauko teniso sportu raginami nedelsiant registruotis: vyrai — pas sekcijos vadovą Viktorą Pundzių, tel. KE. 4686 ar pas Algimantą Banelį, tel. LL. 5803; moterys — pas sekcijos vadovę Marą Katchytę, tel. KE. 4380.

Greitu laiku numatoma suarušti turnyrus abiejose sekcijose išaiskinti "Vyčio" klubo atstovams ateinančioms Š. Amerikos Lietuvių Žaidynėms. Ta proga "Vyčio" klubas kviečia lietuviškąjį jaunimą dar daugiau susidomėti šiuo karališkuoju sportu, kuris šiame krašte yra gana populiarus ir visiems prieinamas.

Sekcijos vadovas.

Ambicijų makalynė

(Atkelta iš 3 psl.)

se reikšminguose minėjimuose ar pasirodymuose Bonnoje dalyvavo "šefas" arba jo skirtasis "Lietuvos atstovas"... Kur tau — nebuvo nė dvasios... Tada ir eiliniam piliečiui darosi aišku, jog kai kam yra patogiau Lietuvoje "reikalus" vokiečių įstaigose ar šiaip visuomenėje "atstovau-mos, o gal — dar būtų patogiau tai daryti kur nors iš Čilės ar Kubos... Tų "atstovų" čia nebuvo matyti, kaip lygiai ir tų, kurie tariasi Lietuva efektyviai atstovaujį Vokietijoje sedėdami vienos valstybės už marių kongreso bibliotekoje arba savo "kredencialus" kitoje valstybėje, esančioje prie tą pačią Lietuvą prieinančios jūros, pakeitę paprasčiausiu JAV-se emigranto statusu... ir tai "tėvynės Lietuvos labui"...

Dar daugiau: tarp atvykusių minėjamam mūsų tautiečių ėjo kalbos, kad vokiečių užsienio reikalų ministerijai dėl VLIKO atstovo paskyrimo esąs vieno asmens, prisidėjimo Lietuvos įstatymuose nesančiuoju titulu, net paduotas "skundas" ar "protestas". Jeigu tai pasirodytų tiesa, tokiais metodais rūpinantis suniekinoti turinčio daugiausia teisių už kitus kalbėti lietuvių tautos vardu institucijos atstovą ar paralyžuoti jo veikimą: jie tuo būdu išsirašys sau tokį testimomą paupertatis, kuris turės būti užfiksuotas lietuvių tautos išlaisvinimo istorijon! K. L.

Darbiečiai vyks į Kiniją

Šiuo metu Londono "D" ir "E" Britanijos opozicijos darbu partijos vadai Attlee, Bevanas ir 6 kiti partijos vadai šių metų rugpjūtio mėn. numato vykti į raudonąją Kiniją. Ta proga nurodoma, jog toks britų žygis "paliestų pačią skaudžiausią amerikiečių vietą", būtent — jų Azijos politiką ir ar tik nereikštų, nors išsųk ir grynai teoretiskai, senosios anglo-amerikiečių santarvės revizijos. Esą, plačiosios D. Britanijos masės "nusigrįžtančios nuo pilnos visokių nemalonių šaltojo karo politikos" ir "vis daugiau pasisakančios už pacifistinę-neutralistinę mintį". O tai tik išsina į naudą bolševikams, kurie panašius nuomonės svyravimus nepažįsta ir, pasinaudodami tokiu britų reikišku, yra daug kur drauge su Bevano pasekėjais užėmę profesinės sąjungos vadovaujančią vietą. Tačiau didžioji britų profesinių dalis yra nusistačiusi prieš Bevaną ir pa-

sisako už Vak. Europos gynimo bendruomenę. Pats Bevanas net pasitraukė iš darbo partijos frakcijos vadovybės apkaltdamas D. Britanijos vyriausybę, kad ji "remianti reakcinę Vak. Vokietijos valdžią", ir Prancūziją, kuri "Indokinijoje neturinti ko ieškoti". Esą, visai suprantama, kad Indokinija "stengiasi nusikratyti prancūzų imperializmą". Žodžiu, kalba visai panaši, kaip raudonieji bolševikai propagandininkai. Tačiau Attlee ir Morrisonas pasisako už Vokietijos apginklavimą, nepaisydami, kad tos pačios partijos draugai iš kairės dėl to juos, o ypač Morrisoną, apšaukia "banditais".

— Otava. — Kanadoje nustatyta pigesnė (10½c bš.) kviečių kaina, nes ir JAV tai padarė. Manoma, duona atgims, bet prišibijoma, kad tarp JAV ir Kanados gali prasidėti kainų karas.

KELIONĖS EŽERU

S.S. CAYUGA

PLAUKITE GRAŽIU ONTARIO EŽERU

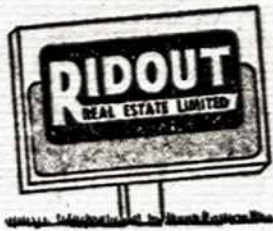
Pailsėkite plaukdamis i istorinę Queenston vietovę...
Išvykite anksti... Sustokite aplankyti Niagara Falls,
... Grįžkite mėnesienos šviesoje, šokdami ant denio.

PAIMKITE VISĄ SEIMĄ... PLAUKITE GRUPĖMIS
... DŽIAUKITES KELIONE...

Bilietai i abi puses: \$1.95 iki \$3.15.

Visoms informacijoms
telefonas EM. 3-5051.

Persėdimai i Niagara Falls
ir Buffalo autobusus

Visais nekilnojamo turto pirkimo bei pardavimo reikalais kreipkitės i didžiausios Kanadoje REAL ESTATE įstaigos atstovus HAMILTONE

A. Prancevičius

Visokeriopas informacijas suteiks namų problemose ir patars.

Skambinkite ar užeikite į įstaigą

913 Main St. E., Hamilton, Tel. LI. 9-4121

RIDOUT

REAL ESTATE LIMITED

OFFICES: Toronto - Hamilton - London - Sarnia - Kitchener - Peterborough - Windsor - Richmond Hill - Woodstock - Guelph.

Malonu gyventi savam namu.

Parduodami ir perkami tik gerus namus!

1000 NAMU

Namai visuose miesto rajonuose, ūkiai, sklypai statybai, įvairūs bizniai, vasarvietės.

J. R. SIMANAVIČIUS

Įstaigos telef. HU. 1-1166 - Namų telef. OL. 1274

Atstovauja

JOSEF STRUNG Real Estate

2181 YONGE STREET, TORONTO - Tel. HU. 1-1166.

F. SENKUS

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

1597 Bloor St. West

(prie Indian Rd.)

TELEFONAS KE. 8212

Visais turto pirkimo ir pardavimo reikalais jums mielai ir sąžiningai patarnausime.

REIKALINGI NAMŲ PARDAVĖJAI.

Geras atlyginimas ir visapusiška pagalba pradedantiems.

BANKO GALVOSŪKIS

KURIAM TIKSLUI REIKIA ISSINUOMOTI SEIFO DEŽUTĘ?

Savo vertybės popieriams, draudimo pažymėjimams, svarbiems dokumentams, brangenybėms ir kt. vertybėms saugoti nuo ugnies ar vagystės. Tai kainuoja mažiau negu 2c i dieną Dominion Banke. Banko darbo valandomis Jūs vienas, visiškai slapta, galite atsidaryti šią dežutę ir patikrinti norimus dalykus. Patarimo ar pagalbos asmeniniams ar verslo piniginiams reikalais kreipkitės i artimiausio Dominion Bank skyriaus vedėją. Čia bus Jums draugiškai padėta.

THE DOMINION BANK

83 METUS TARNAUJA KANADOS ŽMONĖMS

LIETUVIŠKA VYRŲ KIRPYKLA

"WALTER BARBER SHOP"

Anksčiau buvusi Ossington Ave., prie Lietuvių Namų dabar PERSIKĖLĖ i 874 COLLEGE ST., tarp Ossington ir Dovercourt Rd.

Veikia nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro, išskyrus pirmadienius. Savininkas V. LASTAUSKAS 874 COLLEGE STREET. TORONTO

Dar ne vėlu įsigyti tabako ūkį šių metų sezonui.

Pirkimo ir informacijų reikalais kreipkitės i mūsų atstovą ANTANAS ARIMAS R.R. 1 Vienna, Ont. Tel. Port Burwell 5 Ring 12.

FREEMAN & NEWTON
GENERAL INSURANCE AND REAL ESTATE
33 Robinson St. Telefonas 1666. Simcoe, Ontario

JAUSMINĖ AR PRISITAIKYMO POLITIKA?

(Atkelta iš 7 psl.)

reikštų karą", — pareiškė neseniai Gaitskell, darbietis ministras, užgrybes Edeno politiką, — o karo mums užtenka". "Mes atmetame visus "išlaisvinimo" karus. Galbūt tai yra gėdinga (ignoble), bet taip diktuoja sveikas protas (common sense). ... Mes netikime, jog komunistai, kaip Hitleris, yra nepakenčiami užpuolikai, juo labiau, jei būsim stiprūs... Trumpai, mes trokštame realistiškos, taikingos politikos, stiprios, bet visiškai defensyvinės..." Gaitskell toliau kaltino amerikiečius, kad jie per daug šneka... "Amerikiečiai patys nežino kokia jų politika. Ją visi skelbia — admiralai ir generolai, senatoriai ir kongresmenai, prezidentas ir viceprezidentas ir kabineto sekretoriai. Daugelio asmenų pergausios kalbos kelia sąmąsą. Susidaro įspūdis, jog amerikiečiai nežino savo kalbamų dalykų esmės... Žiūrėk, reikalaujama komunizmo užpuolikių sunaikinimo, čia pat reikalaujant sumažinti kariuomenę ir užsidaryti Amerikos ribose... Negerai, kai vadai garbiai galvoja, visam pasauliui klausantis... Argi neturėtų prezidentas sušaukti savo vyrus ir pasikalbėti šito reikalu? Pas mus Anglijoje kalba užsienio politikos reikalu tik du asmenys — premjeras ir užsienio reikalų ministras: o prieš kalbėdami jie rimtai pagalvoja. Kiekvienas politikas žino, kad jo karjera bus baigta, jei jų atsakyme i klausimą bus pasakyta tai, kas nesakoma..." Gaitskell netiesiogiai nurodė pasigėdąs Amerikos vyriausybę žmonių, "su kuriais būtų galima pasitarti kaip su asmenimis, žinančiais ir suprantančiais savo padėtį, kurie tikrai sugebėtų atstovauti savo vyriausybę ir šali".

Bodėjimasis "išlaisvintojais" pastebimas ir Europoje Nors eininiai mirtingieji seniai suprato, jog EGB projektas pasmerktas, vieni amerikiečiai: Dulles, Conant ir Merchant (dalyvavę privačiuose Ike-Winston pokalbiuose) užsispyrusiai šios idėjos laikosi, neišmanydami ko

griebtis. O Adenaueris vis pikčiau, neapsikęsdamas, reikalauja teisės jiems patiems ginti savo sraundą. Prancūzų zonoje jau buvo užtikti net vokiečių planai sukilti. Rusai gi viltingai laukia. Jei Amerika su britais susitarų, vokiečiams grąžinti nepriklausomybę, Prancūzija susipaūt su visais trim, ir Maskva gali drąsiai planuoti savo parašutininkų išmetimą Paryžiuje. O vokiečiai verda. Politikai planuoja su JAV - Britanija ir... TSRS sudaryti nepuolimo ir draugiškumo sąjungas ir meilai daisi i kaimynus pabaltiečius jo globoje Vokietijoje. Susižavę Wehrmachto ir Luftwaffes generolai, kaip rašo Sulzbergeris, (NYTimes), kombinavo galimybes Vokietiją apginti nuo sovietų puolimo. (Kazin ar lietuvių generolai jau turi su jais kokį kontaktą?) Prisiitaiką britai jiems merkia, bet idealistai amerikiečiai, užsienio politikos varuotojai tapę teisininkai, pramonininkai ir profesorai bijosi savosios demokratijos jausminių nuotaikų.

Amerikiečių pozicija

Kaip galima turėti ką nors bendro su kiniečiais užpuolikai Korėjoje ir Indokinijoje? Maskva ir Peipingas tesupranta tik jėgą; jų tikslas yra pasaulio užgrobimas betkokiomis priemonėmis; nei vienu jų žodžiu tikėti negalima ir visos sutartys su jais yra bereikšmės. Tai pareiškė primindamas Lietuvos tragediją Tailandijos peticijos proga JAV atstovas JA Lodge ir pakartojo birželio 20 Gvatemalos bylos metu. JAV-bės gynai dėl moralinių aplinkybių negalincios sukurti su kiniečiais išleidimu i J. Tautos. O ką gi reiškia Edeno siūlomas Locarno? Taikos Europai Locarno neatnešė — Hitleris sulaužė Locarno kada tinkamas. Ir Dulles priminė britams, jog JAV jau 1944 m. reikalavo Indokinijai nepriklausomybės, kuriai jie, britai, su prancūzais pasipriešino. Dulles tvirtino, kad geriausias ginklas prieš rusų imperializmą yra Azijos tautų savarankumas. Ir NYTimes priminė, jog Locarno gal kiek saugo-

jo nuo reguliarių armijų puolimo, bet visai neapsaugojo nuo Kominternio pragaistingos veiklos.

Vyriausybė buvo puolama pačių amerikiečių Buvęs prezidentas Hooveris skatino amerikiečius susidomėti nacionalizmu, nes tai "didi dvasinė jėga, kuri būtina, jei mes tikime šios civilizacijos išsilaikymu... Turėkme vilties, jog augęs nacionalizmas anapus geležinės uždangos sutriuškins Maskvos jungą". Lietuviams palankus senatorius iš Conn. Kennedy gi piktai puolė Eisenhowerio vyriausybę už "abejojimą, nevytingumą ir prieštaravimus" (vacillation, indecision and contradiction). Reikalaujo, kad kas nors iš vyriausybės bandytų rasti vardą užsienio politikai, kurios laikėsi JAV paskutiniu metu, o Dulles atstytas tūlas Valstybės departamento pareigūnas Marshall MacDuffie kaltino už visus nepasisekimus Dulles.

Ukrainiečiai kritikuoja "išlaisvinimo" komitetą Ukrainiečiai laikė, jog bene ryškiausiai Vašingtono neapsisprendimo pavyzdžiu buvo ir tebėra taip vadinamas "The American Committee for Liberation from Bolshevism" Niujorke. "Pravadi" kaltinant jį tokiais baisiais dalykais, kaip "Rusijos Matuskos" skaldymu, komitetininkai sakėsi atstovavę "naivų amerikiečių idealizmą". Ukrainiečiai nesutinka su amerikie-

čių tvirtinimu, jog atviras išėjimas prieš rusų tautos imperialistinius kėslus pasunkintų būsimą "išlaisvinimą".

Lenkų krizė nepataisoma Sovinius lenkus ne tiek jaudina jų vyriausybės krizė (jas vienaip ar kitaip galiausiai išsprendžia Lietuvos lenkų ar pačių lietuvių talka), kiek suvokimas, jog pasaulyje jie neturi pritarimo Vilniaus ir Lviso reikalu. Juos ypač įžendė, kad Amerikos Lenkų Kongreso pirmininkas Rozmarek negavo norėtos audiencijos pas prezidentą Eisenhowerį. Kanados "Wilno Wing" istorija ir griežta bei gerai paruošta lietuvių reakcija juos pribloškė ir, rodos, nė vienas laikraštis tuo reikalu neradė. Vienas jų laikraštis aliarmavo lenkų susikivirčiusius politikus, kad tuo metu, kai jie pešasi, Mikolajczyk (tas "jaltininkas") esąs labai išplėtęs veiklą įtakinguose Amerikos sluogsnuose (Mikolajczyk pripažino Lietuvai Vilnių 1945 m. pasirašydamas tada dar "laisvos" Lenkijos atitinkamą sutartį su "TSRS prezidentu" J. Paleckiu).

Latviai teisininkai kaltins TSRS JAV 50 latvių teisininkų Draugija pradėjo paruošiamuosius darbus kaltinajam aktui Jungtinėse Tautos prieš TSRS, sulaužiusius tautųdystės konvenciją, kurią ši neseniai ratifikavo. Šios akcijos norėjo imtis Latvijos Laisvės Komitetas, kuris betgi negavęs rėmėjų pritarimo. Europos Laisvės Komitetas, veikiamas įtakingų grupių, yra nu-

sistatęs prieš dr. Lemkino asmenį ir ignoruoja jo veiklą.

Kita lietuviška tragedija Sibire Pakviesta latvių ir estų įstai-gų, Stockholme lankėsi neseniai iš Sibiro mirties stovyklų grįžusi norvegė Randi Samulson, kuri šią savaitę turėjo liudyti Kersteno komitetui Europoje. Viena išpuodingiausių jos istorijų yra apie lietuvaite, kuri gavusi laisvę, jog jos tėvai taip pat ištremti ir gyvena kažkur netoliese Sibire, pasiryžo pabėgti iš stovyklos, kur ji buvo nuteista kankinti 25 metus. Susitaipiusi duonos ir cukraus, ji bandė bėgti, bet buvo greit susekta, sumušta ir pusei metų įmesta karcerin. Buvo nubauta vėliau ir visa brigada. Tai dar viena gairė, rodanti kokią politiką turi pasirinkti laisvasis pasaulis.

Organizuojama europiečių emigracija

Tarpvyriausybinių emigracijos komitetams, ką tik baigęs savo posėdžius Zenevoje, priėmė Brazilijos atstovo pasiūlymą padidinti emigraciją iš Europos. Nutarta: 1954 m. leisti emigruoti 118-400 (iš jų 50.000 italų) ir organizuoti 40.000.000 dol. išlaidoms padengti; 1955 m. padidinti emigruojančių skaičių iki 156.000 (iš jų 60.000 italų) ir priimti 50.000.000 dol. biudžetą. Be to, nutarta sudaryti 3.000.000 dol. rezervą fondą, imant paskolą be nuosimčių iš 24 valstybių, priklausančių komitetui. (C.C.C.)

KODĖL AŠ TIKIU Į DIEVĄ?

(Atkelta iš 2 psl.)

jam buvo mandagiai paplota. Vienas jaunuolis jaudindamasis atsispyro:

— Atsiprašau, Pone, — jis kalbėjo truputį užsikirsdamas, — Jūs išaiškinote, kaip didelės bangos mušėsi i krantą; bet iš kur atsirado tas visas vanduo prieš tai?

Sekė neaukai tyla. Paskaitininkas nuraudo. Nespėjus jam atsakyti, visas klubas praplūpo juokais. Jo sudėtingas logikos statinys buvo sugriautas vienu paprastu, nemokytu berniuko klausimu.

Lieka nepaneigiamas faktas, kad visi moksliški šiu baimę ir pagarbą sukeliančių procesų, grįmties ir tikslų, tyrinėjimai neduoda rimto pagrindo paneigti Dievo buvimą. Tyrinėtojai yra labiau verčiami priėti išvados, kad pasaulio sukūrimas, pasaulio motyvacija ir gamtos įstatymų veikime yra, buvo ir visumet bus Augščiausioji Išmintis.

Tačiau daugelis rimtų žmonių nato didelę kliūtį tokiam tikėjimui blogio ir skausmo buvimą. Kaip galima tikėti i šią Dievišką 3ūtį, jie klausia, matant pasaulį siaubiamą audrų ir potvynių, bado, maro, žemės drebėjimų bei žaibų smūgių, baidių ir kankinančių ligų, bei žiauriausių mirties formų? Tikriausiai, jie šaukia, jūsų Dievas turėjo būti labai netobulas Architektas, jei gavosi tokie nedieviški rezultatai!

Deja, mes materialistiniame amžiuje, apstėsti smegenų ieškojimo, užmirštame, kad malonumas nėra egzistencijos galutinis tikslas. Jei mes priimame Dievą ir savo nemirtingumą, mes suprantame, kad mūsų gyvenimas nėra kelionė su malonumais, o prisirengimo laikas; amžinybės žvilgsniu, tai tik mūsų bandomo ir išvermės momentas, kada mes stovime lygsvaroje ant slenksčio i būsimąjį gyvenimą. Tikrumoje mes esame paskirti kentėti, ir juo daugiau norėsime kančios išvengti, tuo daugiau mums teks kentėti. Vienas iš išmintingiausių, o kartu ir kukliausių ligi šiol gyvenusių žmonių, Tomas Kempietis, taip rašė: "Kol kančia tau atrodys slegianti, ir kol tu stengiesi nuo jos pabėgti, tol tau bus bloga ir sunkumas, nuo kurio bėgsi, visur ir visados seks tave".

Priimdami nepatogumus bei skausmą, nemalonumus, nelaimes ir liūdesį, mes pergyvename augščiausią pasidavimo Dievo valiai bandymą. Tai atsitiko su Jobu, kai jis garsiai šaukė galin-game tikėjimo akte: "Teaiteinies man, kas nori... Nors Jis mane užmuštų, aš Juo pasitikiėsiu". Toliau tęsė džiaugsmingai: "Aš girdėjau Tave savo ausų klausia, bet dabar mano akys Tavęs mat-o".

Tik ši vidinė šviesa gali mums parodyti Dievą, nes, nepaisant to, kaip mes protausime, jokia analizė nepajėgs paliesti Begalinio paviršiaus. Dievo apsiereikimas ateina tik per širdį.

Neseniai lankydamasis Italijoje, vieną žavingą popietę aš nuvykau i garsų vienuolyną kalnuose netoli nuo Fiesole. Aš apžiūrėjau gražią 15 šimt. bažnyčią, stebėjau puikius, iliustruotus rankraščius, gėrėjausi nepa-

prastais meno kūriniams, "sukurtais Viešpaties garbei ir pagarbai". Vėliau, vaikštinėdamas vienuolyno sode, suradau patį didžiausią turtą. Ten aš išleidau i pasikalbėjimą su senu žmogumi, švelnia siela, palenkту sunkaus darbo ir reumatizmo, tačiau vis dar šviesių akių, kuris per su virš 30 metų apdirbinėjo tą žemės sklypėlį, kurio darbas buvo tapęs ju nuolatine malda. Atsakdamas i mano klausimą, jis parodė i sodą ir tarė:

— Matau savo vyšnių medžius sprogtant, po to žydinti, o vėliau duodant vaisių. Ir tada aš tikiu i Dievą.

Jei turėtume bent šimtąją dailę to tikėjimo, jei galėtume taip pilnai atsiduoti, tada mes turėtume būti pakeliui i Dievą. Pirmas žingsnis yra pasidavimas: "Aš esu niekas, aš nieko nežinau". Juo toliau mes eisime tuo takeliu, tuo labiau stiprės mūsų pasitikėjimas, labiau plėsis mūsų žinojimas, kol galutinai pasieks pilno ištikimimo. Ir, kai žmogus pamato, nors ir silpnai, pirmąjį galutinės vizijos švytėjimą, jam pasidaro labai ryški gyvenimo be tikėjimo tuštuma ir bevvertiskumas.

Kartą lankiau žmogų šiaurinėje Anglijoje, kuris visą savo gyvenimą buvo didžiavęs savo ateizmu. Jis buvo atsižadėjęs savo vienturtės dukters, kadangi ji išteikė už pamaldžiai religingą mokytoją. I savo gyvenimo galą, visgi, būdamas paliestas nepagydomos ligos, šis senasis skeptikas buvo apimtas aistringo troškimo pasiteisinti savo žento akyse. Nuolatos jis su juo vedavo ginčus, kuriuos visuomet baigdavo pastebėdamas:

— Neapsigauk, aš neatgailauju. Aš vis dar netikiu i Dievą.

Kartą duktė jam i tai atsakė: — Bet tėve, Jis tavimi tiki.

Si paprasta pastaba nušlavė paskutinį senio užsispyrimą. Si mintis gali būti naudinga mums visiems. Ką mes galvojame, ką mes veikiamo, vistic esame Dievo vaikai. Jis mūsų laukia. Ir tereikia vieno tikėjimo žodžio Jį pripažinti.

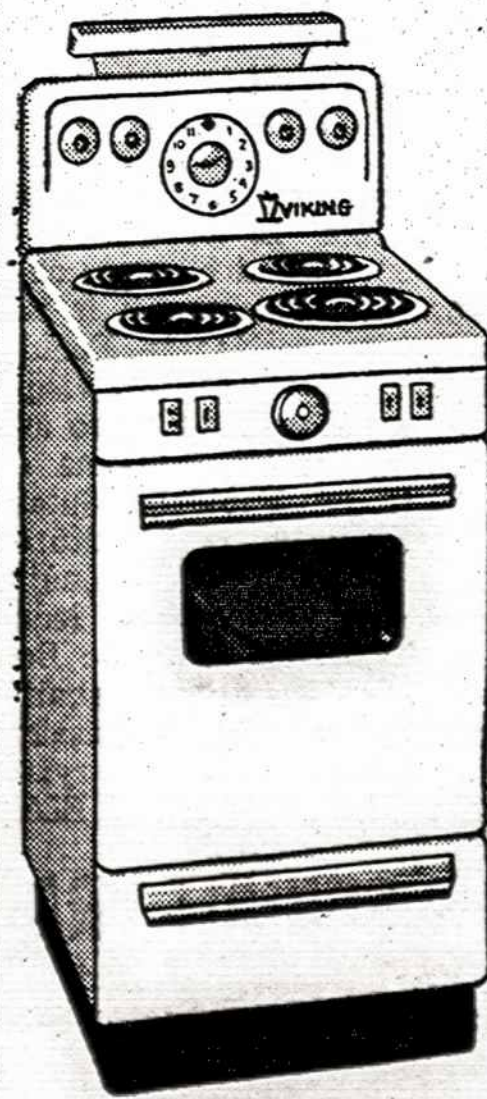
Amžių bėgyje nesukaitomi žmonių būriai su tikru kilnumu ir šviečiančiu pavyzdžiu savo gyvenimą formavo pagal Dievo valią. Jis suteikdavo drąsos silpniesiems, jėgos pavargusiems, vilties jos netekusiems. Jis randasi kiekviename iš mūsų, jei tik mes ieškosime.

Iš RD vertė A.V.

EATON'S

DELUXE

VIKING ELECTRIC RANGE

ONE OF EATON'S OWN BRANDS

Pagaminta kanadiečių Kanadoje

Augštos kokybės... vienas iš EATON'S nuosavų gaminių. Moderni... gražių linijų... ir gražiai užbaigtas su šviečiančiais balto titaniaus rūgščių nebijančiais emalio dažais... pilnai automatine su didele dangčio lempa, lengvai suprantamu laikrodžio formos rodikliu ir 7-nių greičių kontrole. Trys reguliari ir vienas ekstra-didelis kaitintuvas. Didelis, lengvai išvalomas kepimo skyrius tūri "perma-vue" duris bei pasidėjimo ir šildymo skyrių kombinaciją

- APLANKYKITE artimiausią EATON'o krautuvę
- ir apžiūrėkite bei įvertinkite šią naują puikią
- krosnį.

EATON'S OF CANADA

TORONTO, Ont.

Katalikų Veikimo Centro
Valdybos šaukiamą konferenciją prasidės liepos 3 d. 9 val. rytą pamaldomis šv. Jono Krikštytojo parapijos bažnyčioje. Dalyvauja atstovai ir svečiai. Pasitarimų pradžia 10.30 val. tos pačios parapijos salėje. Bus svarstomas naujas statusas, renkama nauja vadovybė. Valdyba.

Visi Toronto ateitininkų kuopos nariai
dalyvauja pirmame Kanados lietuvių katalikų kongrese liepos 3-4 d.d. Toronte ir Hamiltone.

Visi vyksta į Toronto šv. Mykolo katedrą liepos 3 d. 6 val. v., kur bus susikaupimo - maldos valanda.

Hamiltono reikia būti sekmadienį, liepos 4 d., ne vėliau 10 val. rytą. Rinktis prie Aušros Vartų lietuvių parapijos bažnyčios, 58 Dundurn St. N. Stoti grupę, kurios priešaky bus ateitininkų vėliavos.

Iškilmingas posėdis - akademija: 4 val. pp. Westdale Hall.

Valdyba.

Prisikėlimo parapijos žinios
— Liepos 3 d., 8 val., šv. Antano bažnyčioje įvyks vaikų pirmoji šv. Komunija. Laikė pamaldų giedos sol. St. Mašalaite. Po pamaldų pas sesels Kotrynetes bus vaikų ir jų tėvų pusrėčiai.

— Ši sekmadienį College teatre šv. mišios bus laikomos tik 11 val.

— Sąryšyje su K. Kongreso iškilėmis mėnesinė BS Fondo kolekta nukeliama į sekantį sekmadienį, liepos 11 d.

— Birželio 30 d. ir liepos 1 d. College teatre rodomas filmas "Our Lady of Fatima". Liepos 3 d., 1.30 val. p.p. tame pačiame teatre vaikų turės progos pamatyti "Pinokio nuotykius". Vaikams duodami nemokami bilietai klebonijoje.

Pakrikštyti: Jonas Liudas Dobrovolskis, Ramona Ona Kaveckaitė, Algirdas Vaclovas Reivyts, Daiva Aurelija Kryžauskaitė.

Mielam collegai A. ANKUDAVIČIUI,

mylimai mamytėi mirus, reiškia nuosirdžią užuojautą ir kartu liūdi

Toronto Universiteto lietuviai studentai.

Lietuvių Evangelikų Susivienijimo parapijos pamaldos įvyks šv. Komunija ir Konfirmacija liepos 4 d. 11 val. Chalmers Presbyterian Church, Dundas ir Dovercourt gatvių kampas.

Pamaldas laikys kun. P. Dągys. Valdyba.

Ateitininkų vasaros stovykla ruošiamą gražiame miške prie Eri ežero, netoli Dunville miestelio.

Stovyklon priimami ir neateitininkai apie 10-ties metų amž. Mokestis tik \$1.50 dienai asmeniui. Registruoti pas J. Andrių, 87 Pine Crest Rd., tel. LY 7484; "Tėviškes Žiburių" administracijoje arba lietuvių klebonijoje.

PLIAS Toronto skyrus susirinkime išrinkta ši skyrus valdyba: pirm. J. Slizys, vicepirm. V. Balsys, sekr. Dragašius, izd. K. Astravas ir valdybos narys A. Ketvirtis.

Saulės užtemimas Ši trečiadienį, birželio 30 d., Toronte prasidės 6.09 val. rytą ir baigsis 8.02 val. Daugiausia, net 85% saulės skydo bus uždengta 7.04 val.

Kino "CENTRE"

772 Dundas St. W. Kasdien nuo 6 val. vak. Reguluojamas oras

Pirmadienį — trečiadienį, birželio 28, 29, 30 d.d.
1. REAP THE WILD WIND — spalv. — John Wayne
Paulette Goddard

2. MEXICAN HAYRIDE — Abbott & Costello
Ketvirtadienį — šeštadienį, liepos 1, 2, 3 d.d.
1. DOWN DAKOTA WAY — spalv. — Roy Rogers
2. DANGEROUS WHEN WET — spalv. — Esther Williams

LINKSMI IR IDOMŲ PRIEDAI KIEKVIEŲ PROGRAMOJ
Prie kiekvienos programos rodoma nauja savaitinė apžvalga

ŽUKLAVIMO

ir įvairius kitus
SPORTO REIKMENIS
su atitinkamomis nuolaidomis
gausite tik

J. BERŽINSKAS

1212 Dundas Street West, Toronto

Telefonas LA. 9547

Čia pat galima užsisakyti laivams motorus bei įvairius medžioklinius šautuvus.

Motto: ŠILUMA KAULŲ NELAUZO!

LIEPOS 3 DIENĄ, SEŠTADIENĮ, 8 val. vakare, UNF salėje,

297 College Street,

TORONTO LIETUVIŲ CHORAS "VARPAS"

renigia

LINKSMĄ ŠOKIŲ VAKARĄ

Geras orkestras ir įvairūs bufetas pilnai patenkins atsilankiusių tautiečių reikalavimus. Turime gerų priemonių atvėsinoti sušilusius ir sušildyti sušalusius.

IKI PASIMATYMO!

Toronto Lietuvių Choras "Varpas".

Vysk. B. Webster, buvęs Toronto arkivyskupijos auxiliaras, birželio 23 d. perėmė naujas Peterborough vyskupo pareigas.

TL Choras Varpas
dalyvaus Toronto miesto policijos metinės šventės koncerte parodos aikštės didžiojoje scenoje. Koncerte dalyvaus net 14 tautybų meninės pajėgos.

Atvyks "Pirmyn" choras
Kanados Liet. Moterų Bendruomenės Toronto apylinkė rudenį švenčia penkių metų veiklos jubiliejų. Ta proga spalio 2 d. Torontan atvyks iš Čikagos muz. Steponavičiaus vadovaujamas "Pirmyn" choras su linksma opere, taip pat rengiamos vaitės Lietuvių Namuose.

Krašto Valdybos kasininkas
J. Strazdas, dėl stokos laiko, iš kasininko pareigų atsisakė. Tas pareigas sutiko eiti Kr. Valdybos sekretorius V. Vaidotas. KLB Kr. V-ba.

T. Liet. Namų valdyboje
įvyko persitvarkymas. Iš valdybos pasitraukė buvęs jos sekretorius Pov. Budreika. Jo vieton jėgo buvęs kandidatas Kleopas Dalinda.

P. Budreika pasitraukia ir iš TLN administratoriaus pareigų, tačiau jas tebeina, kol bus jo vieton surastas kitas asmuo.

Sveikinimai birželio 14 d. minėjimui Toronte
Birželio 14 d. minėjimo progą gauts sekanti telegrama ir sveikinimai:

Pilietybės ir imigracijos ministeris Hon. Walter Harris telegramavo:

"Prašu priimti mano apgalvestavimą, jog aš negaliu dalyvauti ryto vakare. Baltų Federacija teisingai žiūri ir parengima kaip ir progą atsiminti žuvusius žymius vyrus ir moteris, kurių vienintelis nusikaltimas buvo ištikimybė jų pačių kraštui. Aš vėl prisijungiu Jūsų vilčiai, kad atsakomieji sulauks teisingumo ir kad laisvė vėl bus grąžinta tiems, kurie dabar priespaudoje. Ponia Harris kartu siunčia širdingų asmeniškių sveikinimų Jums ir visiems mūsų Federacijos draugams".

Pereitų metų minėjime ministeris Harris dalyvaus kaip svečias - kalbėtojas.

Žurnalistė Edith Hyder telegramavo:

"Apgailėstauju negalinti dalyvauti Jūsų parengime Toronte, kadangi kalbėsiu Baltų minėjime Hamiltone ir dalyvausiu kituose vakariniuose išporeigijimuose. Dievas telaimina Jūsų pastangas ir Jūsų žmones. Iš širdies pažadu nuolatinę paramą".

Kaip iš spaudos sužinojome, Mis Edith Hyder aktyviai dalyvaus Hamiltono minėjime.

Pilietybės ir imigracijos departamentu ryšininkas Mr. J. Sharp rašė:

"Apgailėstauju, kad ankstybesni išporeigijimai neleidžia būti su Jumis šitam minėjime. Prašau perduoti mano širdingiausią ir giliausią užuojautą Baltų Federacijos Kanadoje nariams kai jie paminės tragediją, kuri ištiko Pabaltijio valstybės".

Mirus TTC pirmininkui C. McBrien, į jo vietą taiko burmistras Lamport. Pagaudojamoji vieta yra apmokama \$15.000 metams. Visa blogybė, kad kandidatuojančien tenka atsisakinti iš miesto mero pareigų. Klausimas turi išsprendžiamis šiomis dienomis. Jei Lamport atsisakytų, iki metų galo burmistro pareigas perimtų kontrolierius Saunders.

PARDUODAMAS Rossini firmos okordeonas, 120 bosų, 5 registrų. Kreiptis: Vytautas, KE. 4395 arba V. Paulionis, 56 Lindsey Ave. Toronto.

Liepos mėnesio 1 dieną,

tai yra ketvirtadienį, Dominion Day šventės proga, V. Narušio ūkyje, prie Medad ežero, Hamiltono Vilniaus Aušros Vartų Parapija ruošia

PIRMĄJĄ SAVO GEGUŽINĘ

Veiks bufetas su kietais ir minkštais gėrimais
GROS BENNI FERRI ORKESTRAS
Prizinis šaudymas ir tt.

Pradžią 3 val. po pietų iki nakties 12 val.

Parapijos komitetas.

Pradėtas lietuviškų dainų konkursas

Birželio 26 d. Toronto skautai, es, jų tėveliai bei rėmėjai smagių išskyla gražiame Leaside miške. Išskyla programa buvo taip tvarkoma, kad išskyla toms nuobodžiauti neteko. Buvo žaista gražių lietuviškų žaidimų, skautai turėjo progos pakvoti dėl paslėptos gairės. Pavakarije pasistipino sumuštiniais su čia pat virta kavute. Temsant suliepsnojo tradicinis Joninių laužas, vedamas Rambynio tunto laužavėdžio s.v.v.s.l. A. Gotceito.

Sis laužas buvo kartu ir pradžią skautų dainų konkurso, pakelbto LSB Vadijos visiems Brolijos vienietams per šią vasarą. Dainų konkursas visuose vienietuose pradėdams vadinamu Tėvynės laužui, kuris čia prie Joninių laužo ir buvo prijungtas.

VS v.s. Stp. Kairys, pravėdant Tėvynės laužą, tarė trumpą žodį. Tėvynės laužo dainų ir eilėraščių pynė visus nukėlė į kenciančią tėvynę.

Si išskyla, kuriai vadovavo ps. J. Pažera, visiems dalyviams paliko gražių išpučių. Toronto skautai-ės netolimoje ateityje numato padaryti keletą ekskursijų į gamtą bei žymesnes Ontario provincijos vietas.

Toronto miesto biudžetas
šiems metams priimtas didesnis, pajamos iš mokesčių daugiau nei 2 mil. dol. didesnis negu buvo p.nai. Dū būdu miesto mokesčiai neišvengiamai turės būti padidinti.

"Europos" restoranui REIKALINGA darbininkė. Kreiptis 756 Queen St. W., tel. EM. 6-0091.

TORONTO LIETUVIŲ NAMAI ieško namų administratorius. Pareikšimus siųsti TLN ūkio vadovui St. Baniliui, 230 Salem Ave., Toronto. Ten pat galima gauti smulkesnes informacijas. Skambinti telefonu LL 5803 nuo 6 v.v. TLN Valdyba.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė II-me augšte, su baldais. Tel. KE. 2245.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė, be baldų, tinka vedusių porai; t. KE. 9308.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė, be baldų, yra garažas; Sunnyside rajone, tel. LA. 7616.

Išnuomojami 1 augšte 2 kambariai ir virtuvė arba kambarys ir bendra virtuvė; vieta mašinai pastatyti. 72 Beaconsfield Ave.

Išnuomojamas frontinis kambarys I augšte, su ar be baldų, galima naudotis virtuve, Bloor-Dovercourt rajone, telef. LO. 1357.

Išnuomojamas kambarys su baldais tinkamas nevedusiems — vyrai arba moteriai. Galima naudotis virtuve. 297 Sunnyside Ave., tel. KE. 8271.

Išnuomojami nauji atremtuotame name, II-me augšte kambarys ir virtuvė ir 2 kambariai, tinkami motorai. Galima užimti taip pat visą II augštą, su ar be baldų. 435 Clinton St., tel. LA. 0440.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė II-me augšte be baldų, 142 Campbell Ave., prie Symington ir Bloor. Teirautis po 7 val. v. tel. OL. 8154.

PARDUODAMI nauji automat. patefonai: 6Q c. — \$12 ir 25 c. — \$13.50. Europ. radio aparatams pakeičiamas transformatorius už \$16; 2 metų garantija. Radiomech. Rickus, 921 Dundas St. EM. 8-2014.

REIKALINGAS NAMŲ PARDAVIMO AGENTAS

GEROS DARBO SĄLYGOS.

Skambinti: B. SAKALAUSKAS, tel. KE. 3216

I. BRKOVITCH REAL ESTATE

856 College Street, Toronto

MONTREAL, Que.

Vaikų aikštelė. Liepos 1 d. pradeda veikti MN Pr. Seseių vadovaujama vaikų aikštelė, aprūpinta reikalingomis žaidimo priemonėmis, skiriama pradžios mokyklos amžiaus lietuvių vaikams. Vaikai bus savo lietuviško draugystės ir seselių priežiūroje. Žaidimai, pasikalbėjimai, dainos, giesmelės, deklamavimas, dialoginis arba chorų skaitymas, pavaizdavimas ir pan. ne leis vaikams užmiršti, ką yra išmokę šeštadieninėje mokykloje, bet dar papildys ir sustiprins jų žinias.

Aikštelė veiks darbo dienomis nuo 9.30 val. ryto iki 4.30 val. pp.

Vaikai atvyksta tramvajais ar autobusais. Pietums atsižvelgus savo užkandį, o seselės duos pieno. Mokestis \$1 į savaitę.

Norintieji įregistruoti savo vaikus, dar gali kreiptis šiuo adresu: 1476 Rockland Ave., Cote St. Paul, ar telefonu PO. 6-9397.

Birželio 14 d. minėjimas buvo užfiksuotas magnetu juostose ir birželio 19 transliuotas trumpomis bangomis per CBC radio stotį, International Service, Uk-

rainian Section. Transliacija buvo skirta Rytų Europai. Ji apėmė kalbėjusių tautų atstovų trumpas kalbas, tautines giesmes ir himnus.

Vyr. at-kų bendra išpažintis ir šv. komunija ruošiamą liepos 2 d. 8 val. vak. AV bažnyčioje. Tuoj po pamaldų užkandžiai ir arbatos senosios klebonijos palatose. Numatoma padaryti ir kuopos bendrą nuotrauką.

Skautų ruošta Joninių mugė p. Mozūraičių ūkyje prie St. Lin sulaukė daug svečių ir dar daugiau lietuš. Nežiūrint gražių šeiminių pastangų, lietus neleido pilnai praveisti žadėtos programos.

AV bažnyčios statyba eina sparčiai pirmyn ir jau medžio formos išliko virš apatinės salės.

Pranešimas

Nuo liepos 5 d. Adamonio ir Budriūno Real Estate įstaiga dainai pasitvarko: pakeičiami telefonai į PL. 8501-2. Duodamas vardas "District - Estate - Brokers". Adresas, funkcijos ir savininkai — tie patys.

DELHI, Ont.

Atsilankys lietuvis vyskupas. J.E. vysk. Brizgys, vykdamas lankytį Kanados lietuvių katalikų parapijų, pirmiausia pažadėjo sutoti Delhi sparciai beaugančio lietuvių kat. parapijoje.

Tikrai reta proga pamatyti ir išgirsti savąjį Ganytoją!

Tad visu plačių apylinkių — Delhi, Tillsonburg, Port Burwell, Rodney ir kt. — lietuvių prašome atvykti į Delhi kat. parapijos bažnyčią šį penktadienį, liepos 2 d. 7 val. vak., kur bus trumpas pamaldos, o po to vokiečių salėje bendra vakarienė.

Vaisės šeiminių atsiveža pačios, kaip ir "shower" — staigmenos pokylį.

Žodžių, kas neįtilps kuklion bažnytelėn, tai šventoriuje ar salėje tikrai galės pamatyti ir išgirsti mieląjį svečią.

Parapijos komitetas.

Pamaldų tvarka: liepos 4 d. pamaldų Delhi apylinkėje nebus — parapijiečiai raginami vykti į Hamiltoną liet. katalikų kongresą. Liepos 11 d. pamaldos Port Burwell 12 val. Liepos 18 d. pamaldos Courtland vengrų kat. bažnyčioje 9.30 val. Per šias pamaldas įvyks bendra, o kaikuariems ir pirmoji, vaikų kuopos minija.

Parap. komitetas.

Birželio 14 minėjimas. KLB Delhi apylinkės valdyba birželio 20 d. kat. bažnyčios salėje tuoj po

lietuviškų pamaldų pravedė birželio 14-tos išvežtųjų minėjimą. Pamaldos tą dieną buvo laikomos išvežtųjų intencija ir per pamokslą kunigas ypatingai jautriai žodžiu ir paties matytais ir pergyventais ano atmintino birželio vaizdais spaudė sąsaras parapijiečiams.

Vėliau salėje minėjimą pravedė M. Norkus. Viso minėjimo centras buvo puiki, svarių įtikinančių žodžių perteikta V. Ignaičio paskaita. Pabaigai diena pritaikyta straipsnelis iš Švasto "Paskutinį kartą tavęs klausiu" ir Braddžio "Tolimas kaimas" eilėraščių paskaitė P. Augaitis. Minėjimas baigtas Tautos himnu. P. A.

Fort William, Ont.

J.E. vyskupas V. Brizgys lankys Fort William lietuvių liepos 8 d. 9 val. vak. Susirinkimo vieta: Fort William, Ont., St. Elizabeth Church, kampas Empire ir Sprague (netoli Vacation mokyklos) salė po bažnyčią įvyks lietuvių kavutė, kurioje dalyvaus J.E. vysk. Brizgys.

Kviečiame visus lietuvių dalyvauti ir susirinkti bent 10-20 min. prieš 9 val. vak. Salė bus atidaryta nuo 8.30 val. vak. Galima važiuoti 8 ir 7 tramvajais arba autobusais.

Liet. radijo programos, transliuojamos iš St. Catharines 3-4 val. pp., šį šeštadienį nebus, nes tuo metu bus pertransliuojamas jaunimo sporto žaidynės. J. Simanavičiaus vedamas pusvalandis sekmadienio rytą 9.30 val. įvyks normaliai.

Kanados latvių katalikų kongresas vyksta Toronte toms pačioms dienoms kaip ir lietuvių katalikų kongresas — liepos 3 ir 4 d.

Danutė Šcepavičiūtė baigė Toronto muzikos konservatoriją.

Kur krito bombos Toronte?

Pereitos savaitės pirmadienį, miesto gyventojams nejučiant, Toronte buvo praversti oro puolimo pratimai teoretiskai. Laikoma, kad 33.000 torontiečių žuvo daugiau, nei normaliai žūtų, jei mieste būtų pavoju pranešantis sirenų ir gyventojai galėtų pasislėpti slėptuvėse.

Bombos "buvo išmestos" virš Queen's Park, virš Fordo fabriko Oakville, virš Avro Canada Ltd. Maltone ir virš Downsview aerodromo.

Ar tai turi reikšti, kad atsakingų pareigūnų nuomone tos vietos būtų pirmiausia bombarduotos?

Toronto vardas yra indėniskas. Mississauga kilties indėnai savo sodybą, kurioje praleisdavo žiemą, prie Humber upės žiečių vadino Taranton, kitą savo sodybą prie Nipissing ežero, maždaug už 200 mylių į šiaurės rytus nuo čia, jie vadino taip pat Taranton. Ten šie indėnai praleisdavo vasaras, nes dartinis Torontas jiems buvo per karšta vieta.

18 amž. vidury Fort Toronto Humber žiotyse buvo iš indėnų nuopirka ir įkurta angliška tvirtovė, kuri York kunigaikščio garbei pavadinta jo vardu. Bet York vardo vietovių naujajame pasaulyje buvo atsiradę taip daug, kad po kurio laiko šiai kolonijai buvo grąžintas indėniskas Toronto vardas.

Pakeistas kompanijų įstatymas Balandžio 30 d. įsigaliojo Ontario provincijos pakeistas Bendrovių Įstatymas — Companies Act.

Paskutinių ūkinių metų bėgyje (jie užsibaigė kovo 31 d.) Ontario provincijoje naujų bendrovių buvo įregistruota 3.500, o 1952-3 m. buvo įregistruota 2.113. Iš viso Ontario provincijoje veikia apie 30.000 registruotų bendrovių.

A. Garbenis REKOMENDUOJA

Rusholme - Bloor, \$6.000 įmokėti, 1 atviras murgitų balansai, 8 did. kamb., pusiau atskiras, plytų namas, didelis mūrinis garažas, vandeniu šildomas, įėjimas už 3-ju savaitę. Kaina \$17.900 arba pasiūlymas.

Rusholme Park - College, \$3.500 įmokėti, 8 nepereinami kambariai, plytų namas, alyva šildomas, 2 virtuvės, pilna kaina \$14.500.

Fern - Kincessville, \$6.000 įmokėti, 10 kamb., gražus plytų namas, vandeniu alyva šildomas, labai geroje vietoje, geras parkas, nėra garažo. Viso kaina \$17.500.

AL GARBENS REAL ESTATE

1611 BLOOR STREET WEST, TORONTO, ONTARIO

Telefonai: LO. 2738, LA. 8772. Vakarsis HU. 9-1543.

Visais turto pirkimo ar pardavimo reikalais kreiptis virš nurodytu adresu.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

BALTIC CARTAGE & MOVERS

pergabena baldus, specialistas pervežti šaldytuvus. Transportas visų rūšių. Didelis sunkvežimis. 30 DEWSON ST., Toronto, Ont. Informacijų kreiptis OL. 1403 24 valandų tarnyba.